ELSZÁMOLVA

Képes melléklet nélkül ne fogadja el a lapot — 42 oldal, ára 20 fill.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYEDÉVRE 7 P, FÉLÉVRE 14 P, ÉVENTE 26 PENGŐ. EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XIII. ÉVFOLYAM, 27. SZÁM. *Debrecen, 1936 február 2 vasárnap* ÁRA 20 FILLÉR.

Bethlen beszéde

Bethlen István képviselőházi beszéde az egész országban nagy figyelmet keltett és első hatása, hogy nyomban felszöktette az utóbbi időben ellaposult parlamenti vita színvonalát. Mint a tudósítások leírják, feszült csendben hallgatták Bethlent valamennyi párton és egyes megállapításait helyeslés és tetszés kísérte minden oldalon.

Bethlen igazi nagysága és értéke most mutatkozott meg. Nem a hatalmat jelentő miniszterelnöki bársonyszékből, hanem az egyszerű képviselői padsorból beszélt. De mondanivalói, megállapításai a széles látókörű, bölcs és éleslátású államférfiú és politikus megnyilatkozásai voltak és a lenyűgöző hatás alól nem vonhatta ki magát senki, sem aki közvetlen hallotta, sem aki csak a hírlapi tudósításokból olvasta ezt a beszédet.

Nem áll párt Bethlen mögött a maga tömegeivel, de az ő pártja az egész elfogulatlan magyar közvélemény. Bethlen nagyságát különben sem lehet az efemer jellegű napi politika tükrében meghatározni. És ezért örvendetes, hogy végre a képviselők bizonyos hangoskodó csoportja leszokott arról, mint az az utóbbi időben előfordult, hogy egy-egy Bethlen beszédet üres kiáltozásokkal, sekélyes közbeszólásokkal kísértek. Most Bethlennek erősen figyelő és helyeslő hallgatósága volt a parlamentben és pártkülönbség nélkül felemelkedtek a képviselők arra a magaslatra, melyen Bethlen megnyilatkozásai állanak.

A magyar parlament önmagát becsüli meg, ha Bethlen megnyilatkozásait olyan értékeléssel kíséri, amit azok joggal megérdemelnek. Az üres szalmacséplés, vagy okvetetlenkedő viharkeltések nem szolgálják a parlament színvonalának emelését. Bethlen megmutatta, hogy milyen keretben kell történni a parlamenti munkának és milyen legyen a bírálat. Az a bírálat, melyet Bethlen gyakorolt, a komoly és jószándékú kritika hangja. Amit a hitbizományi reformról elmondott és ennek kapcsán az általános helyzetről hangoztatott, egy, a tárgy ismeretében levő, nagy koncepciójú államférfi bölcs megnyilatkozása. Ez a beszéd nem szorul taglalásra, magyarázatra, méltatásra, ez a beszéd világos, logikus és következtetéseiben letagadhatatlan igazságokat tartalmazó.

Bethlen a most napirenden forgó hitbizományi javaslatot belehelyezi az egész magyar élet szemléletébe, az ő szavainak világosságánál mindenki tisztábban láthat. Mert jelszavakban nem szenvedünk hiányt, de annál inkább olyan útmutatásokban, melyek járható út felé mutatnak. Bethlen beszédéből láthatjuk, hogy az egészséges és célravezető reformoknak ő egyáltalán nem ellensége, hiszen éppen a hitbizományi reform előkészítésére még ő adott útasításokat kormányzása idején.

Nagy kár is volna ma, mikor oly sok szó esik a reformokról, szakadékokat ásni és mesterséges beállítottságokat alkotni »reformerek« és »reformerellenesek« jegyében. Egészséges, a nemzet megerősödését szolgáló reformoknak senki sem lehet ellensége, még kevésbé az a Bethlen István, ki jónéhány reformot a maga idejében szintén alkotott, kinek kormányzása mégis csak jelentett a nemzet számára annyit, hogy a reformok idején is juthat számára elismerés. A háború és a forradalmak khaotikus állapotából kivezetni a nemzetet olyan reform volt, amelyen épülhet fel ezután a többi reform. Anélkül minden reform csak homokra épített vár lenne.

Bethlen tekintélye, értéke, mint a képviselőház pénteki ülésének külső képe és belső lelkülete mutatta, csorbítatlanul visszaállt, elnémult körülötte a méltatlan hecelődés áradata. És ez jól is van így. Mert a nemzetnek valóban nagy szüksége van államférfiúi értékekre és nem vagyunk ezen a téren olyan gazdagok, hogy egy olyan kimagasló értéket, mint Bethlen, könnyedén elveszthetnénk.

Ottó királyfi csak akkor tér vissza, ha hivják

Starhemberg nem ment Ottóhoz, hanem Párisban tárgyal

Brüsszel, febr. 1. (Havas.) Steenockerzellben napok óta várták Starhemberget és elkészitették a vendégszobákat fogadására. Szombat reggel azonban Starhemberg annak következtében, hogy londoni tanácskozásainak eredményeként erről az utról lemondott, azt határozta el, hogy Párisba utazik. Starhemberg erről Ottó királyfit levélben értesitette.

London, febr. 1. A Reuter iroda brüsszeli levelejője a steenockerzelli kastélyhoz közelálló személyiségtől úgy értesült, hogy a Habsburg-család oly feltételek mellett telepedhetett le Belgiumban, amelyek kizárják a politikai cselszövényeket és Ottó királyfi a legszigorubban betartja ezeket a feltételeket. Ottó királyfi csak akkor tér vissza országába, ha meghivják, de ebben az esetben is a nagyhatalmakkal való legteljesebb megegyezés alapján.

A Reuter iroda párisi levelezője szerint **Starhemberg Párisban be fog kapcsolódni a dunai kérdésről a balkáni államok képviselői között folyó tárgyalásokba és tanácskozni fog Károly román királlyal és Litvinovval is. Azt hiszik, hogy a megbeszéléseken Ottó királyfi igényeivel is foglalkozni fognak.**

Mussolini a világ figyelmét felhivja európai háboru veszélyére

Róma, febr. 1. A fasiszta nagytanács éjjeli tanácskozása után 3-án a legfőbb honvédelmi bizottság ül egybe Mussolini elnökletével.

A fasiszta kormányzat e két legmagasabb szervének tanácskozásait egyrészről a csütörtöki minisztertanács, másrészről az európai nemzetek diákjaihoz intézett szózat készitette elő. Ezt a szózatot, amelyet maga a Duce irt, vagy pedig az ő közvetlen sugalmazására irtak, valamennyi lap szószerint leközölte.

Ezeknek a nagyarányu megnyilvánulásoknak az a céljuk, hogy az olasz kormány a legmeghatóbb és az eddigieknél is ünnepélyesebb formában hivja fel a nemzetközi közvélemény figyelmét az európai háboru veszélyére s arra a hatalmas ellentállásra, melyet Olaszország kifejtene s igy elháritson mindennemü felelősséget Olaszországról. A nemzetközi diáksághoz intézett szózattal foglalkozva a Lavoro Fasista a következőket irja:

Az európai haboru, amellyel Olaszország rettenthetetlen bátorsággal néz szembe, az európai civilizáció végét jelentené.

A kormányzó dr Oláh Lajost nevezte ki a debreceni itélőtábla elnökévé

A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére dr Oláh Lajos debreceni kir. itélőtáblai tanácselnököt a debreceni itélőtábla elnökévé kinevezte.

Dr Oláh Lajos Kisvárdán, 1881 január 25-én született, ref. vallású. Középiskoláit a nyiregyházi ág. h. evangélikus főgimnáziumban végezte; a kolozsvári m. kir. tudományegyetemen az 1904. évi április hó 10-én avattatott a jogtudományok doktorává. Igazságügyi szolgálatát 1901 december 31-én kezdte meg, amikor is az akkori kir. itélőtábla elnöke őt joggyakornokká nevezte ki és szolgálattételre a nyiregyházi kir. törvényszékhez osztotta be. Gyorsan haladt, hamarosan aljegyzővé, majd jegyzővé neveztetett ki, mig 1910 október 10-én a debreceni kir. itélőtáblához tanácsjegyzővé rendeltetett be. Ugyanebben a beosztásában 1911 augusztus 15-én a király albiróvá nevezte ki; 1913 július 8-án pedig bíróvá. Ezt követően a debreceni kir. itélőtáblánál tanácsjegyző-bírói minőségben teljesített szolgálatot; 1921 október 22-én az igazgságügyminiszter elnöki titkárrá nevezte ki. A debreceni kir. itélőtábla bírájává 1922 november 21-én kelt kormányzó legfelsőbb elhatározással nyert kinevezést, ahol 1929. évi december hó 5. napjáig

Leltári kiárusítás

Szenzációs olcsóságok!

Nézze meg a kirakatot!

Kardos László

cég

teljesített szolgálatot, amikor is a sátoraljaújhelyi kir. törvényszék elnöke lett. Sátoraljaújhelyben 1932 december végéig marad, majd Debrecenbe jött, ahol táblaelnöki kinevezéséig a kir. ítélőtábla IV-ik (örökösödési, stb. ügyek) tanácsát vezette. Az egész világháborút katonai szolgálatban küzdötte végig és mint a m. kir. 1. honvéd tábori tűzérezred főhadnagya szerelt le. Hadi szolgálata alatt megkapta a legfelsőbb dícsérő elismerést a kardokkal és hadiékítménnyel, majd az ezüst Signum Laudist és ugyanezt a kardokkal másodszor és harmadszor és a vöröskereszt tiszti érdemkeresztjét a hadiékítménnyel.

KINEVEZTÉK AZ UJ SZEGEDI FŐISPÁNT

A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére vitéz imecsfalvi Imecs György miniszteri titkárt, Szeged város főispánjává kinevezte.

METEOR MOZI MUSORA

Vasárnap: **LILA AKÁC.** Ágay, Kabos, Gózon, Biller magyar hangosfilmje. — Megelőzi: **BABAÁLOM.** — Előadások: 3 5 7 és 9 órakor.

Műasztalosnál elsőrendű

műbutorok

olcsó árban kaphatók, asztalosmunkák olcsón, ízlésesen készülnek

Kiss Testvérek

műasztalos műhelyében,
APAFFY UCCA 131. SZÁM.

Pekk

takarmánykiegészítő

Anya- és növendék állatoknak továbbá a gyors és express hizlalásnál nélkülözhetetlen!

CHINOIN-UJPEST

Főlerakat a Tiszántúl részére:

Kontsek Géza K.R.T.

A pápa influenzában megbetegedett

Róma, febr. 1. XI. Pius pápa influenzában könnyebben megbetegedett. Beavatott helyről szerzett tájékoztatás szerint a pápa állapota egyelőre semmi aggodalomra sem ad okot, de magas korára való tekintettel orvosai tanácsára ágyban marad s a szokott kihallgatásokat is felfüggesztette.

Kiélesedik a rajnai kérdés

London, febr. 1. A Daily Mail szerint sem a francia, sem az angol külügyi hivatal nem találta kielégítőnek azt a választ, amelyet báró Neurath német külügyminiszter a rajnai **katonamentes körzet tekintetében adott.** Az angol kormány megkérdezte londoni tartózkodása alkalmával Flandint, mit tenne Franciaország, ha Németország megszállná a Rajnavidéket. Hangoztatták angol részről, hogy Anglia kész locarnoi kötelezettségét teljesiteni, de az első lépést Franciaországnak kell megtennie.

Deszta herceget elcsapták

Ujabb elkeseredett harcok Abesszíniában.

Adisz Abebából jelentik: Nem hivatalosan közlik, hogy **Deszta herceget megfosztották parancsnoki állásától,** mert a déli harctéren sulyos vereséget szenvedett Graziani tábornoktól. Utódja **Balcsa dedzsaszmacs lesz.** — A Reuter iroda hadituduósítója szerint **elkeredett harcok folynak 75 mérföld hosszu harcvonalon, a Makalétól Aduába vezető ut birtoklásáért.**

A román király a dunai egyezményről is tárgyalt Párisban

Páris, febr. 1. Károly román király meglátogatta Lebrun köztársasági elnököt, utána az elnök ebédet adott a király tiszteletére.

Károly román király és Titulescunak a francia államférfiakkal ma délben folytatott megbeszéléseiről a Paris Soir ugy értesül, hogy ma az Elysée-ben a diszebéd alatt és után **szóbakerült a dunai egyezményre vonatkozó tárgyalások ujrakezdése. Ezek a tárgyalások** — irja a lap — **tüstént meg fognak indulni, mihelyst az uj francia külügyminiszter áttekintheti az ügy anyagát és kellőképpen előkészíti a megbeszéléseket.**

Flandin és Litvinov megbeszélése általános keretek közt mozgott. A Libertée szerint Litvinov szóbahozta az egymilliárdos szovjet kölcsön tervét is.

Az iparügyi minisztérium elé kerül az Auguszta szanatórium elbocsájtott műszaki munkásainak ügye

Szombati számunkban már megírtuk, hogy az Auguszta Szanatórium elbocsátotta műszaki munkásait. Ennek az ügynek most érdekes folytatása van. Az érdekeltek: Molnár Lajos, Tóth Gábor, Csipkés János, Váradi József és Gönczi József *kérvénnyel fordultak az iparügyi miniszterhez* és arra kérik, hogy lépjen közbe ügyükben kenyerük visszanyerése érdekében és rendeljen el vizsgálatot ügyükben. Panaszos kérelmükben rámutatnak arra, hogy a szakmunkások embertelenül magas napi munkaidővel és egészen alacsony fizetéssel kell, hogy küzdjenek.

Ugyancsak ezzel a kérvénnyel egyidőben az OTI-hoz is fordulnak és elmondják, hogy a szanatóriumban az élelmezéssel nem voltak megelégedve és a természetbeni lakást nem vehették igénybe, mert a szobában egyetlen ágy volt csak, ők pedig nős, családos, többgyermekes apák, akik egy ágyban nem alhattak. Jellemzésül felhozzák, hogy Molnár gépész napi 16 órát dolgozik, vasárnap és ünnepen is állandóan szolgálatban van, nyolc éve van a szanatóriumban, 46 éves, négy gyermek atyja és fizetése havi 50 pengő.

Tóth Gábor szerelő napi 10—13 órát dolgozik, három gyermeke van, havi díja 33 pengő.

Csipkés János fűtő napi 10 órát dolgozik, 33 éves, családos, havi 33 pengőt kap. Váradi József fűtő 10 órát dolgozik, 33 éves, családos, havi 33 pengőt kap. Hasonlók a körülményei Váradi József fűtőnek és Gönczy József fűtőnek, akinek azonban két gyermeke van.

Kérik az OTI-t, lépjen közben érdekükben, annál inkább, mert Weiss István vezérigazgatóhoz a szanatórium jelentette, hogy minden rendben van, a munka békében folyik.

Legalább annyit kérnek, hogy a maguk és családjuk eltartásáról gondoskodhassanak, ha már embertársaik egészségéért folytatott küzdelemben ők is részt vesznek.

Érdekes egyébként, hogy dr *Györki Imre* országgyülési képviselő, aki Debrecenben tartózkodott, ebben az ügyben a munkások álláspontját magáévá tette és azonnal felutazott Budapestre Lukács Györgyhöz, a Szanatórium Egyesület elnökéhez és az ő közbenjárását fogja kérni ebben az ügyben.

Január 28-tól február 10-ig

leltári kiárusítás.

Nagymennyiségü téli tricó, kötött-kabát, pulóverek, harisnyák, és kesztyük, flanell szövet árút — rendkivül olcsó árban kiárusitunk! Vásznak, fehérneműek olcsón!

Kerecsen áruház

Csapó u. 8.

Marad ék! — minden árért!

Tűzifa és szén

legmegbizhatóbb és legolcsóbb beszerzési forrása

Békési és Lőw

Telep: Bánffy u. 4. Hugária malom mellett. — Telefon: 19-45.

Budapesti otajnagykereskedő jól bevezetett

körzetképviselőt

olajeladásra keres.

Ajánlatok »**Jól bevezetett**« jeligére **BLOCKNER J.** hirdető irodájába, Budapest, VI., Városház utca 10. küldendők.

Főlerakat a Tiszántúl részére:

Kontsek Géza K. RT.

Tes hadjárat

a XII. század hatalmas háborúja.

Átszövi

Oroszlánszívű Richard angol király

diadalmas szerelme.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor
Hétfőn utoljára 5, 7 és 9 órakor

Vígszinház.

Karlsbad városa pervesztes lett Debrecenben a sóperben

Feltünést keltettek azok a perek, melyek Karlsbad városa, mint a világhirű gyógyforrások tulajdonosa 1935. év folyamán indított több budapesti és vidéki gyógyszertár és gyógyárunagykereskedés ellen tisztességtelen verseny címén azért, mert az eredeti karlsbadi sóalkatrészeit magába foglaló mesterséges »karlsbadi sót« készítettek s hoztak forgalomba s mert árujukat mesterséges **karlsbadi** megnevezéssel árusitották. — Debrecenben is indítottak ilyen pert Bánó Andor Arany Angyal gyógyszertára ellen, kérte Karlsbad városa, miszerint tiltassék el a gyógyszertár a karlsbadi néven ismert sónak ilyen jelleggel való forgalombahozatalától kért 5000 pengő kártérítést s az ítélet hírlapi közzétételét. A debreceni gyógyszertár képviselője **dr. Falk Tibor ügyvéd** volt, a per **K. Nagy Zoltán** dr. kir. törvényszéki elnök előtt folyt, aki hosszas periratokban tárgyalt igen érdekes s közérdekű ügyben a mai napon hozta meg és hirdettek ki az ítéletet.

Az ítélet szerint Karlsbad várost, mint felperest az összes követeléseivel elutasította, sőt arra kötelezte, hogy a perköltségeket a gyógyszertárnak fizesse meg. —

A törvényszék elfogadta a védekezést és nem állapitotta meg a tisztességtelen verseny fennforgását, mert a karlsbadi szó elnevezés annyira köztudatba ment, s beidegződött, a nagyközönség csak ilyen név alatt ismeri a hashajtósót, az orvosok ilyen néven rendelték s az eltiltó legutóbbi rendeletre is azért volt szükség, mert egy 50 éves gyakorlatot s szokást rövid idő alatt nem lehet megszüntetni, végül, mert igazoltatott alperes részéről, hogy a kísérleti vásárlások még a múlt év őszén kiadott belügyminiszteri rendelet megérkezése előtt megtörténtek.

Selyembrokát

Csipőfűzők, saját készitésü, garantált formákban.
4—5—7 pengős egységárban csak február 10-ig
GOLDSTEIN KAROLIN cégnél
Miklós ucca 5. szám

RÁDIÓK

régebbi typusuak, hallatlan

leszállított olcsó árakon.

Nézze meg kirakataimat.

MOST VEGYEN!

His Masters, Homocord, Kristály

gramofonok, lemezek

Soltész - Kálvin tér 2

Rejtélyesen eltünt egy tizenhét éves fiatal leány

Két hete nyomaveszett s attól tartanak, hogy bűntény áldozata lett

Dörgő Gáborné, Poroszlay úti lakos bejelentést tett a rendőrség központi ügyeletén, hogy *17 éves leánya, aki a Salétrom uccán lakott, két hete nyomtalanul eltűnt* és azóta semmi hír nem érkezett róla.

A fiatal leánnyal édesanyja még a mult hónap 15-én beszélt utoljára és *akkor egyáltalán nem tett említést távozási szándékáról.* Azóta nem látta és lakóhelyén is csak annyit tudnak róla, hogy a mult hónap közepén eltávozott s azóta nem tért vissza. *Az anya sirva panaszolta el, hogy azóta, bár ő súlyos beteg, minden elképzelhető helyet bejárt, ahol leánya megfordulhatott, de sehol nem tudnak róla. A nyomtalanul eltűnt leány valószínűleg elhagyhatta Debrecent, vagy pedig bűntény áldozata lett.* A leány középmagas, kerekarcu, barna nő. A rendőrség nyomozást indított a rejtélyes eltűnés ügyében.

Debrecen Rákóczi utja lett a Csapó ucca

Ha a fővárosba utazunk, a Rákóczi utat, aligha tudjuk elkerülni, mert mindent, amire szükségünk van, megtudjuk vásárolni.

Ilyen lett Debrecenben a Csapó u. ahol a többszáz üzletek között szinte kimagaslik egy most megnyilt bútorüzlet.

Ezt a bútorüzletet **Bálint Sándor** műbútorasztalos nyitotta meg, saját házában, a Csapó ucca 25. sz. alatt.

A Bálint Sándor műbútorasztalos neve nemcsak Debrecenben, hanem az egész Tiszántúlon közismert. Több kiállításon vett részt és a kitüntető oklevelek mellett, miniszteri elismerések is dicsérik remekbekészült munkáit.

Bálint Sándor, Csapó ucca 25. szám alatti bútorüzletében csodálatosan szép új vonalvezetésü bútorokat láthatunk, amelyek saját műhelyében készültek.

Hálók, kombinált szekrények, ebédlők, rekamiék, fotelek, melyek mind külön-külön műremekek.

Az üzlet előtt hömpölyög a tömeg s nem tud betelni a pazarul kivilágított bútorkirakattal. Kézből kézbe adják a kilincset és az árak felől érdeklődnek. A meglepetés nagy, amikor a népszerű tulajdonos informálja az érdeklődőket hogy egy saját készítésű modern kaukázusi dió háló berendezés 320 pengőtől, sőt még olcsóbban is megvásárolható. Mi a magunk részéről csak örülni tudunk, hogy Debrecenben a bútoripar ilyen szépen fejlődik

Vásároljon holnap a KLEIN DIVATHÁZ

idényvégi **hallatlanul olcsó** vásárán és bizonyos, hogy — mint sok száz vevő, kik már vásároltak — nagyon meg lesz elégedve.

Néhány tájékoztató ár

Divatmintás crepe de chine dupaszéles	1.98	Sottis divatkelme, volt 2.70, most	1.50
Világhírű Goldberger mousline és georgette	1.98	Egész finom gyapjúszövet	2.50
Bedüin különlegesség	3.60	Gyapjú georgette volt 6.30, most	3.98
Georgette romain, nehéz minőség	1.98	Gyapjú crepe de chine, duplaszéles, volt 5.40, most	3.40
Flamisol, divatmintás	1.98	Kostumszövet, volt 9.— pengő, most	5.20
Complé anyag, gyapjú selyemmel	4.20	Cordbársony, volt 3.90 pengő, most	1.98
Marocain, megbízható minőség	1.98	Fehérnemű műselyem millefleurős	0.88
Cloqué, különleges mintákban, volt 8.50, most	3.90		

Csodaszép az időjárás!

VEGYEN

Csoda-kerékpárt!

Legnagyobb választék!

Soltész - Kálvin tér 2

Ujabb akció indult meg Debrecenben az OTI székház felépitése érdekében

Az OTI kötelékébe tartozó betegeknek, illetőleg tagoknak, de a munkaadóknak és általában a debreceni közgazdasági életnek régebbi határozott kívánsága az, hogy az **OTI Debrecenben nagyobb székházat épitsen.** Ez ügyben indult már több izben akció, kijelentések is hangzottak el, melyek megállapitották, hogy a székházra feltétlenül szükség van, de konkrét eredményt még nem igen látunk. Pedig nyilvánvaló, hogy úgy a rendelők, mint az adminisztrativ hivatalok elhelyezése az óriási létszámú debreceni kerületben nem megfelelő.

Ebben az ügyben most ujabb figyelemreméltó indítvány ment be az OTI választmányához, amely előtt dr. Lengyel Zoltán tb. városi tiszti főorvos képviseli a székházépitési kívánságot. Beadványában többek között a következőket adja elő:

Az OTI debreceni kerületi pénztára hivatalos helyiségének ujjáépitését, illetve teljesen uj székházba való elhelyezését javasolom a következő indokok alapján:

Az OTI jelenlegi hivatalos helyisége 80 évvel ezelőtt épült s a régimódi földszintes épület több, mint félszáz éven keresztül egy másodrendü szálloda és gőzfürdő céljait szolgálta. Már a háboru előtti időkben közegészségügyi szempontból egészségtelennek minősitették, minthogy a kedvezőtlen talajra épitett, elavult szerkezetü és silány anyagu alváz tipikus példája a debreceni salétromos épületeknek. Általánosan ismert tény, hogy akkoriban a régi primitiv téglaégetést alkalmazták Debrecenben s az ilyen téglák 70—80 évnél tovább egészséges épület fenntartására nem alkalmasak.

A Munkásbiztositó Pénztár debreceni kerülete annak idején csak azért vette meg ezt a házat, mert a megvétel idején még katasztrófális lakáshiány volt Debrecenben és mivel a Füvészkert utca 14. szám alatti helyiség teljesen alkalmatlan volt a pénztár elhelyezésére, a jelenlegi megoldást már a régi munkáspénztár vezetősége is csak a kényszerüség hatása alatt választotta.

Rámutathatok arra, hogy a pénztár helyiségének folytonos furása, faragása, tatarozása, átalakitása, idők folyamán annyi pénzt emésztett fel, amennyi legalább negyedrészben fedezhette volna egy uj székház épitésének költségeit. Mégsem alkalmas a jelenlegi helyiség az alábbi okok miatt:

1. Az ügyvitel helyiségei 3 mtr. szük szobák, amelyekben 4—5 tisztviselő dolgozik állandóan s az iróasztaloktól, iratszekrényektől szinte mozdulni sem lehet bennük.

2. A folyosókra szorult ügykereső közönség, kivált a segélyezésnél annyira össze van zsúfolva, hogy az közegészségügyi szempontból egyenesen türhetetlen. Egy-egy táppénzes napon 68—80 fél várakozik a kifizetésre s a befizető felek száma is ugyanannyi.

Vajjon az ország legnagyobb szociális intézménye eltürheti-e, hogy a pénztár helyiségének folyosóján a tuberkulótikus és egyéb fertőző betegek tömege együtt tolongjon, álldogáljon a sebészeti betegekkel? Az Országos Társadalom Biztositó Intézet, amely a közegészség megóvására alakult, ilyen járványtanyát egy percig sem tarthat fenn tovább.

A hivatalos helyiség orvosi rendelői körül tapasztalható csoportosulások állandó veszedelmei a szociál hygéniának. Rosszul világitott, keskeny folyosó, nyirkos falak veszélyeztetik a komoly orvosi munka eredményét. De maguk a rendelő helyiségek is alkalmatlanok.

Ez az állapot épp oly veszélyes a közegészségügyre, mint amilyen lehangoló a felekre, akikben csak az elégedetlenséget növeli az amugy is sokszor támadott intézet iránt.

Mindezek alapján miután a hivatalos helyiség úgy az adminisztrációs részben, mint az orvosi rendelők körül nem felel meg hivatásának, tisztelettel indítványozom a tekintete Kerületi Választmánynak, hogy feliratilag forduljon ismét az OTI Országos Központi Igazgatóságához, hogy a Debreceni Kerületi Pénztárnak teljesen uj és a kör követelményeinek megfelelő hivatalos helyiséget épittessen. Indítványomat még alátámasztja az a körülmény is, hogy az OTI debreceni kerületi pénztára, eltekintve a tagoknak nyujtott szolgáltatásoktól, Debrecen városában még semmit sem alkotott, sőt ellenkezőleg. Amikor 1927-ben a Munkásbiztositó beolvadt az OTI-ba, innen **200.000 P készpénzt** vittek fel a Központba. Az a hatalmas összeg, amelyet a pénztári tagok az öregségi ágazat részére 1929 január 1-től 1935 december 31-ig befizettek, az a debreceni közgazdasági élettől vonatott el s annak valamilyen címen való visszajuttatása a helyi munkapiac katasztrófális helyzete miatt feltétlenül kívánatos.

Igaz ugyan, hogy a Pénztár legutolsó közgyülése Sesztina Jenő indítványára **bérház épitését határozta el, de ez korántsem elégitheti ki azokat az igényeket, amelyekkel a munkanélküliséget csak némileg is csökkenteni lehet Debrecenben.**

Amikor az OTI öregségi alapja Budapest székes fővárosnak 21 millió kölcsönt nyujt, továbbá részt vesz a kormánynak a mezőgazdaság sulyos helyzetén enyhitő munkájával, akkor úgy a helybeli munkaadók, mint munkavállalók joggal kivánhatják, hogy a vidék se mellőztessék el, mert ez a legminimálisabb kívánság, hogy az OTI öregség alapjának ő is lássa annyi hasznát, mint a főváros.

Indítványomnak oly módon való felterjesztését kérem, hogy a Kerületi Választmány annyira sürgősnek találja a székház felépitését, hogy az épitkezés megkezdése legkésőbb ez év őszén megtörténjék.

*

Remélhetőleg ennek az ujabb akciónak lesz eredménye és az a széleskörü várakozás, amellyel a székház épitését kisérik, nem marad kielégitetlenül. Nem lehet szó nélkül elmenni olyan jelenségek mellett, hogy mig az óriási nagy debreceni csoport ilyen kis székházban kinlódik, addig a kis Zalaegerszegen meg tudták épiteni a minden kényelemmel, többek között hidegmeleg folyóvízzel ellátott rendelőket és mellettük megfelelő hivatali helyiségeket.

A siker érdekében úgy a város vezetősége, mint Debrecen országgyülési képviselői is minden erejükkel közbelépnek.

Nincs többé szeplő és májfolt, mert a
„Rózsa Arckenőcs"
teljesen megszünteti, 1 doboz 1·20 fillér
Kapható a
Jósa és Jóna
drogériában
Kossuth ucca 6. szám alatt.

Ma van a katholikus egyházközség közgyülése

Délután diszgyülés az Arany Bika nagytermében — Az ünnepi beszédet Zadravecz püspök mondja

A mai nap folyamán tartja a kath. egyházközség közgyülését két részletben.

Délelőtt fél 11 órakor beszámoló gyülés az Apolló mozgóban. Tárgysorozat: 1. Ruffy Varga Kálmán egyházközségi elnök megnyitója. 2. Az egyházközségi beszámolót ismerteti Szabó Imre. 3. Beszédet mond Mihalovics Zsigmond, az Actio Catholica országos igazgatója. 4. A gyülést bezárja dr Lindenberger János apostoli kormányzó.

Délután 5 órakor az Arany Bika nagytermében diszgyülés. Tárgysorozat: 1. Kodály: Ave Maria. Énekli a Szent László Dalegylet. 2. A gyülést megnyitja: dr Lindenberger János apostoli kormányzó. 3. Ünnepi beszédet mond: U. Zadravecz István ny. tábori püspök. 4. Beszédet mond: dr Korompay Károly igazgató-főorvos. 5. Kovács Sándor, az Actio Catholica országos titkára beszéde. 6. Záróbeszédet mond: Mihalovics Zsigmond, az Actio Catholica országos igazgatója. 7. Himnusz.

MIHALOVICS ZSIGMOND, AZ ACTIO CATHOLICA ORSZÁGOS IGAZGATÓJÁNAK ELŐADÁSA

A debreceni róm. kath. egyházközség kétnapos közgyülésének első része szombaton este folyt le a piarista gimnázium dísztermében. A gyülés az egyháztanács és képviselőtestület, továbbá az Actio Catholica szakosztályai, a hitbuzgalmi és szociális egyesületek vezető tagjai részére volt megtartva és azon nagyszámú vezető férfiú jelent meg. A megjelentek közt voltak Uzdóczi Zadravecz István ny. tábori püspök, dr Lindenberger János apostoli kormányzó, Karl János igazgató, Ruffy Varga Kálmán ny. gazdasági akadémiai igazgató, Lám Dezső rendőrfőkapitány helyettes és még sokan mások.

A gyülést *Mellau Márton*, a Svetits intézet igazgatója nyitotta meg bevezető szavaival. Üdvözölte a Debrecenbe érkezett *Zadravecz István* püspököt, akit a megjelentek lelkes tapssal köszöntöttek.

Azután *Mihalovics Zsigmond* tartott előadást az Actio Catholica céljáról és e cél megvalósitását szolgáló eszközökről. Foglalkozott a debreceni egyházközséggel, ahol a katholikus élet előrehaladt és körvonalazta azt a munkát, melyet a világi vezetőknek kell elvégezni itt a katholicizmus kisebbségi földjén. Igy biztosithatjuk a magyar katholicizmus reneszánszát és succrescenciáját — fejezte be nagyhatású előadását Mihalovics Zsigmond, akit a megjelentek lelkes ovációban részesitettek.

Átlag
60—150 fillért
takarit meg Budapesten minden darab
szinházjegynél,
ha Provincia pengőszelvénnyel váltja
A Provincia Utazási és Jegyiroda helyi képviselete a Belvárosi Takarékpénztár Rt. Piac u. 53.

HIRDETMÉNY

Felhivja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1936. év I. negyedére esedékes együttesen kezelt közadótartozását 1936. évi február hó 15. napjáig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák a városi adópénztárban, vagy a 31.713 számú postatakarékpénztári befizetési lapon eszközölhető.

A befizetést elmulasztók ellen a városi adóhivatal a határidő lejárta után végrehajtási eljárást indit.

WIPLA MŰFOG
nem törik, nem feketedik, színét, fényét megtartja, de csak védjeggyel valódi.

Modern függönyanyagok
rece, valancien és indanthren nagy választékban
Müselyem paplan fehér vattával P 18·50-től
200/300 Juta Boucle szőnyeg P 32·50
Mokett szezontakaró nehéz minőségben P 39·—
Padlólinoleumok és ágygarnitúrák bútorszövetek, nagy választékban
HAAS LIPÓT
Linoleum és Szőnyegáruház
Ferenc József u. 58. Megyeháza mellett. Tel 29-63

Részleges kiárusítás! *Üzletemnek (Debrecen, Ferenc József út 53. szám alatt levő* **posztó és női konfekció** *üzletemnek) posztókereskedését megszüntetem. Posztóáru készletemet az elsőfoku* **Iparhatóság** *2457/1936. B. számu* **engedélye alapján** *ez év április hó 20-ig* **kiárusitom.** *Női konfekció készletemet továbbra is a rendes üzleti forgalom keretében árusitom. — Debrecen, 1936. január hó 20-án,* **Silberstein Jenőné** *posztó és női konfekció kereskedése*

Fényesen sikerült a „Csaba"-bál

Fényes keretek közt tartották meg szombaton este az Arany Bika dísztermében a »Csaba« Bajtársi Egyesület szokásos farsangi mulatságát. A bál még sokkal nagyobb sikert hozott, mint az előző években... A szépen feldíszített termekben a gyönyörű estélyi ruhás hölgyek elragadó látványt nyujtottak. A megjelent előkelőségek sorában ott láttuk *Csillery András* ny. minisztert, *Demény Géza* altábornagy, dandárparancsnokot, *Kesserű Lajos* törvényszéki elnököt, *Forneth Béla*, *Benedek László*, *Kováts Ferenc*, *Orsós Ferenc*, *Neuber Ede*, *Hüttl Tivadar*, *Went István*, *Jeney Endre* egyetemi tanárokat *Mező Sándor* ügyészségi elnököt, *Véghváry Ferenc* országgyűlési képviselő, a Turul Szövetség országos vezérét és sok más előkelőséget.

A párok a »Turul« induló hangjaira kevésel tíz óra után vonultak be a terembe. Majd a »Hallod rózsám, Katika« című csárdásra kezdték meg a táncot az első bálozó leányok, akik közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk: Áberle Hedvig, Nagy Zsuzsa, Kolbay Médi, Spada Klári, Hacker Margit, Fekete Klári, Rákos Ilus, Balogh Ildikó, Kokas Katalin, Wohlmut Gertrud, Böszörményi Gizi, Honheiser Judit, Torzsay Henriette, Mokcsay Éva, Komoróczy Margitka, Ónody Mária, Cserta Anna, Cserta Irén, Molnár Aranka, Ulrich Böske, Fejes Julia, Mező Baba, Polgár Joli, Budaházy Berta Zoltán Baba, Németh Anci, Rey K. Margit, Bay Irénke.

A mulatság a késő reggeli órákig tartott a legjobb hangulatban. A tánchoz a zenét a MEFHOSz országoshírű jazz zenekara és Magyari Gyula cigányzenekara szolgáltatta.

Az estélyen megjelent úrasszonyok és leányok névsorát alább közöljük:

Uraszonyok: Szűk Ödönné, Spada Gyuláné, Kubányi Ernőné, Vincze Árpádné, dr Gömöry Zoltánné, vitéz Szakmáry Richárdné, dr Budaházy Ernőné, Kolbay Oszkárné, dr Ujhelyi Sándorné, dr Abaházy Józsefné, dr Skutta Árpádné, dr Schlammadinger Józsefné, dr Bernáth Aladárné, Török Gyuláné, dr Pagonyi Jenőné, dr Ökrös Sándorné, Borsy Béláné, özv. Bay Györgyné, Gál Istvánné, dr Mayláth Lászlóné, dr Kelemen Istvánné, dr Tatár Zoltánné, dr Neuber Edéné, dr Bodnár Jánosné, vitéz Elekes Gézáné, Fekete Lajosné, dr Kesserű Lajosné, Hacker Károlyné, dr Jeney Kálmánné, dr Neubauer Sándorné, Rozsay Gergelyné, dr Kiss Zsigmondné, Szilágyi Mihályné, itéz Fésűs Gáborné, dr Varga Istvánné, dr Mező Sándorné, Kokas Nándorné, dr Balogh Gerőné, dr Baróthy Zoltánné, dr Végváry Józsefné.

Urleányok: Rauchbauper Rózsi, Olá hRózsi, Rozsay Vilma, Aberle Hedvig, Nagy Zsazsa, Komoróczy Margit, Polgár Joli, Balassa Magdika, Mokcsay Éva, Blotényi Szibil, Mező Baba, Simonyi Anci, Kokas Kati, Balogh Ildikó, Böszörményi Erzsébet és Gizi, Gödény Manci, Bozák Médi, Rex Margit, Bottka Edit, Nagy Margit, Neuber Eszter, Elekes Leona, Budaházy Berta, Hacker Margit, Fekete Klára, Jeney Magda, Bay Irén, Gödény Rózsi Süke Margit, Szakmáry Mária, Rosenbach Vilike, Cserta Juci, Toroczkay Ibolya és Ágnes, Tomics Gabriella, Török Klára, Pagonyi Melinda, Smegrovits Piroska, Borsy Ilona, Császár Bernadotte, Bay Erzsébet, Gál Livia, Deák Iluska, Uj Janka, Szűk Mária, Spada Klári, Kubányi Annus, Kós Mici, Szabó Eta, Berényi Gabi, Kerékgyártó Tusi és Olga, Honheiser Judit, Horn Vali, Osváth Mária, Kolbay Mária, Ujhelyi Nóra, dr Székely Marianne, Csomor Kató, Horváth Juci, Abaházy Éva.

„Ha Miskát nem adod nekem, leöntelek sósavval"

Életveszélyes fenyegetéssel támadt ak meg egy asszonyt, ha nem mond le fér jéről

Nem mindennapi ügyben érkezett feljelentés a tegnapi nap folyamán a rendőrség központi ügyeletére. Egy asszony tett panaszt életveszélyes fenyegetés címén — másik nő ellen.

Az eset előzménye az volt, hogy a szóbanforgó nő férje megtetszett egyik hölgyismerősüknek. Állítólag maga a férj sem idegenkedett a nő vonzalmától, azonban mint nős ember mégis kitért előle. Egy k találkozásuknál tudatta is a nővel, hogy miután neki felesége van, nem lehet szó közöttük szorosabb kapcsolatokról s maradjanak meg továbbra is jóbarátoknak.

A szerelmes nő azonban nem volt hajlandó ilyen könnyen belenyugodni a dologba. Nem adta fel a harcot, hanem másnap felkereste vetélytársát, a feleséget és erélyes szavakkal rátámadt, hogy minden további nélkül mondjon le férjéről és adja át neki. Távozóban pedig — a panaszos asszony szerint — megfenyegette:

— *A férjed előbb-utóbb úgyis az enyém lesz! Ha nem mondassz le Miskáról és nem adod nekem, leöntelek sósavval!*

A megijedt asszony a rendőrségre szaladt és feljelentést tett a vehemens szerelmes nő ellen életveszélyes fenyegetés címén.

Jön!

KERESZTES FISCHER FELSŐHÁZI TAG

Budapest, febr. 1. A kormányzó vitéz Keresztes Fischer Ferenc volt belügyminisztert, a Pénzintézeti Központ elnökét, a felsőház tajává élettogytiglan kinevezte.

— **A KIE nyilastelepi csoportja** február 4-én, kedden este 7 órakor a Gyülekezeti Otthon nagytermében ismeretterjesztő előadást rendez vetitettképekkel Belgiumról. Az előadás nyilvános, de csak felnőttek vehetnek rajta részt.

— **Felkérem a volt m. kir. 3-ik honvédgyalogezred tényleges és tartlékos tisztjeit, hogy folyó hó 3-án** 20 óra 30 perckor az Angol Királynő kistermében megtartandó bajtársias összejövetelen jelenjenek meg. Egy. vezetőség.

A Klein Divatház idényvégi vásárának szenzációja!!

MULT ÉVRŐL VISSZAMARADT ÁTMENETI ÉS TAVASZI KABÁTSZÖVETEK, KÖZÖTTÜK SOK ANGOL SZÖVET M.-KÉNT

6-8 P-ős egységárban mig a készlet tart!

MAGYAR RUHAIPAR

női felöltők, női és férfiruhák nagy áruháza

Debrecen **Bika szálló épületében.**

Idénvégi kiárusításunk tartama alatt szigoruan szabott árainkból

20 % engedményt adunk.

A Takarékosság bevásárlási helye.

SZINHÁZ

HETI MÜSOR.

Február hó 2-án, vasárnap délután olcsó helyárakkal: **Kontusovka,** — operettujdonság. — Este 8 órakor: **János vitéz.**

Február 3-án, hétfőn este 8 órakor, Móricz Lili és Kardoss Géza felléptével: **Nem élhetek muzsikaszó nélkül** (A 17. bérlet).

Február 4-én, kedden délután fél 4 órakor, zóna helyarakkal, báró **Vay Lászlóné** inségakciója javára **Bécsi tavasz,** operettujdonság. — Este nyolc órakor Móricz Lili és Kardoss Géza felléptével: **Nem élhetek muzsikaszó nélkül** (B. 17 bérlet).

Február hó 5-én, szerdán délután fél 4 órakor, ifjúsági előadás: **János vitéz.** — Este 8 órakor Móricz Lili és Kardoss Géza felléptével: **Nem élhetek muzsikaszó nélkül.** (C. 17 bérlet).

Február 6-án, csütörtökön délután zónahelyárakkal: **János vitéz.** — Este 8 órakor, ketten egy jeggyel **Esernyős király,** operettujdonság.

Nem élhetek muzsikaszó nélkül

Annakidején nagy sikerrel mutatták be ezt a darabot Debrecenben is, a tegnap esti felújítás azonban, ha lehet, még az egykori bemutatónál is nagyobb sikert aratott. Móricz Zsigmond elgondolását, álmát soha jobban és szebben nem szólaltathatták volna meg, mint ezen az előadáson. Holott tegnap még azt hittük, hogy elmarad az előadás, a kedv, a színészi elhivatás azonban csodát tesz még ma is, mert a címszerepet játszó *Kardoss Géza* olyan mesteri alakításban szólaltatta meg Balázs alakját, ahogy régen nem láttuk mozogni a színpadon. Hősi áldozat volt ez az alakítás, de minden ízében művészi áldozat és tökéletes szinjátszás. Nyiri levegőt, egészséges úri hangulatot és kedvet teremtett, ha sokan féltettük is minden szavá, minden mozdulatát.

Móricz Lili Pólika szerepében mutatkozott be a debreceni közönségnek és mindjárt megállapítjuk, hogy ez a nehezen melegedő közönség szívébe is fogadta ezt a bájos, igen tehetséges művésznőt. Mély átérzéssel, elmélyült művészettel szólaltatta meg a megbántott menyecskét, aki duzzogásában is szerelmes rabja az urának. Őszintén, melegen ünnepelték és ízes magyar beszédéért külön dícséretet érdemel.

Hajnal Márta végtelen finom eszközökkel játszotta meg a csupa szív Papi nénit, míg *Halassy Mariska* a süket Mina figurájában volt feledhetetlenül mulatságos. *László Ida* zsarnok Zsani nénije igen kitűnő alakítás, *Lőrinczy Irén* pergő nyelvű Birikéje igen jó volt. *Selmeczy Mihály* bácsija új figura sokszínű művészetének végtelen skálájából, *Kovács Árpád* ha tál is karikirozta a jogász alakját, de életízzel játszotta meg, *Pillér Ferenc* Petákja hűséges figura volt, de kitűnő alakítás volt *Szántó Livia* életből beléptetett Zsuzsi szolgálója is. Ügyes *Haraszthy Irén Borcsája,* csak a beszédére kell ügyelnie, *Horvay Zsuzsi* vén Kisvicákné alakjából teremtett pompás figurát, egészen bizonyos, hogy ez a fiatal színésznő egy neki való szerepben is pompásan megállaná a helyét. A többi szereplők is jók voltak, érzett minden szavukon, minden mozdulatukon, hogy külön élik ennek a darabnak levegőjét, életét és nem utolsó helyen érzik, hogy a darab szerzője is odaadó, lelkes szeretettel figyeli a darab menetét. A felvonások után hosszasan, melegen, vastapssal ünnepelte a közönség a szereplőket s *külön kétszer is vasfüggöny elé hívták a kitűnő szerzőt. Móricz Zsigmondot is.*

A rendezés mesterien jó volt. Kitűnő díszletek, a pompás beállítás csak fokozták a darab sikerét. A darabban szereplő cigánybanda jó volt, a kis Magyari prímáskodása alatt, míg a színész prímás Czombol József nemcsak színésznek, de hegedűsnek is bevált. *sz. r. i.*

AZ EGYETEMI GÉPHÁZ ALKALMAZOTTAI TISZA ISTVÁN DALKÖRÉNEK MÜSOROS TÁNCMULATSÁGA SZÉPEN SIKERÜLT

Az egyetemi gépház Tisza István Dalköre szombaton este tartotta a Koronában nagysikerű műsoros estjét. Az előadás egyes számait *Szabó Kálmán* konferálta be páratlanul szellemesen és jóízű humorral. A Tisza István Dalkör két esetben szerepelt az este folyamán hatalmas sikert aratva. Jeligéjét, a nyiregyházi versenyen első díjat nyert versenydarabját, majd népdalegyveleget adott elő *Forray István* pompás dirigálása mellett. A dalkör óriási fejlődését igazolta az a nagy tetszés, mellyel a közönség minden számát fogadta. Kovács Kató remek szopránján és C. Csapó Ica kultúrált mezoszopránján előadott szólóénekei frenetikus sikert váltottak ki. Bombasikere volt Fontos Magda és Solti István szóló és páros táncainak és kupléinak. A közönség minden számukat megismételtette. Szondy László okl. gordonkatanár kiforrott művészetű játéka őszinte elragadtatást váltott ki a hallgatóságból. Hatalmas sikere volt Kovács Kató és Jakab Gyula magyar kettősének és Solti István pompás orosz táncának. A műsor utolsó száma a Biztosíték c. vígjáték volt, melynek szerepeiben nagyon tetszett és sok tapsot kapott Krizsik Imre, Nagy Lajos, Varga Sándor, Bagdi Mici, Papp Juci és Koroknay Manyi alakítása. A kórust kitűnően dirigálta és az egyes számokat finom aláfestő kísérettel látta el Forray István. Nagy érdeme volt az est rendezésében Gál Imrének és Jáger Pálnak. A műsor után tánc volt reggelig. A megjelent hölgyek névsorát kedddi számunkban közöljük.

A LENGYELTÓTI VÁLASZTÁS

Budapest, febr. 1. A lengyeltóti választókerületben ma este nyujtották be az ajánlásokat. Ifj. Temple Rezső (NEP) 5005, Gaál Olivér 4006 ajánlást adott be. Bornemisza miniszter vasárnap leutazik a lengyeltóti választókerületbe ifju Temple Rezső támogatására. Az ellenzék együttesen Gaál Olivért támogatja.

1936. február 9-én, vasárnap este 8 órakor a Bika Szálló dísztermében

ÜNNEPI LISZT-HANGVERSENYT

rendez a Zenekedvelők Köre. (IV. Bérleti hangverseny.)

Közreműködik:

Dr. tasnádi Nagy András m. kir. kultuszminiszteri államtitkár.
MÁV Filharmónikus Zenekar.
Bocskay Hajdúezred zenészei.
Ferencsik János m. kir operaházi karnagy vezényletével
Dr. Baranyi János, városi zeneiskolai igazgató.
Buza Gábor.
Galánffy Lajos.
Hoór Tempis Erzsébet
Horváth Károly
Városi Zeneiskola és Dóczi-intézet **énekkara**
Szabó Emil vezényletével.

Jegyelővét: 50 százalékos kedvezménnyel!

»Méliusz« könyvkereskedésben, Arany Bika hallban, Zeneiskola titkári hivatalában.

Ma, vasárnap délután

a Kontusovka

A LEGVIDÁMABB OPERETT

ESTE A LEGSZEBB MAGYAR DALJÁTÉK A

János vitéz

KERÜL SZINRE

FŐSZEREPLŐK: RADNÓTI ÉVA, HORVÁTH KLÁRI, NAGY GÁBOR, SZALMA SÁNDOR, SELMECZI MIHÁLY

HÉTFŐN, KEDDEN, SZERDÁN A NAGY SIKERT ARATOTT MÓRICZ VIGJÁTÉKA A

Nem élhetek muzsikaszó nélkül

KERÜL MINDEN ESTE SZINRE

A Villanygyári Sportegylet és Dalárda kettős serlegavatása

A Debreceni Villangyári Sportegylet az Ujságiróklubban szombaton este vacsora keretében vette át néhai Rimanóczy Béla igazgató által alapitott Rimanóczy Kupa vándordijat, egy remekbe készült hatalmas ezüstserleget. Az ünnepség alkalmával a **villanyvilágitási vállalat dalárdája** a nyiregyházi kerületi dalosversenyen első dijként nyert **serlegét** is felavatták.

A vacsora után **Baukovácz** Alfréd h. igazgató emlékezett meg néhai Rimanóczy Béláról, utána **Ferenczy** Károly, a HLASz elnöke adta át a DVSE által mostmár másodizben megnyert Rimanóczy Kupa vándordijat s a játékosoknak 11 drb nagy ezüst érmet, valamint a Textilgyári FSC-nek mint második helyezettnek 11 kis ezüst érmet. Vitéz Szegedy Gyula tb. tanácsnok, az egyesület elnöke mondott köszönetet az elhangzott beszédekért s utána lendületes beszédel avatta fel a dalárda által nyert serleget.

Végül a vállalat dalárdája **Szücs** Gergely karnagy vezetése mellett a dalosversenyen dijat nyert müsorszámait adta elő.

Robbanás a nagybecskereki tisztikaszinóban

Nagybecskerek, febr. 1. A tisztikaszinóban levő étterem vendéglősének, Veréb Mártonnak felesége benzinel kevert parafint akart olvasztani. A benzingáz felrobbant. **A robbanás következtében a konyha egyik fele beomlott, az asszony ruhája lángot fogott.** Az asszony kirohant az udvarra, Komlós István pincér segitségére sietett, de az ő ruhája is kigyulladt. **A pincér rémületében az udvaron levő kutba ugrott.** A szolgáknak sikerült a pincért élve kimenteni a kutból.

Verébné közben égőfáklyaként rohant be a tisztiterembe. A tisztek zubbonyukat dobálták rá az égő asszonyra s sikerült eloltani égő ruháját. Az asszony azonban oly sulyos égési sebeket szenvedett, hogy kórházbaszállitás előtt kiszenvedett. Komlós állapota életveszélyes. **A robbanás következtében a kaszinó személyzetének még három tagja szenvedett sulyos természetü égési sebeket.**

Óvás!

Illetéktelenek olyan hirt terjesztettek, mintha a tolongás miatt a SZEZONVÉGI OLCSÓ ÁRAINKAT emeltük volna.

Ez ellen a leghatározottabban tiltakozunk. Sőt egyes cikkeink árát ismét leszállitottuk.

Ismételten figyelmeztetjük a m. t. vevő Közönséget, hogy a szezonvégi kiárusitásunk CSAK E HÓ 10-IG TART, tehát igyekezzen mindenki kihasználni ezen rendkivüli kedvező alkalmat.

Tekintse meg kirakati árainkat!

Havas Harisnyaház, Bádogos-utca 1.

Debreceni vivók sikere Budapesten

A tőrcsapatversenyben Debrecen a második helyen végzett

Budapest, február 1. A Honvéd-tiszti Vívó Club szombaton rendezte nagyszabású összesitett (kard és tőrcsapat) vívóversenyét, a honvédség főparancsnokának vándordíját a budapesti 1. vd. csapata nyerte. A kardcsapatverseny selejtező mérkőzésében az 1. csoportban Budapest—Pécs 9:7, Székesfehérvár—Debrecen 9:4, Debrecen—Budapest 9:7, Székesfehérvár—Pécs 9:7, Pécs—Debrecen 9:7.

A tőrcsapatversenyben Debrecen—Székesfehérvár 9:6, Debrecen—Miskolc 9:7. A döntőbe jutott a HVTK és Debrecen csapata.

A döntőben Debrecen—Budapest 9:7, HVTK—Szeged 9:7, Debrecen—Szeged 9:4, HVTK—Debrecen 9:4, Szeged—Budapest 9:4.

A tőrcsapatversenyben 1. a HVTK 6 ponttal, 2. a debreceni csapat (Bogáti, Meszlényi, Barcza, Koós) 4 ponttal.

HIRDETMÉNY

A m. kir. iparügyi miniszternek 1956—1935/1936 XIII. számú rendelete alapján értesitem a debreceni ipartestületi munkaadóknál alkalmazott kőműves és ácsipari segédeket, hogy *a kőműves és ácsiparban a legkisebb munkabérek megállapitására hivatott bizottság felállithatása céljából hat rendes és hat póttag kijelölésére a folyó évi február hó 9-én, vasárnap segédgyűlés lesz megtartva.*

A segédgyűlés a kőművesipari segédek részére február hó 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik, za ácsipari segédek részére pedig ugyancsak február hó 9-én, vasárnap délután 3 órakor kezdődik.

A segédgyűlés helye a debreceni ipartestületnek Simonffy ucca 1/c. szám alatt a II. emeleten lévő nagy termében lesz.

Debrecen, 1936 február 1-én.

Iparhatósági biztos.

Magyar népdalhangverseny február 6-án

Magyar népdalhangversenyünk második részét február 16-án, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel tartjuk meg a piarista reálgimnázium dísztermében. Ez lesz hangversenyeink gyöngye, amelyen a XVIII. és XIX. század legszebb nép- és műdalaival fogjuk a hallgatóságot gyönyörködtetni. Közreműködik az országoshirű Városi Dalárda, *Piacsekné Kovássy Irén*, ki előadóművészetével nem egyszer gyönyörködtette már hallgatóit, dr *Tiborcz Lajos* piarista tanár a magyar népnek a XVIII. és XIX. század népdalaiban megnyilatkozó lelkét és életét mutatja be. *Rácz Lili, Papp Julia* úrleányok és *Oláh Emil* fognak a legszebb nép és műdalokkal, a János Vitézoől a Kettőssel a hallgatóságnak magas műélvezetet nyujtani Hangversenyünk kimagasló vonzó része lesz *Rácz Jancsi* szép hegedűszólója zenekisérettel. A tiszta jövedelmet a csapókerti róm. kath. templom javára fordítjuk. Belépődíj nem lesz, de a műsor megváltása (50 fillér) kötelező. A díszterembe csak a csapókerti róm. kath. kápolnaépítő bizottság pecsétjével lebélyegzett műsorral lehet belépni, amely az előadás előtt 5—fél 6 óra között az intézet előcsarnokában váltható meg.

Krummergruber Emil
piarista tanár.

— **A vizvezetékszerelő szakosztály,** folyó évi február hó harmadikán, azaz hétfőn délután 5 órai kezdettel, az ipartestület helyiségeiben tisztújító ülést tart. Tárgy: Előljárósági rendes- é spóttagjelölés, valamint a szakoszt. elnökválasztás.

— **A Debreceni Evangelikus Egyházi Énekkar ma, február hó** 2-án, vasárnap délután é órakor az evangelikus templomban, Miklós ucca 3. sz. rendezi meg harmadik előadását. Müsor a következő: A magyar reformáció: Elefánthy Sándor előadása. Szepetneki János: Bátorítás a halál ellen. Bakó József énekszólója. Szaval: Mihalovits Szücs Margit. Orgonaszám. Bornemissza Péter: Siralmas volt nékem. Bakó József énekszólója. Az orgonaszámokat játsza Lévius Ferenc. A vegyeskórusko Elefánthy Sándor, a Szepetneki-Bornemissza énekek Szabolcsi Bence feldolgozásai. — Karnagy: Elefánthy Sándor. Belépődíj nincs. — Müsor ára ötven fillér.

Átütő sikert

aratott: a bemutatón

„NAGYMAMA“

a legujabb, legszellemesebb

magyar vígjáték sláger!

Mai előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor, holnap 5, 7 és 9 órakor.

Szenzációs filmriport kiegészités:

Az angol király temetése az Apollóban is látható.

Az angol király temetése.

HUNGÁRIA
mozgó

1863 ÓTA VILÁGMÁRKA!

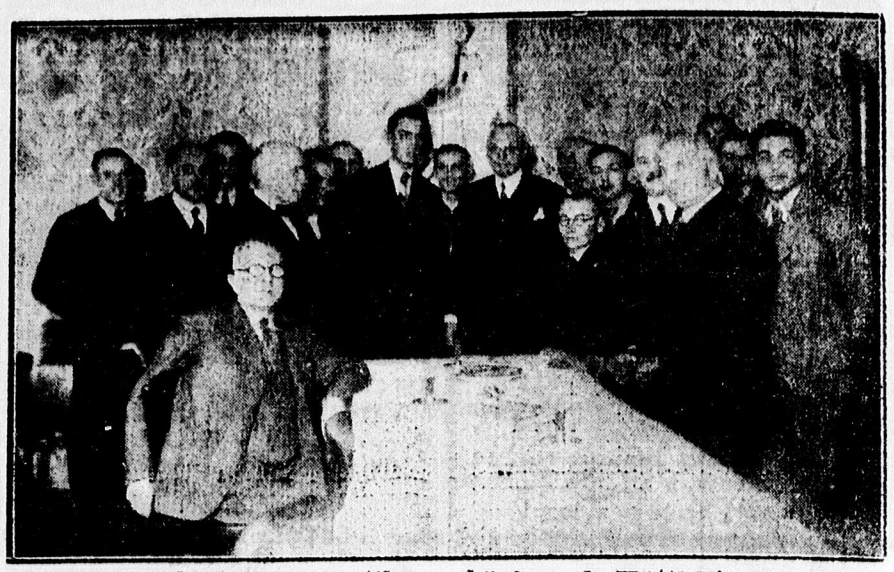
A SCHMIDTHAUER-FÉLE **Igmándi** keserüviz!

70 év óta kipróbált, ártalmatlan, természetes hashajtó

ELÉG MAR FEL POHARRAL, KAPHATO KISÜVEGEKBEN IS 56 FILLÉRERT.

Kis szereplők a Lil la tea müsorában.

A debreceni Sakk Kör uj tisztika ra, középen dr Hüttl Tivadar egy. tanár elnökkel.

A Lilla teaest rendező-gárdája.

DR BAKTAY ERVIN DEBRECENBE JÖN

Előkelő társaság meghívása folytán dr *Baktay Ervin*, a híres tibeti és indiai kutató a közeljövőben Debrecenbe jön. Baktay két évvel ezelőtt tartott rendkívül nagy siker mellett előadásokat Kőrösi Csoma Sándor útjáról és Indiáról. Éppen ez alkalommal, amikor itt előadásait tartotta, avatták a Tisza egyetem bölcsészeti fakultásán doktorrá, ezzel elismervén azt a magasszínvonalú tudományos munkásságot, amelyet a fiatal tudós kifejtett.

Dr *Baktay Ervin* értesülésünk szerint február 10-ike körül érkezik, ha a budapesti előadásainak programjába a debreceni előadást be tudja illeszteni. Erre nézve már folynak a megbeszélések. Ha sikerül őt a debreceni előadás tartására megnyerni, a debreceni közönség ismét értékes és élvezetes élményben részesül.

FRONT-HARCOS HIREK

Formaruhaakció. Igen előnyös feltételek mellett juthatnak a bajtársak formaruhához. A főcsoport vezetősége gondoskodott róla, hogy minden bajtárs, rendkívül olcsó pénzért, csekély havi részletfizetés mellett is beszerezhesse a Frontharcos Szövetség által előírt formaruhát. Már igen sokan jelentkeztek a bajtársak közül a főcsoport irodájában, hogy részt kérjenek a formaruha akcióból, de még mindig tolyik az igénylők összeírása.

Párhuzamot vonva a hasonló nagyvárosok frontharcos főcsoportjai között, sajnos Debrecenben aránylag még kevés bajtárs rendelkezik formaruhával! Felkérjük az összes tiszt bajtársakat, akik még nem szerezték be formaruhájukat, különösen pedig azokat, akik a vezetőségben tisztséget viselnek, hogy formaruhájukat a legrövidebb időn belül, de feltétlenül még a zászlószentelés előtt okvetlenül szerezzék be. Mindazok a legénységi bajtársak, akik a formaruhát a főcsoport útján részletre kívánják beszerezni, jelentsék be ezen kérelmüket sürgősen a főcsoport irodában. (Piac u. 36. sz. Régi posta épület.)

Sisakakció. Mindazon tiszt vagy legénységi bajtársak, akik a frh. sisakot a kedvezményes akcióval kapcsolatban kívánják beszerezni, jelentkezzenek összeírás végett Székelyhidy titkárnál a frontharcos irodában.

Elmaradt tagsági díjak. Felkéretnek azok a bajtársak, akik még az elmult évről tagdíj hátralékban vannak, hogy tagdíjaikat lehetőleg február hó 15-ig a frontharcos irodában fizessék le. — Szavazati joggal csak azok a bajtársak birnak, kik tagdíjaikat rendezték és hátralékban nincsenek.

A debreceni vivó sport nagy kitüntetése

A Magyar Vivó Szövetség január 29-én megtartott közgyülése alkalmából azokat a vivóegyesületeket, mestereket és vivókat, akik az elmúlt esztendőben elért eredményeikkel a magyar vivók nagy táborából kiemeltek, díszoklevéllel tüntette ki. A vidéki városok közül Debrecen volt az egyetlen, ahol úgy az egyesület, a Békessy Béla Vivó Club, mint a mester az országos viszonylatban is álló Ferenczy Pál, valamint a vivók, országos vidéki bajnok tanítványai, Faragó Terus, aki hétszer nyert országos vidéki bajnokságot és dr Ungár István párbajtőr vivóbajnok részesültek a Vivó Szövetség kitüntetésében. A négy oklevelet Albrecht királyi főhercseg, a MVSz elnöke személyesen adta át legmelegebb szerencsekívánata kifejezése mellett.

BRIDZS

VÁROSUNK BRIDZSÉLETÉNEK INTENZIVEBBÉ TÉTELE

már sokszor foglalkoztatta a Bridzsszövetség vezetőségét. Most, mint értesülünk, öttagú intéző bizottság alakult, mely feladatává tette, a teljesen rendszertelen, számos egyesületre szét eső bridzsélet egységesítését. Fejlődés csak rendszeres továbbképzés mellett lehetséges. És a továbbképzésnek annál inkább van értelme Debrecenben, mert mint az már számtalanszor bebizonyosodott, játékosaink a vidéki városok közül, az első helyen állanak és megfelelő tréning után még a nagy pesti csapatokkal szemben is megállják helyüket. Azonkívül az elmult év folyamán annyi uj igen tehetséges játékos tünt fel, akik egyelőre még sajnos minden elméleti tudást és iskolázottságot nélkülöznek, hogy csak örömmel fogadhatjuk és támogathatjuk a Bridzs-szövetség törekvését. — Rendszeres előadások keretében kívánja a bizottság megismertetnie a játékosokkal a különböző licitálási rendszereket, azok előnyeit és hátrányait, a legkiválóbb játékosaink fogják a magasabb technika fogásait szélesebb körben népszerüsiteni. Gondoskodni fog azonkívül uj generáció neveléséről is, amennyiben kezdőknek és haladóknak szóló előadások is tarkítani fogják a programot. Problémaversenyek és tehetségkutató versenyek szolgálják majd azt a célt, hogy a feltünő uj tehetségeket további megfelelő egyéni kiképzésben lehessen részesiteni.

Sok reménnyel nézünk a bizottság munkája elé és amint a végleges program elkészült, hetenként fogjuk azt ezen a helyen közzétenni.

Egyéni versenyt rendez az Ujságiró Club február 4-én, kedden este 9 órakor. Nyolc probléma játszma kerül lejátszásra. Minden párti után a közönség számára kitett táblán, magyarázza meg a rendezőség, a probléma lényegét és kianalizálva az összes esetőségeket, rávezet arra az egyedül helyes gondolatmenetre, mely a megoldáshoz vezet. A rendezőség játékosaink legjavát már meg is hivta a versenyre.

FILMMATINÉ MA DÉLELŐTT FÉL 12 ÓRAI KEZDETTEL A VIGSZINHÁZ MOZGÓBAN

Rendkívül nagy érdeklődés előzt meg a Szent Erzsébet Egyesület által rendezett ismeretterjesztő filmelőadást, melynek keretében bemutatásra kerülnek Németország természeti szépségei, városai három hangosfilm keretében. »Frankfurt város«, »Münchben, Deutsches Museum és környéke«, »Thüringia Németország zöld szivében«. Azonkívül dr *Milleker Rezső* egyetemi tanár vetitettképes előadás keretében ismerteti Németország ama városait, amelyek az említett hangosfilmekben nem fordulnak elő. A kiváló földrajztudós rendkívül élvezetes, ismeretbővitő előadása kultúreseménnyé emeli a filmmatinét, amelyet a Szent Erzsébet Egyesület védszentje szenttéavatásának 700-ik évfordulója alkalmából rendez, mintegy bevezetéséül annak az országos jellegü zarándoklatnak, amelyet ez év júniusában indit ugyanez alkalomból Thüringiába s Németországnak mindama helyeire, ahol Árpádházi Szent Erzsébet élt és meghalt.

A zarándoklatról bővebb részleteket kellő időben közlünk a sajtó útján is.

A mai filmelőadásra jegyek 50, 40, 30 és 20 filléres árakon válthatók délelőtt 10 órától a Vígszinház mozgó jegypénztáránál.

Villanyondulálás 5 P-ért

a mai kor legmodernebb gépével, különleges estélyi frizurák, olajpakolás és mosás

ÁDÁM

hölgy- és urifodrász

SZENT ANNA UCCA 6. SZÁM

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Unalmas este

Unalmas vidéki est,
Szürke szürkére festve.

Esőfellegek csusznak a napon,
Mint ázott ponyvák az asztagon.

Kolomp szól a csordán tunyán,
Így kongott egész délután.

Fészkére lomhán gólya suhan,
A nap most hull le szomoruan.

Sóhajtott egyet az alkonyat.
Szél lesz belőle a lomb alatt.

A vizes fa zöldje összerezdül,
Fáradtan szél botlik keresztül.

Az estharangok konganak,
Feketébb, feketébb a földarab.

Unalmas minden s hallgat.
Nemsoká mindenki alhat.

IMRE ISTVÁN.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban 10 órakor Gönczy Sándor, 5 órakor Szenes László. Kistemplomban 9 órakor dr Farkas Pál, 11 órakor Makláry Károly, 5 órakor dr Farkas Pál. Kossuth uccai templomban 10 órakor dr Soós Béla, 5 órakor Baja Mihály. Árpád téri templomban 10 órakor Kolozsváry Kiss László, 3 órakor Losonczy Géza. Ispotályi templomban 10 órakor dr Farkas Ignác, 5 órakor Kiss Antal Jenő. Homokkerti templomban 10 órakor Kovács József, 3 órakor Nyulak Béla th. Kerekestelepi templomban 10 órakor Bara József, 3 órakor vitéz Szabó Endre. Wolaffkatelepen 3 órakor Bécsy Sándor hh. Nyilastelepi templomban 10 órakor Úray Sándor, 3 órakor Négyessy B. th. Csapókertben 10 órakor dr Dancsházy Sándor, 3 órakor Soós András th. Nyulason 10 órakor Illyés Sándor th. Szegényházban 10 órakor Szenes László. Téglavetőben 3 órakor Kovács Árpád. Egyeken 3 órakor Siposs Imre, Dombostanyán 8 órakor Mezey Béla. Pallagon 10 órakor Mezey Béla. Ondód-Vedresdülőn 10 órakor Magyar Bertalan. Téglaskertben 3 órakor Horváth György. Sámsoni uton 4 órakor Magyar Bertalan.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a Szent Anna uccai katholikus templomban és kápolnákban.** Rendes szentmiserend reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél tiz órakor gyertyaszentelés, csendes misét mond és szentbeszédet Páter Zadravecz István tábori püspök. A további szentmisék kezdete fél 11, háromnegyed 12 és fél egy órakor. Kápolnai istentiszteletek: Auguszta szanatóriumban Pflaum József. Csapókertben Kummergruber Emil piarista tanár, a Katholikus Otthon igazgatója. Nyilastelepen Szabó Imre püspöki tanácsos, Szt. László kollégiumban, Klinikán Béres Endre, Hajdusámsonban Novák Gyula, Józsán Tóth István.

x **Ramminger hölgyfodrász, Szent Anna ucca 10—12. Divatos vizhullámok, tartós géponduláslásban 10 éves hajfestésben 20 éves gyakorlat. Elrontot hajakat is javítok.**

TÉLI VÁSÁR

melyen

minden vevő nyer,

mert most potom áron vásárolhat!

Vásár alatt
1-et fizet, de
2-őt kap a rojtos kávés szalvétából, melynek
darabja csak 10 fillér

Vásárunk szenzációja
1 drb nagy dupla cloth paplan
1 drb müselyembrokát babapaplan
2 drb ára összesen 8·80

Uralm, a vásáron
1-et fizet, de
2-őt kap a divatos önkötő hosszu nyakkendőből, melynek
darabja 1·80-ba kerül

Méteráruk:

MOSOTT SIFFON ágy- és fehérneműre . . . 0.88 — **0·78**

KELENGYE KÜLÖNLEGESSÉG, mosott, cégünk márkája . . . 1.20 — **0·98**

ANGOL HÚZATRA 90 cm. széles, extra prima minőség . . . . . 1.45 — **1·35**

ALSÓ LEPEDŐRE egyszélességben, — erős szálú . . . . . 1.48 — **1·28**

PAPLANLEPEDŐRE 180 cm. széles, prima minőség . . . . . 2.68 — **2·48**

SELYEMFÉNYŰ DAMASZT csodaszép mintákban . . . . . 1.80 — **1·58**

SZÍNES DAMASZT ágyhúzatra, különleges szép minták . . . . . 2.40 — **2·20**

ANGIN TOLLTOKNAK megbízható minőség 1.10 — **0·88**

MÜSELYEM pazar szép mintákban és sima színekben . . . . . 0.78 — **0·65**

PONGYOLA FLANELL óriási nagy választékban . . . . . 0.96 — **0·88**

DUFTIN BÁRSONY, divat mintás és sima színek . . . . . 1.58 — **1·45**

GYAPJÚ RUHASZÖVET *amig a készlet tart* 1.95 — **1·28**

CREPE DE CHINE nehéz minőség, minden színben . . . . . 1.95 — **1·75**

CREPE MAROCAIN szavatolt hibamentes, pazar színárnyalatokban . . 2.60 — **1·95**

SATEN MIROIR a legjobb minőségben . . 4.20 — **3·88**

Női és férfi fehérnemük:

BATIST KOMBINÉ pastell színekben, szép himzéssel . . . . . 1.98 — **1·70**

BATIST HÁLÓING nyitott vagy csukott fazonban . . . . . 2.40 — **1·95**

MÜSELYEM KOMBINÉ szép kivitelben . . . . 2.75 — **1·98**

MATT HÁLÓING finom himzéssel . . . . . 6.50 — **4·90**

MÜSELYEM NADRÁG atlasz csíkkal . . . . 1.20 — **0·98**

NŐI ÖVÖS HARISNYA TARTÓ színes clothból . . . . . 0.85 — **0·75**

MELLTARTÓ színes batistból, modern fazon 0.78 — **0·66**

FÉRFI ZEFIR ING két gallérral, szép mintákban . — **2·75**

DIVAT ING béleit elej, két gallérral vagy sportfazon . . . . . 3.60 — **3·20**

SELYEMFÉNYŰ PUPLIN ING 1 kemény, 1 puha gallérral 5.50 4.80 — **4·40**

KÖTÖTT TÉLI DIVAT ING elegáns viselet 6.50 — **3·30**

HÁLÓING kiváló mosott siffonból . . . . . 4.80 — **3·75**

PIZSAMA prima sport flanellből csak . . . . . 5.80 — **3·90**

ALSÓNADRÁG hosszú köpperből, elsőrangú szabás . . . . . 3.20 — **2·80**

ALSÓNADRÁG rövid zefir, vásári ára . . . . . — **1·15**

Különfélék:

DAMASZT ABROSZ 6 személyes, virágos vagy kockás . . . . . 3.20 — **2·80**

KÁVÉS ABROSZ beszövött, szép színekben 2.60 — **1·75**

KÁVÉS GARNITURA 6 személyes, színes damasztból . . . . . 7.50 — **4·90**

ÉTKEZŐ GARNITURA 6 személyes, csodaszép mintákban . . . . . 7.80 — **7·50**

POHÁRTÖRLŐ piros és kék kockával, — vásári ára . . . . . 0.48 0.30 — **0·24**

LEN SALVÉTA fehér és színes brodürrel 0.39 0.32 — **0·25**

TÖRÖLKÖZŐ, rojtos darázsfészkes, színes bordürrel . . . . . 0.78 0.48 — **0·35**

DAMASZT TÖRÖLKÖZŐ virág mintás vagy kockás . . . . . 0.98 — **0·78**

CREPPE TÖRÖLKÖZŐ színes bordürrel, tartós minőség . . . . . 1.20 — **0·98**

DUPLA CLOTH PAPLAN prima fehér vattával . . . . . 12.80 — **12·—**

SATEN BROKÁT PAPLAN kiváló fehér vattával . . . . . 17.80 — **15·50**

BROKÁT SELYEM PAPLAN, sodrott szálu müselyem felsővel . 16.80 — **14·40**

PAPLANLEPEDŐ mosott siffonból szép zámlizással . . . . . 5.90 — **5·20**

SZÖVET ÁGYTERITŐ, modern csíkos, vásári ára . — **3·30**

HENCSERTAKARÓ szövetből, modern csíkos . — **5·60**

Tennisz flanell
tovább is csak 29 fillér

Van még a 140 cm. széles angolos kosztüm szövetből
mtr. 1·98

Örökké sajnálni fogja, ha nem most vesz esőernyőt
drbja 3·30, 3·90

Gyermekek, figyelem!
Minden jó és szófogadó gyermek, aki hozzánk Anyukájával bejön, szép, jó és kedves meglepetésben részesül Csillag Bácsiéknál!

CSILLAG TESTVÉREK

a jó minőségek áruháza

Piac- és Simonffy-utca sarok.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Pozsonyi István műszaki tisztviselő, fiú Ferenc. Krausz Jenő bankigazgató, leány Marianna. Simon Lajos npsz., fiú Sándor. Kiss József áll. vízmester, leány Ilona. Molnár Sándor kollégiumi szolga, leány Ibolya. Porcsin István npsz., fiú István. Dr Pika Tibor árvaszéki ülnök, leány Livia. Földi János kocsis, leány Mária. Frics Béla okl. gazda, fiú Béla. Tokai János npsz., leány Katalin. Acsádi Imre npsz., leány Ilona és 3 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Kovács László szerelőségéd—Vezendi Róza, Gyermán József npsz.—Radványi Róza, dr Tóth Tibor akadémiai tanársegéd—Gerhardt Ilona, Vass Imre nentessegéd—Mészáros Erzsébet, Sipos Károly autószerelő—Liptai Róza, Hegedűs András fm.—Szabó Margit, Orosz Ferenc fm.—Kóródi Margit.

Halálozások: Csórián Katalin re., 11 hónapos, Bellegelő 347. Sarkadi Györgyné ref. 53 éves, Leiningen u. 11. Szepessy Sándor ref. 84 éves, Beresényi u. 107. Özv. Nagy Jánosné ref. 76 éves, Lorántffy u. 12. Porcsin Lászlóné ref. 35 éves, Tánesics u. 33. Bajna Bálintné róm. kath. 37 éves, Polgár. Kuztuly Elekné ref. 38 éves, Nagyléta. Beregszászi Károly 18 hónapos, Szent mihály u. 51. Isnak Margit ref. 11 éves, Faragó u. 19.

— **Istentiszteletek sorrendje a gör. szert. róm. kath. templomban.** Vasárnap, Gyertyaszentelő Boldog asszony ünnepén reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja, háromnegyed 12 órakor az egyetemi hallgatók miséje. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimadás.

— **Az evangélikus templomban** (Miklós u. 3. sz.) délelőtt 9 órakor középisk. ifj. egyházi énekóra. Utána exhortációt tart Labossa Lajos hitoktatólelkész. Délelőtt 10 órakor és este 6 órakor gyülekezeti istentisztelet igehirdetéssel. Igét hirdet Pass László alesperes.

— **Istentisztelet az unitárius templomban.** Debrecen, Hatvan u. 24. szám alatt levő unitárius templomban f. é. február hó 2-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik ,prédikál dr Csiky Gábor, budapesti unitárius lelkész. Istentisztelet után keblitanácsi ülés lesz. A templom fütve van.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11-től 12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, 7—8-ig Urvacsoraosztás. Szerdán este 7—8-ig bibliaóra. Péntek este 7—8-ig imaáhitat.

x **A világítás rossz,** a villanyszámla mégis nagy. Meteor-csillárt vegyen. — Leltári árusítás. Piac ucca 9.

— **Felhivás a kereskedőkhöz.** Felkérjük mindazon kereskedőket, akik a kereskedelem képesitéshez kötésének irányában a Kereskedelmi és Iparkamarához vezetendő küldötségbe jelentkeztek, vasárnap délelőtt háromnegyed tizenegy órakor a kamara előcsarnokában megjelenni sziveskedjenek. A Kereskedő Társulat Elnöksége.

Felismerték a szökésben levő kisdiákot

Hírt adtunk arról, hogy a félévi bizonyitványosztás hatása alatt az utóbbi napokban több gyerek elhagyta a szülői otthont és eltünt. Tegnap délután az Attila téren Miskolczy Béla nevű Kígyó uccai lakos felismere az egyik gyereket, a már néhány napja otthonról eltünt Tóth Györgyöt. Ezt szép szóval rábírta, hogy kövesse a rendőrségre. Itt a gyerek előadta, hogy nem merte bizonyitványát otthon megmutatni, mert félt a szülői fenyitéstől. Azóta megfordult Budapesten, de visszajött, mert nem volt pénze. A rendőrségen megnyugtatták a kisfiút, aki szüleivel haza is tért.

— **Vallásos estély az Ispotályi templomban.** Az Ispotályi templomban ma délután 5 órakor a Templomegyesület Bethlen Kata, Baltazár Kata és Both Katalin leányeserkészcsapatoknak lesz vallásos ünnepélye. A vallásos estélyen a gyülekezeti ének után imádkozik P. Tóth István th. Prédikál Kiss Antal Jenő segédlelkész. Szóló éneket ad elő saját orgonakisérete mellett Benyhe Imre kántor. Szaval Székely Irén leányeserkész. A vallásos ünnepély Kiss Antal segédlelkész imádságával és a gyülekezeti énekkel ér véget. — Erre a templomi ünnepélyre felhivjuk a gyülekezet figyelmét.

TOKALON Paris
bombasikert aratott pudere, arckrémei és szappanai . . . . . 1·20
a **KÖZPONTI DROGERIÁBAN**
városházépület.

x **Bartalis tánciskolájában** az új tánctanfolyam február hó negyedikén kezdődik. Saját érdekében Bartalistól tanuljon. Minden csütörtökön és vasárnap össztánc.

— **Felhivás a dalosegyesületekhez.** Felkérjük az összes debreceni dalosegyesületeket, hogy február hó 8-án, este az Arany Bika Bocskai-termében leendő dalosösszejövetel náluk elhelyezett vacsorajegyeivel hétfőn, február hó harmadikán, este hét órakor, a MEFHOSz helyiségében, Gambrinus passage), feltétlenül elszámolni sziveskedjenek. Akadályoztatás esetén Kálvintér 5. szám alatt, hétfőn bármikor elszámolhatnak. Későbbi elszámolásokat nem vehetünk figyelembe. Jegyeket azonban február hó 8-ig ugyanott bárki igényelhet. Rendezőség.

x **Fehérneműt, ágyneműt,** gyönyörű kivitelben, gomblukazást külön is olcsón vállalunk FAVORIT, Csapó ucca 24. szám.

X Kozmetikai újdonságok gyümölcs, gyógynövény pakkolások. esti kikészités új módszerü decoltage fény kezelések. KOMAROMINE kozmetikájában, Bikabérház. Telefon: 19—56. szám.

x **Tánctanfolyam a Munkásotthonban,** tizenegyedikén kezdődik. Tandij hat pengő. Beiratkozni előre a gondnoknál lehet.

— **Riadalmat okozott a villamosban egy gyerek csinyje.** A tegnap déli órákban nagy riadalmat okozott az erdőről a város felé tartó villamos utasai között egy gyerekcsiny. A villamos már a Magoss György téren járt, amikor hirtelen nagy csörömpölés támadt. A villamos ablakán kis kerek lyuk maradt, olyan, mintha puskagolyótól származott volna. Az utasok pillanat alatt felugráltak helyükről s a kocsi megállt, hogy megállapitsák, mi történt. Általános volt a nézet, hogy valaki belelőhetett a villamosba. Pár perc alatt azonban megoldódott a rejtély. Elfogtak egy gyereket, aki a kezében tartott csuzlival okozta az egész riadamat. Kis kaviesdarabokat lövöldözött s az egyik kövecske keresztülment a villamos ablakán.

— **A Csigekerti, Honvédtemető ucca 21. számú csőszház,** 1936. február hó 16-án, vasárnap délután három órakor, magánárverésen, a helyszinen eladásra kerül. Kikiáltási ára 400 P, bánatpénz 20 százalék. Közelebbi feltételek Erdey Józsefné, Honvédtemető ucca 33. szám alatt tudható meg.

— **Uj express nyelvtanfolyam kezdődik.** Általános sikere van az Express nyelvtanfolyamoknak, amelyeknek a hallgatói hihetetlenül rövid idő alatt és tökéletesen megtanulják az angol, vagy a német nyelvet. Közvetlen, s könnyű módszer, biztos eredmény. — Francia nyelvoktatás is. Az Express nyelvtanfolyam heti két órában mindössze kétpengős díjjal jár, ami szinte csak az adminisztrációs költségeket fedezi. Péterfia ucca 42. szám.

— **Figyelem.** Bodnár Mihályné üzlete helyén új hölgyfodrászat nyilik, február hó elején, Miklós ucca 2. sz, Apollóval szemben.

x **Ügyvédi hir.** Dr Baik Imre ügyvédi irodáját Ferenc József út 89. sz. alatt megnyitotta.

RIVOIRE
szenzációs arc- és ajaklakk rouge a
KÖZPONTI DROGÉRIÁBAN
városházépület.

— **A „Szatmáriak Baráti Társasága"** f. hó 4-én, kedden délután 6 órakor a Gambrinus étterem külön helyiségében tartja összejövetelét, melyen a társaság hölgytagjait is szivesen látják. Külön meghivót nem küldenek.

— **Uj segédlelkész.** Dr Geduly Henrik tisza-kerületi püspök a napokban kelt rendelkezésével a debreceni evangélikus egyházközséghez helyezte szolgálatra Relete László segédlelkészt. Az uj segédlelkész, aki a theologiai egyetemen kivül külföldön elvégezte a filozófiai egyetemi tanulmányokat is, nagy képzettségü theologus. Pass László alesperes mellett főkép a nagy diaspora ellátását fogja végezni.

x **Schaff tánciskolájában** a Koronában, harmadikán új tanfolyam kezdődik, iparos és kezdődnek. Csütörtökön és vasárnap össztánc.

— **Az orgazda betörőjét három hónapi fogházra itélték.** Hirt adtunk arról, hogy Boldog Juliánna 22 éves debreceni lakos egy társnője kiséretében megjelent Ujváriék Simonffy uccai lakásán, akik nem tartózkodtak odahaza. Az aszszonyt a fogházban őrzik, mert orgazdaságba keveredett. Betörte az ablakot és sok ruhanemüt lopott el. A lopott ruhanemüeket értékesitették és Balmazujvárosra mentek kerékpáron, ahol 50 pengőért eladták a ruhákat. Boldog Juliánnát gyorsitott eljárás alapján szombaton állitották a biróság elé. Beismerő vallomást tett és elmondotta, hogy Grünwald Máriánál mint betegápoló volt alkalmazva és ellopott egy öltöny ruhát. A betörésben társnője nem került még elő, szökésben van. Azt sem tudja, hogy hivják, csak annyit tud felőle, hogy Mariskának nevezték. A biróság a betörőnőt elitélte 3 hónapi fogházra. Az itélet jogerős.

Családi értesitő

Eljegyzés. Székely Tibor a „Debreczen" belső munkatársa és **Bagi Ica** urleány a mai napon tartják eljegyzésüket. (Minden külön értesités nélkül.)

— **Eljegyzés.** Hámori (Hügner) Mária úrleányt eljegyezte Bütösi István m. kir. őrmester.

— **Eljegyzés.** Benkő Károly segédlelkész eljegyezte Erdey Katalint. — (Minden külön értesítés helyett).

— **Evangélikus egyházi közgyülés.** Az evangélikus egyházközség ma délelőtt 11 órakor a Miklós u. 3. sz. a. templomban évi rendes közgyülést tart, melynek főtárgyai: mult évi számadás, folyó évi költségvetés, egyházi adókivetés, lelkészi jelentések, dr Haendel Vilmos felügyelő lemondása, presbiteri javaslatok, inditványok. A közgyülésen Pass László alesperes és dr Horvay Róbert m. felügyelő fog elnökölni.

Villanyondulálás öt pengőtől „BATÁNAL", Csapó ucca 4. szám.

— **Ma lesz a frontharcos táborozás.** Ma, vasárnap este, pont hatóraj kezdettel tartja a szokásos táborozását a frontharcos főcsoport, a saját helyiségében, (Piac ucca 36.) régi postaépület). Az agilis rendezőség azon fáradozik, hogy aki ezen a táborozáson megjelenik, igen jól érezze magát és ezen táborozásról feledhetetlen emlékekkel távozzon. Felkérjük úgy a tiszti, altiszti s legénységi állományú bajtársakat, valamint a frontharcos eszme iránt érdeklődő nb. közönséget, — hogy ezen táborozásunkon minél nagyobb számban pontosan hat órakor megjelenni sziveskedjenek. A termek kellemesen fütve lesznek.

x **Fogorvoslás.** Piac ucca 5. Tömés 2 pengő, műfogak 2 pengőtől, foghúzás dijtalan. Davidovits áll vizsg. fogász.

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya** február 4-én, kedden este 6 órakor tartja az Arany Bika földszinti olvasótermében tartja rendes heti összejövetelét, amelyen dr Magyar Simon ügyvéd, a szövetség debreceni osztályának társelnöke tart előadást: „Az 1935. évi németbirodalmi törvényhozás és birói joggyakorlat" cimen. Az előadásra ezuton hivja meg a kartársakat az elnökség.

5 pengő az áramnélküli ondolálás RAMMINGERNÉL.

x **Asszonyom! Ne sajnálja a fazonárat. „Okos nő más kárán tanul" — „Emmy" szalon dolgozik kifogástalanul, Piac ucca 79. szám.**

— **Február hó 9-én, vasárnap este lesz a DMTE nagy táncestélye.** Jövő vasárnap, azaz február hó 9-én lesz a Munkásotthon dísztermében a DMTE ifjúságának nagy táncestélye. A táncestély, — amely megnyitója lesz a tavaszi sportegyesületi mulatságoknak, — már eddig is a legteljesebb érdeklődést váltotta ki. Ez az érdeklődés indokolt is, mert a sportoló ifjúság a legragyogóbb programot dolgozta ki s igy nyugodtan elmondható, hogy azok, akik erre a táncestélyre — mely a sport magasztos eszméjének a közönséghez közelebb való hozását is fogja szolgálni —, el fognak menni feltétlenül és jól fogják magukat érezni s gazdag élményekkel fognak majd onnan távozni. A rendezőség meghivókat nem fog kibocsájtani, hanem ezuton hiv meg mindenkit a táncestélyre, melyen kifogástalan jazz-band szolgáltatja a zenét. Értékes számok tarkitják a műsort.

Tungsram duplaspirállámpa az egész világon világít

GYÁSZ ROVAT

Jóna Margitka 11 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap félnégy órakor lesz a Köztemetőben. Szülei, két kis testvére, nagyszülei és kiterjedt rokonsága gyászolja. — Lakás: Faragó ucca 19. — Gebauer-cég rendezi.

Kurtuly Elekné temetése vasárnap délután 2 órakor lesz Nagylétán. Szállítását a Gebauer-cég rendezi.

Gyöngyösi Lajos gazdálkodó temetése vasárnap délután 2 órakor lesz Sárándon. — Gebauer-cég rendezi.

Polgár Szepessy Sándor földbirtokos 84 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemetőben, ugyanaznap a Kossuth uccai temetőből átszállított leánya hamvai mellé. Lakás: Bercsényi ucca 107. szám. — Gebauer-cég rendezi.

Zenerovics Erzsébet 27 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap egynegyedöt órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Fancsovics ucca 32. szám. — Gebauer-cég rendezi.

Szabó Margit élt 18. évet. Temetése vasárnap délután lesz Hajdúhadházon Debrecenből végzett szállítás után. A temetést Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Polesin Lászlóné Szabó Juliánna élt 36. évet. Temetése vasárnap délután félhárom órakor lesz a Köztemető ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. — Lakás Táncsics ucca 33. — A temetést Fehértói temetkezési intézete rendezi.

Beregszászi Karcsika élt 18 hónapot temetése vasárnap délután félnégy órakor lesz a Köztemető ravatalozójából, a református egyház szertartása szerint. — Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Özv. polgár B. Nagy Jánosné 77 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a ref. egyház szertartása szerint, a Köztemetőben levő családi sírboltban. Temetését Csurka „Kegyelet" temetkezési vállalat rendezi. Dégenfeld-tér 2. szám.

Köszönetnyilvánítás. Mély gyászunkban kifejezett szives részvéteket ezúton is hálásan köszönj a

hermányi Stankay-család.

Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondunk hálás köszönetet a rokonoknak, ismerősöknek, az „Egyetértés" Dalárdának és mindazon egyesületeknek, akik felejthetetlen jó férjem, drága édesapánk elhunyta alkalmából mérhetetlen fájdalmunkban osztoztak, temetésén részt vettek, ravatalára koszorút, vagy csokrot helyeztek.

Özv. Dobrossy Lajosné és gyermekei.

Sarkadi Györgyné sz. Gáll Erzsébet 53 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap két órakor lesz a Köztemetőben. — Lakás: Leningen ucca —. sz. Gebauer-cég rendezi.

Kaszás Istvánné erdőtelepítő neje, 70 éves, temetése hétfőn délután 2 órakor lesz a Köztemetőben. Dankó intézete rendezésében.

Dr Bajna Bállintné Kabay Valéria, tiszapolgári főjegyző neje, 38 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Tiszapolgáron. Temetését Dankó intézete rendezi.

— **A enyilastelepi ref. egyházrész,** „Lorántffy Zsuzsánna" Nőegylete ma, vasárnap délután 5 órakor a gyülekezeti otthon nagytermében, vallásos ünnepélyt rendez. Belépődij nincs. Műsorcserélés 40 és 50 fillér.

x **Beiratkozás a Naményi gyorsíróiskolába.** A Naményi Gyorsíró és Gépíróiskolába a második félévre kezdők és haladók részére a beiratkozások megkezdődtek. A tanfolyam után állami vizsga, bizonyítvány. Helyesírásszépírástanítás, különórákban is, Batthyány ucca 11. szám.

— *Adomány.* Szabó Gy. kilencgyermekes nyomorgós családnak két élelmiszercsomag és egy pengő készpénz áll rendelkezésére a szerkesztőségünkben. Az adományok az esti órákban átvehetők.

— **„Európai szocializmus fejlődéséről" tart m aelőadást a Munkás-otthonban Buchinger Manó.** Ma, vasárnap délután fé 3 órai kezdettel a Margitfürdői Munkásotthonban Buchinger Manó orsz. gyülési képviselő tartja a tudományos előadás keretében előadását az „Európai szocializmus problémájáról".

Székrekedés? DARMOL a kedvelt és bevált hashajtó.

— **Három zsák lisztet loptak el a kamarából.** Takács János füszerkereskedő, Kishegyesi ut 38. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik tegnap hajnalban a ház vaskapuja mellett levő drótkeritést kibontották s az udvaron levő kamarák egyikének lakatját leverve, 85 kilogram nullás lisztet onnan elloptak. Hasonlóképpen jártak el a másik kamaránál, ahol a zár felfeszitése után két zsák kenyér lisztet, mintegy 170 kilogramot vittek el.

— **Elveszett egy értékes fülbevaló.** Mike Jánosné, gazdálkodó neje, Mester ucca 16. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy elvesztett egy rendkivül értékes fülbevalót, brilliáns kövekkel. A kár 300 pengő.

— **Kiállitás.** A Homokkerti Ref. Leánykör, február hó másodikán és harmadikán tartja a Szabó Kálmán u. 31. szám alatti gyülekezeti otthonban, tengerihaj (csuhé) fonó tanfolyamának kiállítását. Kiállítás egésznap nyitva. Minden érdeklődőt szivesen lát a leánykör vezetősége.

— **A Szülők Iskolája.** A Szülők Iskolája tizedik előadását február hó 4. napján, azaz kedden este hat órakor a városháza közgyülési termében tartja. Előadó: Schwáb Anna leányliceumi tanárnő „Félszegségek a serdülő leányoknál" cimen foglalkozik a serdülő leány lelkivilágával, problémával s hibáival. Az előadás teljesen díjtalan.

x **Komáromné Inectóval, Hennával fest. Elrontott, kiszáradt hajakat teljesen rendbehoz párisi olajgőzkezeléssel. — Olajdauer, Paróka készités, Bikabérház. Telefon: 19—56. szám.**

— **Az iparos ifjúság önképzőköre,** vasárnap délután négyórai kezdettel kultúrdélutánt rendez az iparoskör dísztermében. Előadó: dr Csáthy Dezső: Mesterek és segédek életea céhrendszer korszakában. Szaval Bartha József. — Magyar nótát énekel: Palotay Lajos. — Saját szerzeményeiből felolvas: Korpássy Mária, özv. Törő Mihályné — Meccs előtt. Páros jelenet előadják: Bana Lilike, Argyellán S.

— **A Fiu Felső Kereskedelmi Iskola Volt Tanulóinak Egyesülete,** február hó negyedikén, este nyolc órakor, az Angol Királynő zöld-termében tartja meg szokásos havi társasösszejövetelét. Az összejövetelnek az ad külön érdekességet és jelentőséget, hogy azon dr Somlyai József alelnök, a Kölcsönös Segélyző Egylet igazgatója tart előadást: „Visszaemlékezések" cimen. Az összejövetelre szeretettel hivja meg az elnökség az iskola összes öreg diákjait, hitveseikkel együtt s az iskola minden barátját.

— **Musza Ferenc vetitettképes előadása február hó negyedikén, a római katakombákról a vaggongyárban.** Musza Ferenc ref. lelkész, városunk illusztri előadója február hó 4-én, kedden délután négy órakor a vaggongyár dísztermében tartja római záró előadását, amikor helyszini felvételek kiséretében a római katakombákat fogja ismertetni.

— **A serdülő ifjúságnak** adjunk hetenként legalább egyszer, reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes **Ferenc József** keserűvizet, mert gyomor- bél- és vértisztító hatásának, fiúknál és leányoknál egyaránt, igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikákon a **Ferenc József** vizet a kisdedek makacs székszorulásánál és nagyobb gyermekek gyomor-bélhurutjánál már régóta kitünő szerrel alkalmazzák.

— **Fuvarosok szakosztályi ülése a Magyar Jövő Szövetségben.** A Magyar Jövő Szövetség fuvaros és szállító szakosztálya ma, vasárnap délután három órakor a szövetség Fűvészkert u. 9. szám alatti helyiségében értekezletet tart. Tárgy: Tavaszi ültépítések és szállítások.

— **Az ipartestület mészáros-szappanos szakosztálya ma,** vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel tisztújító ülést tart az ipartestület tanácstermében. — Tárgy: Előljárósági rendes- és póttag jelölés, valamint szakosztályi elnökválasztás.

— **A kerékgyártó, kocsigyártó, kádár szakosztály,** folyó évi február hó harmadikán, hétfőn este 6 órai kezdettel tisztújító ülést tart. Tárgy: Előljárósági rendes és póttagjelölés, illetve szakosztályi elnökválasztás. — Miután másodszorra hivatik egybe, a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

— **„Debrecen lelke az irodalomban"** cimen tart Gulyás Pál előadást szerdán délután hat órakor a zeneiskola 5. számú termében. Előadásában arról fog beszélni, hogy Csokonai-kora, az u. n. Debreceni Kör működése — az irodalomtörténetben mindig kedvező megitélés alá került, de igazi jelentősége ép a mai napokban mutatkozik. Az előadás díjtalan.

— **Csomor Gyula díszoklevelet nyert egy dalpályázaton.** Csomor Gyula mozitulajdonos, városi törvényhatósági bizottsági tag, aki egyike a legnépszerűbb embereknek Debrecenben, szabad óráiban igen szép verseket szokott irni. A „Debreczen" olvasói is gyönyörködhettek már Csomor Gyula hangulatos, szép s igazán művészi verseiben, melyeket tiszta dallamosság, őszinte átélés s a kifejezések gazdagsága jellemez, s egy mélyen érző művészlélek megnyilvánulását adják. — Csomor Gyula most szép sikert ért el Egyik bájos dalát, melynek zenéjét is sajátmaga szerezte, egyik fővárosi dalpályázatán gyönyörű, díszes oklevéllel tüntették ki. Az eredeti hangú, sajátosan egyéni és pompás zenéjü dal általános feltünést keltett a pályázaton s azt egyik előkelő budapesti zeneműkiadó vállalat kottában is megjelenteti.

— **Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában a második félévre a beiratkozások megkezdődtek.** Főtanszakok: Zongora, hegedű, cselló, ének, zeneszerzés. Melléktanszakok: Elmélet, s zenei szeminárium, kamarazene, zenetörténet, zenecsétika. Az összes fa- és rézfúvó hangszerek, továbbá nagybőgő tanszak tanítása ingyenes, itt csak a 6 pengő beiratási díjat kell megfizetni. A nagyon kedveltté vált zenei ovodába, — ahova növendékeket 4—8 éves korig veszunek fel —, tandíj havonta 3 pengő. Tandíj főtanszakokon havi 8 10 12 és 15 pengő. Melléktanszakokon havi 3 pengő. Beiratási díj 6 pengő. Beiratások naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig, Vár ucca 1. szám alatt.

Kiárusítás Petriknél
Idényvégére — Szent Anna 5.
Feltünően olcsó árakkal
28-án kezdődik
szövetek, selymek, vásznak, harisnyák, mosóácuk, asztalneműek, maradékok, férfi ingek

SPORT

Bocskai-Attila a Stadionban

Az első tavaszi forduló ... Vajjon mit hoz? ...

Február 2-án délután fél 3 órakor a debreceni stadionban hivatalosan is megindul a nemzeti labdarugóbajnokság tavaszi fordulója. Ez az a nap, amikor a medve kibuvik barlangjából és vizsgálatot tart, ha süt a nap, enyhe az idő, akkor a néphit szerint visszabuvik barlangjába, mert csalóka a fény és hosszú lesz még a tél.

De ha kemény hideg járja, akkor megrázza bundáját és kintmarad, mert ez a tél utolsó erőlködése és végefelé jár ...

Hogy most mit jelent Gyertyaszentelő, fénylik, vagy nem fénylik, nem lehet tudni, hiszen még nem is volt tél, csak tavasz, de különben is a futball nem igazodik a naptárhoz már a mult héten is bajnoki mérkőzések voltak, az elmaradt őszi forduló és most vasárnap megkezdődik a tavaszi rajt ...

Az első ellenfél az utolsó helyen álló Attila.

A Bocskai most jó, de elbizakodottságra éppen nincs ok, ne tápláljunk vérmes reményeket, *mert ki is lehet kapni.* Mindent bele kell adni, minden adott és kapott gól fontos és sorsdöntő lehet, ha a Bocskai a negyedik helyet meg akarja szerezni.

Sötét csapat volt mindig az Attila és különösen sötét most, amikor három emberrel is megerősödik és ez néha meglepetést is hozhat.

Papírforma szerint a Bocskai jobb, papírforma szerint a Bocskainak győzni kell, de ki ad a papírformára a pályán? Különösen idényelején, amikor az időjárás, idényelőtti formák meglepetést könnyen kiformálhatnak!

Kérdés az is, hogy a Bocskai valamelyik csapatrésze nem-e fog ki gyengébb napot, Orosz nem lesz-e o-rosz, balszerencse stb. nem-e lép fel ...

A debreceni közönség régen nem látta a Bocskait, utoljára szép búcsút vett, a Budai 11-et győzte le a stadionban 6:0-ra.

Nem kér a közönség most 6:0-át, nem kér mást, *csak lelkes küzdést, minden beleadást, szívvel teli játékot* s akkor — ne adj Isten — még a hibát is könnyen megbocsátja, az esetleges gyengébb szereplést is inkább elviseli ... De az elbizakodottság, lazsálás, fölényeskedés, léleknélküli játék csak visszatetszést kelt, aminek csak a Bocskai játékosgárdája láthatja a kárát ...

A közönség bizalma, szeretete, együttérzése, ragaszkodása változatlan és nem ingatja meg az olyan tragikus balszerencse sem, mint a mult héten a Ferencváros ellen, de erre a bizalomra, szeretetre, együtt érzésre rá kell szolgálni továbbra is, ki kell érdemelni jó játékkal, küzdeniakarással, ami győzelmet is jelent ...

Ezt kívántuk az első mérkőzés alkalmából elmondani ... *(T.)*

Előmérkőzés vasárnap a pálya talajának kímélése szempontjából nincs, kezdet fél 3 órakor. Bíró: Salgó.

A *Bocskai* így áll fel: Vargha — Vágó, Janzsó — Palotás, Gyulai, Belesik — Markos, Orosz, Teleki, Takács, Hajdú.

Attila: Barna (Kovács — Moharos, Sziklai — Seregy, Búzássy, Sós — Darázs, Havas II., Rudas, Bán, Vajda (Szécsi).

Budapesten a »rangadó« derbimérkőzés: Ujpest—Hungária, ezen kívül Ferencváros—Salgótarjáni BTC, Szegeden Szeged—Soroksár, III. kerület—Phöbus, Budai 11—Törekvés, Kispest—Budafok kerül eldöntésre.

AZ AMATŐRÖK IS EGYRE ERŐSEBB TEMPÓBAN DOLGOZNAK

A Vasútas pályán 11 órakor DVSC—DEAC, előtte ifjúságiak, a DEAC pályán délelőtt Klinika—Textil és utána DKASE—Hangya, dohánygyári pályán Dohánygyár—DMTE. A Villanygyár most pihen, előző nap bálban, vacsorán voltak a játékosok.

HANGYA—DKASE

barátságos futballmérkőzést játszik folyó hó 2-án, vasárnap délelőtt fél 12 órai kezdettel az egyetemi pályán. Felkérem mindkét csapat játékosait, hogy a fent említett pályán legkésőbb 11 órára megjelenni szíveskedjenek.

A DEAC TENNISZ SZAKOSZTÁLY KÖZGYŰLÉSE

A Debreceni Egyetemi Athletikai Club tennisz szakosztálya február 3-án, hétfőn este 6 órakor a Magyar Labdarugó Szövetség keleti kerülete helyiségében (Piac u. 77. II. em. keresztépület) évi rendes közgyűlést tart.

FELHIVÁSOK

Az alanti csapatok az alanti helyen és időben jelenjenek meg: A Ny. Törekvés játékosai ma délután fél 2 órakor a kinceshegyi játéktéren. — a DVSC ifjúsági játékosai félegy órakor a DVSC pályán. — a DVSC I. összes játékosai ma délelőtt fél 11 órakor a DEAC elleni tréningre a DVSC pályán. — a DEAC összes játékosai ma délelőtt fél 11 órakor a DVSC elleni tréningre a DVSC pályán. — a Téglaskert összes játékosai ma délben félegy órakor a DVSC pályán. — a Rákóczi FC összes játékosai ma délután 2 órakor Nyíl utca 13. szám alatt szakosztályi ülésre. — a DMTE összes játékosai ma délelőtt 9 órára a dohánygyári pályán. — a DISE összes játékosai ma délután 4 órakor az Iparoskörben. — a Törekvés FC játékosai a gyermekmenhely és a Pesti utca sarkán.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza márciusra 17.74—17.75, májusra 18.05—18.06. Rozs márciusra 15.50—15.55, májusra 15.50—15.55. Tengeri májusra 15.11—15.12.

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Búza tiszai 77 kg-os 18.05—18.30, 78 kg-os 18.20—18.45, 79 kg-os 18.35—18.60, 80 kg-os 18.60—18.80, felsőtiszai 77 kg-os 17.80—17.95, 78 kg-os 17.95—18.10, 79 kg-os 18.10—18.25, 80 kg-os 18.25—18.40.

Rozs 15.80—15.90, sörárpa I. 19.00—20.00, sörárpa II. 18.00—18.75, sörárpa III. 17.50—18.00, takarmányárpa I. 16.40—16.90, takarmányárpa II. 15.90—16.20, zab I. 17.30—17.50, zab II. 17.15—17.25, tengeri 13.90—14.00, búzakorpa 13.20—13.30.

A készáruvásáron búza 5 fillérrel olcsóbb, rozs nem változott, zab 5, tengeri 10—15 fillérrel olcsóbb, búzakorpa 10 fillérrel drágább.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 17.30—17.00, rozs 14.60—14.50, árpa 16.00, tengeri 16.20—16.00—15.80, lucerna 9.40—9.20—9.00, széna 6.90—6.50—6.00, bükköny 6.00—5.80, alomszalma 2.00—1.80, rozsszalma 2.40—2.20, zsupszalma 3.20—2.50, cukorrépa 2.80—2.70, takarmányrépa 2.00—1.80.

HIRDETMÉNY

Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy az italmérési jövedékről szóló 1921. évi XV. te. végrehajtási utasítás 21. §-ának rendelkezése értelmében a szeszesitalok nagybani árusítói, valamint szeszesitalok közvetítői által évenként kivetendő illeték kivetéséhez szükséges összeírási jegyzék — vagyis az 1935. évi január hó 1-től, 1935. évi december hó 31-ig terjedő időpontig elárusított, vagy közvetített szeszesitalok után kivetendő 1936. évi szeszesitalforgalmi illeték kivetésének alapjául szolgáló adatok — a városi adóhivatal fogyasztási adó ügyosztályának helyiségében (városi adóhivatal, földszint, kapubejárattal szemben) 8 napi közszemlére tétetik ki. A közszemléretétel ideje alatt, 1936 január 17-től február 3-ig bezárólag az összeírási jegyzéket a hivatalos órák alatt — délelőtt 8—2 óráig bárki megtekintheti és abban foglaltak elleni esetleges észrevételezésekkel a városi adóhivatalhoz benyujtandó kizárólagos írásbeli beadvánnyal élhet.

Városi adóhivatal.

HIRDETMÉNY

A m. kir. Földmivelésügyi Miniszter Ur 99110/1935. IV. sz. leiratával a lótenyésztés fejlesztése cé.jából elrendelte a város területén levő lóállománynak f. évi január hó 1-i tényleges állapotnak megfelelő összeirását.

A lóösszeirás céljára két részből álló „Lóbejelentő lap — hasonállat vizsgálati igazolvány" szolgál, amelyet minden lótulajdonos annyi példányban tartozik kitölteni, ahány lova van.

A bejelentő lapokat a városi elsőfoku közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20. földszint 46. számu szoba) **díjmentesen** bocsátja lótulajdonosok rendelkezésre. A bejelentő lapok pontos kitöltése után az állattulajdonosok kötelesek a bejelentő lapokat legkésőbb február 10-ig bélyegmentesen a városi elsőfoku közig. hatóság címére postára adni.

Polgármester.

NYILT TÉR

Ügyfelem megvenni szándékozik a Debrecenben, Hatvan utca 6. szám alatt, Hornné és Társa tulajdonát képező „Diva-szalon" elnevezésü fodrászüzletet. Felhivom a hitelezőket, hogy követeléseiket három nap alatt jelentsék be. Dr Arvay Nándor ügyvéd Debrecen, címre.

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETÉS

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy folyó hó 2-án, vasárnap alkalmával a Bocskay—Attila mérkőzésre való tekintettel 1 ó 30 perctől kezdve 3 óráig, tehát addig az ideig, amíg a mérkőzésre a közönséget kiszállítjuk, a fővonalon közlekedő összes kocsikat „2" irányjelző számokkal látjuk el és azok mind a Városi Uszodáig közlekednek. A Vilmos Császár körút elejétől az Egyetemi Klinikáig és vissza ezidő alatt 5—6 percenként külön ingakocsit járatunk.

Debrecen, 1936 január 1.

Az üzletigazgatóság.

HIRDETMÉNY

Felhivja a városi elsőfoku közigazgatási hatóság mindazokat, akik valaha katonák voltak és 1886. évi vagy ennél a születési évfolyamnál fiatalabbak, hogy a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál (Rendőrségi épület) az alábbiak szerinti időben és helyen a saját érdekükben jelentkezzenek.

Ez alkalommal a birtokukban lévő összes eddigi katonai okmányaikat hozzák magukkal:

Délelőtt 8—12 óra és délután 3—6 óra között
óra között a földszint 28., 29., 33. sz. szobákban,

1936 febr. 6-án: 1886—1887—1888 évf.
„ „ 7-én: 1889—1890—1891 „
„ „ 8-án: 1892—1893—1894 „
„ „ 10-én: 1895—1896—1897 „
„ „ 11-én: 1898—1899—1900 „
„ „ 12-én: 1901—1902—1903 „
„ „ 13-án: 1904—1905—1906 „
„ „ 14-én: 1907—1908—1909 „
„ „ 15-én: 1910—1911—1912 „
„ „ 16-án az elmaradottak.

Délelőtt 8—12 óra között 1936 febr. hó 9-én, vasárnap azok, akik bétköznapokon nem jelentkezhettek és az elmaradottak.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

x **Amatőrfényképészek!** Gyorsan és szépen dolgoznak a Liener Béla utóda Tőkés Ica műtermében, Csapó utca 1. szám alatt. Fotocikkek takarékosságra!

FEBRUÁR

MAGYAR SZEMLE

A szerkesztőbizottság elnöke
BETHLEN ISTVÁN GRÓF

Ausztria problémája OTTLIK GYÖRGY
Benes politikája ERNSZT SÁNDOR
A lengyel politika az évfordulón KOMORÓCZY GYÖRGY
A francia jobboldal és az állami decentralizáció TAMÁS ANDRÁS
A falusi ruházat és változása BOROS MARGIT
Legújabb néprajzi irodalmunk ECKHARDT SÁNDOR
A téli filmévad szemléje KRAMPOL MIKLÓS
Ruszinszkó a cseh politikában GOGOLÁK LAJOS
A jugoszláviai magyar művelődés útja NÁNAY BÉLA
Báró Korányi Frigyes IFJ. SIMONTSITS ELEMÉR
Jakubovich Emil SZEKFŰ GYULA
Külpolitikai szemle OTTLIK GYÖRGY
Magyar kisebbség Csehszlovákiában ÖLVEDI JÁNOS
Gimnazisták olvasmányai FÁBIÁN ISTVÁN

Szerkeszti SZEKFŰ GYULA

MAGYAR SZEMLE TÁRSASÁG
Budapest, Vilmos császár-út 24
Évi 9.60 P
(8 kötet „Kincsestár"-ral)

Csokonai siremlékének másai

Csokonai halá la napjának 131. évfordulójára. (18 05 I. 28. — 1936 I. 28.)

Száz éves a Csokonai siremléke melyet 1836 nyarán állítottak fel rut irodalmi harcok és nem szép iskolai viszályok után. Távol legyen tőlem, hogy most, a költő halálának az ünnepnapján ezeknek a nem nagyon fölemelő irodalmi és iskolai huzalkodásoknak az emlékét felujítsam, egész másról akarok szólni, ha sikerülne e néhány sorban a költő iránti kegyeletemet ily módon lerónom és a nagy közönség figyelmét is a Csokonai-kultusznak egy sajátos jelenségére terelnem.

A Csokonai hamvai fölé emelt vasgula hatalmas tömegével (75 bécsi mázsát nyomott) jelképes díszítményeivel, kegyeletes felirásával nemcsak Debrecennek, hanem az egész országnak nevezetességévé vált, még pedig több szempontból.

Debrecennek a mult század derekán, mondjuk, 1836-tól 1871-ig, az emberi kéz alkotásai közül három látványossága volt: a Kollégium, a Nagytemplom és a Csokonai-siremlék. Ez az utóbbi a tanuló ifjak és irodalmi emberek előtt szentelt hely számba ment, mert a kollégiumi ifjúság, amíg Csokonai alakja a város közepén álló bronzba nem öntetett (1871), a vasgulához hordatta ki kegyelete adóját, alkalmi verset és ünnepi virágot. De a siremlékhez elzarándokoltak írók és költők is, köztük nem kisebb ember, mint Petőfi, aki 1847. máj. 14. „Uti levelé"-ben elmélázik az alkonyat ködébe burkolt **fekete vasszobor** előtt: a siremlékhez bizonyára ellátogatott Arany is, nem mint kollégiumi diák, mert akkor még nem állott a gula, hanem mint falusi jegyző, akit Nagyszalonta ügyes-bajos dolgai hozhattak Debrecenbe s ennek a látogatásnak a gunyolódó emléke maradt meg 1845. évi szatirikus époszában, „Az elveszett alkotmány"-ban.

II.

A hatalmas vaspiramis azonban nemcsak a kollégiumi ifjuságot vonta időnkint magához, nemcsak az írókat és költőket érdekelte, hanem nagy hatást tett a közönség széles köreiben Debrecenben és vidékén, sőt országszerte is.

Ez a hatás abban nyilvánult, hogy Debrecenben a fejfák és fakeresztek városában többen igyekeztek vasemléket, még pedig piramis-alakú vasemléket állítani halottaik hamvai fölé. Természetesen csak azok, akiknek ez módjukban volt és rendszerint azok sirjára, akik a közönséges halottak sorából kiemelkedtek. Akik ilymódon rótták le kegyeletüket, azokat nemcsak az a nyiltan bevallott felfogás vezette, hogy a vasmű sokkal biztosabban és hosszabb időre őrzi meg az elhunytak emlékét, hanem bizonyára az a titkos érzés is, hogy a Csokonai siremlékéhez hasonló vasgulával a Csokonaiéhoz hasonló megtiszteltést juttatnak kedves halottaiknak.

Ez a feltevésünk különösebben illik a Sesztina-család gyászesetére, a Cegléd-utcai temetőben álló 100 éves vasgulára. A Csokonai siremlékének ezt a kicsinyített, de majdnem mindenben egyező mását éppen 1836-ban emelték **Nemes, nemzetes Bészler Zsuzsánna asszonynak** kesergő férje Sesztina János és gyászoló gyermekei Lajos, Károly, Ferenc és Amália. Sesztina János vaskereskedő volt és mint ilyen szoros üzleti kapcsolatban állott az ungvári uradalomhoz tartozó turjaremetei vasgyárral, ahol ugyanabban az esztendőben öntötték Csokonai hatalmas piramisát. A Sesztina-cégben máig él a hagyomány, hogy a Csokonai vasgulájáit Sesztina János szállította Ungvárról Debrecenbe. Ezzel a kereskedői megbizással kapcsolatban szinte magától érthetően támadhatott Sesztina Jánosban az a gondolat, hogy az alig elhantolt, t. i. 1835-ben, 41 éves korában elvesztett felesége sirjára ő is vasgula-siremléket öntessen és azt a Csokonai piramisát hozó fuvarral egyszerre szállítsa haza. Ehhez könnyen megszerezhette a Csokonai siremlékét tervező Beregszászi Pál rajztanárnak a hozzájárulását, jobban mondva az eredeti mintának az ő szükségletéhez való átalakítását. Ez a Csokonai vasgulájával teljesen egykoru siremlék sokkal épebben maradt fenn, talán kisebb tömegénél, talán a ráfordított nagyobb gondnál fogva, amint erről a ceglédutcai temetőnek minden látogatója meggyőződhetik.

E temető látogatói másik két vasemlékkel, még pedig gulaalakú vasemlékkel is találkozhatnak. Az első Debrecen egy nagynevű tudósa, a M. T. Akademiába is beválasztott kollégiumi tanár, Vecsey József* hamvai fölött áll és létrejöttében is hasonlít a Csokonai siremlékéhez, mert adakozásból készült. A nyugati oszloplapon ugyanis ott olvasható:

Bölcselet tanára
néhai
Vecsei József
urnak
tanítványai.

—

Sz. 1800 Febr. 13-án.
M. H. 1855 Sept. 11-én.

Ezt a siremléket a Csokonaiéhoz még hasonlóbbá teszik diszitő domborművek, jelképes emblémák, mert nemcsak a sisakos, paizsos, lándzsás Minerva s baglya látható rajta, hanem egy lantot pengető múzsa is, pedig Vecsey a tudományt művelte és a költészet terén csak műkedvelő volt.

Vasgulával örökitették meg emlékét az 1855. év egy másik halottjának, szintén adakozásból. Itt is a gula alapjául szolgáló négyszögű oszlop nyugati lapján olvashatjuk a felirást:

Makonyi Pál
gyógyszerész segédnek baráti szeretet emlékéül a helybeli kereskedői és gyógyszerész-segédi kar á tal.
Meghalt május 21-én 1855.
Élt 23 évet.

Az ugyanazon év két halottjának a vassiremlékét a gula-alakon kívül egy közös embléma is közelhozza egymáshoz: egy farkát szájába fogó, köralakú kigyó, valószinüen az örökkévalóság jelképe, amely dombormüvü díszből könnyen arra következtethetünk, hogy ez a két siremlék egy agynak és talán egy gyárnak a műhelyéből került ki.

Debrecen többi temetőit is végig jártam, de gulaalakú vassiremléket tulajdonkép még csak egyet találtam, a hatvanutcai temetőben, Csokonai nyugvóhelye közelében. Ez **Lux József** tudtommal mézeskalácsos mester hamvait födte, aki 1836—71-ig élt; de ennek a vassiremléknek a gula-részét vihar, vagy embertelen kezek ledöntötték, aztán ezt a ledöntött részt, amelyre közülünk, öregek közül még sokan emlékeznek, elhordották.

A Csokonai sirjához közel all az ő

Csokonai siremléke egykori rajz után.

vasgulája tervezőjének, Beregszászy Pál mérnöknek és tanárnak (1790—1865.) a siremléke, de nem vasból, hanem kőből, nem is gula, hanem oszlopalakban, pedig éppen őt illette volna meg, hogy a maga-tervezte vaspiramisnak a mása kerüljön hamvai fölé.

A szentannautcai róm. és gör. kat. temetőben sürübbek az érc-siremlékek, számos vaskereszten kívül található ércangyal és érc-szarkofág is, de ezek közül csak egy, a **Schürger Menyhért** (1814—57.) emlékeztet némileg a Csokonaiéra, nemcsak azért, mert ennek is alsó része négyszögü oszlop, hanem, mert ennek az oszlopnak a lapjai is diszitve vannak reliefekkel, igy egy lefordított fáklyát tartó szárnyas alakkal.

III.

Csokonai siremlékének az ügye — amint az Arkádiai pörből és a Péczely—Lugossy-féle fegyelmi eljárásból tudjuk — nagy port vert föl a megvalósulása előtt, a vasgula felállitása pedig országos hirre tett szert. Hirét terjesztette az a körülmény, hogy a Beregszászy Pál terve az 1835—36. évtelén közszemlére volt állitva a debreceni kaszinóban, ahol, ha máskor nem, nagy vásárkor sok idegen megfordult; hirét terjesztették a legátusok, akik a falusi papoknak, tanitóknak ujságolták, hogy Csokonainak nagyszabásu siremlék készül, terjesztette maga Beregszászy Pál, aki a siremlékre gyüjtött 2321 frt. 23 kr.-ból fentmaradt 43 frt., 18 kr.-t a vasgula rajzának a sokszorosítására és szétküldésére fordította. Nem nagy tulzással elmondhatjuk, hogy a siremlék uj életre támasztotta Csokonait, aki ekkor 1836 körül nagyobb érdeklődés központjába, a költői kultusznak magasabb fokára jutott, mint bármikor előbb. Ez magyarázza, hogy siremléke a vasgula Debrecenen kívül is utánzatokra talált. Ezek közül térben is, időben is legközelebb esik hozzánk egy

Bészler Zsuzsánna síremléke.

nyiregyházi siremlék, amelyet az 1836-ban elhunyt **Maurer Sámuel** gyógyszerész* hamvai fölé emeltek 1837-ben.

A nyiregyházi vasgula a Csokonaiéhoz csak hasonlít, ellenben a Sesztina Jánosné föntebb leirt siremlékével teljesen azonosnak mondható; még a felirás szövegében is annyi az egyező vonás, hogy azt kell gondolnom, hogy a

Vecsey József kollégiumi tanár síremléke.

Maurer Sámuel vasgulájáit a Sesztina-cég öntette és szállította, mint amelynek vaskereskedői üzletköréhez hozzátartozott az ilyen vassiremlékek felállítása.

Nem fojthatom magamba azt a megjegyzést, hogy a vassiremlékekhez elsősorban felvidéki származásu és evangélikus vallású családok vonzódtak, amint azt a Bészler Zsuzsánna, Makonyi Pál, Lux József, Maurer Sámuel példái bizonyítják.

IV.

A Csokonai vasgulája magasan kiemelkedett a hatvanutcai temető alacsony fejfái közül és messze elátszott az országútra. Ellátszott túl a Tiszántúl a Dunán, egészen Somogy vármegyéig. Ezt úgy értem, hogy mikor Somogyban Niklán éppen a debreceni

* Nem azonos a Csokonai siremlékére való gyüjtést megindító Vecsei József városi népszólóval!

* Erre a sirem.lékre dr. Nagy Jenő ref. gimnáziumi tanár, mint a 100 éves halott kései rokona, hivta fel figyelmemet.

vasgula felállítása évében, 1836-ban meghalt **Berzsenyi Dániel**, tisztelői, barátai, tulajdonkép a vármegye rendei elhatározták, hogy a maguk erejéből, közköltségen méltó siremléket állítanak a legnagyobb magyar ódaköltő hamvai fölé, már csak azért is, hogy a Dunántúl se maradjon el a Tiszántúltól. De a nemes szándék itt is csak 24 év mulva, 1860-ban valósult meg, még pedig olyan formában, hogy lehetetlen a Csokonai siremlékének az utánzatát nem látnunk benne. A négyzetes oszlop, mint alsó rész, az abból kiemelkedő magas gula, mint felső rész a maguk nagy méreteivel, a kitárt könyvet és görög lantot ábrázoló emblémákkal, mind azt juttatják eszünkbe, hogy a siremlék tervezője leirásból, vagy még inkább látásból ismerte a debreceni siremléket, amelytől lényegesen csak abban tér el, hogy a piramis tetejére keresztet tüz, amely Berzsenyit, mint evangélikust meg is illette és amely nélkül a gula nagyon is kirítt volna a temető keresztfái és keresztvégű sirkövei közül. Bizvást elmondhatjuk, hogy akik itt Debrecenben buzgólkodtak Csokonai hatalmas siremlékének tervezése, vasbaöntése, a költségek előteremtése körül, Beregszászy Pál, Vecsei József és társai, azok nem kis mértékben hozzájárultak a niklai piramis, talán még nagyobb méretü Berzsenyi-siremlék létrehozatalához, hogy a két siremlék együtt hirdesse a magyar géniusz-fenségét, a magyar költészet örökkévalóságát.

Debrecen, 1936 január 28-án.

Kardos Albert.

Husz év óta dolgozik a debreceni hatósági munkaközvetitő

Mennyit kerestek az inségakcióban a földmunkások, akik 38.654 munkanapot dolgoztak. — Balla Béla igazgató évi jelentése.

A debreceni hatósági munkaközvetítő választmányi ülést tartott, amelyen a nyugalomba vonult dr. **Csürös** közmüvelődési tanácsnok helyett dr. **Kupinszky** Sándor tanácsnok a szociálpolitikai ügyosztály vezetője elnökölt. **Balla** Béla üdvözölte az ülés megnyitása után az új elnököt, majd előterjesztette évi jelentését.

Megállapítható ebből a jelentésből, **hogy a munkaközvetítő hivatal mintegy husz esztendei működése alatt minden lehetőt megtett, hogy eredményeket érjen el és minél több munkakeresőt juttasson kenyérhez.**

Foglalkozik **Balla** Béla igazgató azzal a problémával is, **hogyan lehetne az ipari munkanélküliség tovább terjedését megakadályozni és etekintetben első lépésnek a munkapiac szervezését és az egész országban felállított, céltudatosan vezetett munkaközvetítő hivatalok megszervezését tekinti.** Hivatkozik az angol példára, ahol a korábbi pénzbeli segélyezéssel szemben ma az állami munkaközvetítők útján küzdenek a munkanélküliség ellen. Eredményt csak akkor lehet elérni, ha az állami munkaközvetítő hivatal igénybevétele mindkét félre nézve kötelező volna.

A jelentésben érinti Balla Béla a cselédkérdés nehéz problémáját. A cselédekről való gondoskodás rendkívül csekély, holott úgy egészségügyi, mint erkölcsi okokból nagyon fontos volna számukra a hatóság gondviselése. **Nagyon sokan betegen jönnek el nincstelen otthonukból, magukkal hozzák a bakteriumok millióit és átültetik azokba a családokba, amelyeknél elhelyezkednek.** Számtalan konkrét esetet tudna felhozni. Felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy ezt a nagyon fontos közegészségügyi problémát vegyék napirendre, hozzák nyugvópontra. Jellemzésül a helyzetre felemliti dr. **Neuber** Ede egyetemi tanár mult hónapban megjelent kimutatását, mely szerintn 299 háztartási alkalmazottat kezeltek nemi betegségük miatt.

Sajnálattal állapítja meg, hogy egyes magánintézmények miatt, amelyek nem engedik a közérdeket a maguk egyéni érdekeik fölé helyezni, még akkor sem, ha az a közre káros hatással van, nem tudták a célt száz százalékban a munkaközvetítő hivatalban elérni.

Balla Béla azt állítja, hogyha a munkaközvetítés, tehát a munkapiacok, reálisan egyöntetüen volnának kezelhetők, akkor a **munkanélkülieknek legalább 50 százalékát minden nehézség nélkül el lehetne helyezni.** Sajnos azonban a munkaközvetítő hivatalnak nem áll rendelkezésükre a munkapiac tiszta képe — mondja Balla Béla, — tőlük függetlenül megindult az inségenyhítés és ma már az a helyzet, hogy a munkanélküliség elleni küzdelemben igen kevés szerepük jut. Helyette olyan intézmények létesülnek, amelyekre — ha a munkaközvetítő hivatalok a célnak megfelelően volnának szervezve — szükség nem volna. Kétségtelen, hogy a munkanélküliséget nem a segélyezési akció megalkotása, hanem a munkaalkalom teremtése csökkenti, illetve enyhíti, ez pedig munkaügyi rész, amely kizárólag a munkaügyi hivatalok feladatát kell hogy képezze.

Hangsulyozza, hogy a mezőgazdasági munkaközvetítést is ugyanez a szerv kellene, hogy kezelje, mert e nélkül ez a súlyos probléma meg nem oldható.

Balla Béla foglalkozik az inségmunkával is és adatokat ad arra, hogy az inséges földmunkások havonként mennyit kerestek.

1935 december 31-ig **5252 egyén jelentkezett, ebből földmunkára 2476 embert osztottak be.** Az inségesek gyermekeit napközi otthonban helyezték el.

A fakitermelés december 31-én befejeződött, októbertől **460 családfő dolgozott.** A tuskótermelése még folyik. A földmunkán 38654 munkanapot dolgoztak.

A hatósági munkaközvetítő 1935-ben 17.971 munkahelyet és 18.167 munkakeresőt tartott nyilván, közvetítetett 17920 esetben.

A munkanélküliek számának csökkenését Balla **a gazdasági élet javulásával és a napszámbérek leszorításával okolja meg.** Az előző év eredményeivel szemben 1935-ben a munkahelyek száma 801-e (4.27 százalék), a munkakeresőké 1023-al (5.28 százalék csökkent. A munkapiac általában kielégítő, legkedvezőbb volt a fémiparban, fa- és csont-, valamint ruházati iparban.

A háztartási alkalmazottak iránt a kereslet élénk volt, közvetítettek 13.167 esetben férfit és 4753 nőt.

Balla Béla végül részletes statisztikai kimutatást ad a munkapiac minden vonatkozásáról, úgy hónapok, mint szakmák szerint.

Megállapítható hogy a munkaközvetítő hivatal a munkáskérdések nehéz problémájának megoldásából tevékenyen kivette részét és a hivatal tisztviselői, élükön a szociális érzéssel rendelkező főnökkel, Balla Bélával mindent megtettek, hogy segítsenek azokon, akik hozzájuk fordultak.

Móricz Zsigmond első irása debreceni lapban

Tegnap a debreceni közönség melegen ünnepelte Móricz Zsigmondot, a kiváló írót abból az alkalomból, hogy a Csokonai szinházban színre került az író nagyhatású színműve, a **„Nem élhetek muzsikaszó nélkül."**

Debrecenben a közönség körében sokat beszéltek ez alkalomból Móricz Zsigmondról. Ennek a körülménynek köszönhetjük, hogy felfedeztük Móricz Zsigmondnak azt a legelső írását, mely debreceni lapban jelent meg. A **„Debreczen—Nagyváradi Értesitő"** régi kedves lap hasábjairól tünik fel előttünk Móricz Zsigmond neve egy tárcacikk alatt, az ujság 1900 március 11. számából. Akkor **Nyiri Géza**, mint fiatal vasuti tisztviselő szerkesztette nagy ambicióval és sok hozzáértéssel az öreg, nagymúltú ujságot, mely mint címében is viselte, Debrecen és Nagyvárad közös vonatkozásait tüntette fel. Hol vagyunk már attól a szép időtől. És hol van Nagyvárad? Idegen uralom alatt.

Nyiri Géza azóta vasuti felügyelő lett, sőt a jól megérdemelt nyugalomba vonult. Az ő szivességéből közöljük Móricz Zsgimond első, debreceni lapban megjelent irását a következőkben:

A családapa

Sötét van a hálószobában. Vak éj, világtalan sötét. Csend is van a hálószobában, süket és néma csend vagyis, csak volna csend, ha t. i. egy alvó sas orr trombitája nem harsogna. De az lelkesen fújt egy csodálatos, véget nem érő nótát. Néha-néha méla, olykor-olykor nekihevül a legmagasabb hangoktól a legmélyebbekig gyakran minden átmenet nélkül szökik. Csodálatos e zene a Jan Kubeliké.

Egy pár futam a skálán végig, még egy változat, még egy gigszer s utána egy horkanás, mely a vak setétben rémítően hatna, ha volna aki megrémüljön és csend.

Valaki valahol megmozdul és hánykolódik, egy ágy recseg ropog, nyiszog egyszerre mély brugó hang tölti be a szobát félelmes szóval.

— Asszony — és még egy

— Asszony hej!

A szoba másik oldalán erre paplansuhogás, ágynyekergés s egy vékony álmos ványadt hang hallatszik.

— Mi a, na.

— Asszony, hány óra? — hörg a rettentő harsona.

— Ej, maga is megnézhetné egyszer — pergeti ama feleselve, sietve aludni tovább.

— Igen? — hangzik a gordonka hang, amely most úgy beszél, mintha bánatos, keserves áriát kezdene dudolni az orrából.

— Igen, asszony, önzés! Te is, a másik is. Én kelljek fel, én öljem. Az én köszvényes lábaimat tegyem a földre; én szálljak le, hogy halálra hűtsem magam. Én, én, ó, asszony, asszony!

Az asszony csakugyan belátja, hogy méltatlanság volna, ha mind ez a szerencsétlenség ő vele történnék meg, fölkél, gyufát gyújt, megnézi a faliórát.

— Ühm. Még csak hat óra.

— Még? Neked ez még, — hangzik a gúnyos kacaj. Én egész éjjel nem alszom, virrasztok, ébren fetrengek, kinlódom, huzom az igát, s te neked csak még. Keljetek fel. A gyermekeknek tanulni kell. Azt a kölyköt megnyúzom... hat szekunda, megnyúzom. Hej, Bandi, aló fel, egy-kett! Gaz kutya, majd adok én negked. Tanulni. Szekundafészek. Hej, ha én úgy tanulhattam volna, mint ti! Hej, nekem is úgy lehetett volna, mint nektek. De bezzeg nem úgy volt. Kályhalyukban laktunk, kulinába tanulni. Hahaha, mégis mi lett belőlünk...

Az igazgató is pajtásom volt, az alispán is velünk tanult, a főszámvevő is. Rossz kutya, mi lesz belőled. Mit bánom én, adlak mesterinasnak, ott alhatsz délig, de itt nem lehet. Hat óra és még most is ágyban lenni. Bezzeg mi már felkeltünk háromkor tanulni, pedig világítónk se volt...

— Ugyan, hagyjon már aludni, — mondja az asszony. — Azért, hogy maga ébren van, muszáj mindenkinek alkalmatlankodni, mindig ez a komédia!

— Hahaha — hangzik a gúnyos kacagás. — Komédia, komédia, szép asszony. Aludni, aludni, mint ha csak az úgy menne, egész éjjel nem alszom semmit...

— Ugyan, ne beszéljen, hisz úgy horkolt, mint a...

— Hahaha, én aludtam, én horkoltam? Szép asszony, hahaha... Én aludtam. 56 esztendő sok, nagyon sok. Annyit éltem, sokat éltem. Annyit éltem, hej, szegény első feleségem az Isten nyugosztalja haló porát is, nem így bánt velem. Nem így bánt. Szép asszony. Maga csak üldözi, sérti, öli, bántja az urát. Maga leölne egy kanál vízbe elölne... el...

— Ej ölné magát a... aludjon már, ne izgágáskodjék.

— Hahaha, szépasszony. Ugy úgy. Miért nem mondja azt is, hogy bár a sirba volnék már. Ezt akarta mondani, ugye? Oda való az öreg, oda való. Hiába, hiába. Nem úgy van már, mint régen. 56 esztendő... beteg vagyok, beteg, nagyon beteg. Ugye, szép asszony, én is tehetnék úgy, mint mások, mint a többiek. Hogy nem jönnek haza, csak ilyenkor, mint a többiek. Csak reggel. De én nem. Én hazajövök. Én családapa vagyok és érzem kötelességemet. Haza jövök pihenni, pihenni, pihenni és ime, mit kapok, ezt; üldöznek, zaklatnak, szidnak, eh. Az élet.

Mig sivalmas hangon ezt elmondja, az asszony már alszik végre a monoton dudolásra, a gyerek meg, aki ébren van, kussol az ágyon moccanni sem mer, ébren ne vegyék, hogy nem alszik. Az öreg ur mindég halkabban dudol.

— Most már könnyü, mert öreg vagyok. 56 esztendő. A kölyök nem tanul. Mi lesz belőled, én már öreg vagyok, beteg, nagyon beteg. Én már beteg vagyok.

Elhallgat, mert saját magát álomba ringatja. Mint a petróleum lámpa egyet lobban, mikor le akar aludni, ő is egy szót dörmög, tompán, zavarosan, érthetetlenül.

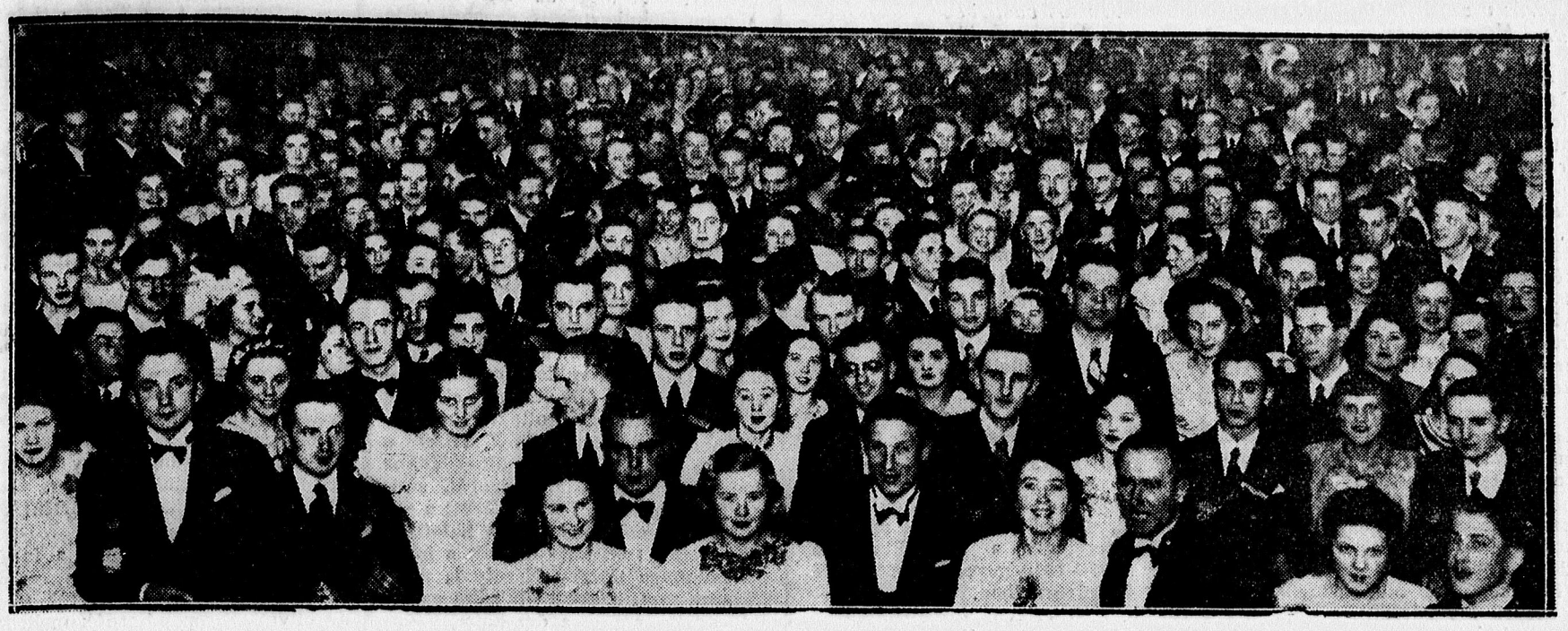
— Nagyon... — s azzal vége. Egészséges horkolással folytatta a nagybeteg ember keserü panaszkodását.

S csend van a szobában újra, csend, néma és siket. Csak a tárogató zenéje hallik, az fúj egy mély bánatos nótát.

Móricz Zsigmond.

x **Minden gyermekről** nagyon szép és kedves fényképet készít a Lieber Béla utóda, Tőkés Ica műterme, Csapó ucca 1. szám. **Takarékosság.**

Képek a Lilla tea-estről

Fent a táncoló fiatalság. Lent a műsorszámok szereplői.

A Filléregylet jubiláris teaestje

Az Evangélikus Filléregylet félszázados fennállásának megünneplésére rendezett **teaestélyét** e hó 8-án, szombaton este **pontosan 8 órai** kezdettel tartja meg az Arany Bika nagyszálló nagytermében, **szegénysegélyező** alapja, különösen pedig az épitendő **új evangélikus templom** javára.

Pontosan 8 órakor kezdődik meg az estély azért, mert a teát és a táncot **rövid műsor** előzi meg melyben egymás követik a bájos úri lánykák s az arányifjúság által előadandó, kedvesnél kedvesebb jelmezes táncos jelenetek, s egy izzóan magyar jelenet a székely életből. Nagy érdekessége lesz még az estnek **Kardos Ilona operaénekesnő** fellépése, ki régi magyar dalokat fog énekelni.

A békebeli boldog napok, régi fillér-estélyek igazi úri báli hangulatát fogja fölidézni az a **francia négyes**, amellyel az arra nagy szeretettel készülő lánykák és ifjak fogják a táncot megnyitni.

A Filler Egylet régi drága jó hírneve s a **Lám Sándorné** és **dr. Horvay Róbertné** vezetése alatt szorgoskodó előkelő hölgygárda elkes munkája biztositéka annak, hogy a sokak által nagy örömmel várt teaest méltó helyet fog elfoglalni, mindenirányú sikerével, a Fillér Egylet által fél századon át rendezett felejthetetlen esték során.

Páholy és személyjegy ára, teajeggyel és a vigalmi adóval együtt 2—2 pengő. Táncosjegy 1 pengő. — Jegyek előre válthatók **Horn Rezső** szőnyegáruházában, (Kossuth utca) és este a pénztárnál.

Az elnökség tisztelettel kéri a rendezőbizottság tagjait, hogy a gyüjtőívekkel és a jegyekkel legkésőbb csütörtökön délelőtt, ugyanesak **Horn** cégnél, elszámolni sziveskedjenek.

Lakjon Budapest szivében!

MERANO SZÁLLODA

V. Bécsi 2. Telefon 81-4-94 és 81-3-96

Kitünően felszerelt olcsó szobák, elsőrendü konyha.

Uj társas helyiségek

Központi fütés. — Hideg, meleg folyóvíz. Liftszállitás le és fel. — Penziórendszer.

Ut az ezüstlakodalomig

Egy debreceni házaspár élete — Harctéri emlékek — Doberdón pondrós vízzel itták a kávét a katonák — Kettős vasúti szerencsétlenség — Három magyar az egész ezredben — Egy cseh tábori pap jóslata a világháború befejezéséről

Benső családi ünnepség keretében tartották házasságuknak 25. évfordulóját Gazdag Károly és felesége Holczer Margit. A jubilánsokat meleg ünneplésben részesítette az évforduló előestjén a Nyilastelepi ref. Olvasókör, mint tagokat és Gazdagnét, mint a Lorántffy Zsuzsánna nőegylet alelnökét. Éjfélutánig tartó vacsora, tánc volt ebből az alkalomból az olvasókör helyiségében, ahol nemcsak a fiatalság szórakozott a modern táncok alatt, hanem az idősek is eljártak egy-egy csárdást és bosztont.

A jubileum alkalmából felkerestük a családot a Táncsics utca 18-b. alatti házukban, ahol az ezüstlakadalmas asszony jött fogadásunkra. Férje még nem jött haza munkahelyéről és ezért ő kezdett beszélni a lepergett évekről. Elmondotta, hogy férje tiz év óta ny. rendőrőrmester, aki most a honvédtörvényszéken van alkalmazásban.

A szépen berendezett családi ház egyi kszobájában feleleventette előttünk életének elmult fontosabb momentumait. Beszélt gyermekkoráról, melyet Földesen töltött, ahol atyja állatorvos volt. Nyolc éves volt, amikor anyját elvesztette és 15 atyja halálakor. Mint árva gyermek, nővérénél nevelkedett fel, majd férjhez ment mostani urához.

— Árvák voltunk mind a ketten, mikor házasságra léptünk, — mondta **— s a magunk erejéből küzdöttük fel magunkat.**

Beszélt a háboru előtti időkről, amikor Muraközy László gyógyszertárában volt mint technikus és ebből tartotta el a családot és nevelte a gyermekeket. Kilenc gyermeket szült akik közül négy van életben, két fiu és két lány, 12—20 évesek ma. Elmondja, hogy 26 éve élnek Debrecenben, kilenc éve saját házukban laknak és jobban szeretnek itt a telepen lenni, mint a város belső részeiben, mert itt egészségesebb a levegő és a gyermekek a szabadon való játékban nőhettek fel. Majd örömtől csillogó szemmel beszél az ezüstlakodalom lefolyásáról, melyen mintegy huszonnégyen vettek részt rokonok, jó ismerősök. Jelen voltak Papp Imre lelkész, Zsigó Károly kántor-tanító, Gyökeres József Máv. főintéző feleségével. Az ünnepi lakoma hajnali négy óráig tartott és csak azután kezdett szétoszolni a társaság.

— Sokkal szebb volt az ezüstlakodalom, mint a lakodalmam, — mondja.

Közben megérkezi a férfi is. Nem sok a nyugdíj, ezért kell tovább dolgozni, mondja. Beszél boldog családi életéről, nyugodt életükről, majd a multra terelődik a szó. Elmondja, hogy 1907—1910-ig volt katona a 16. pesti huszárezredben, majd 1912—1913-ig a szarejevói mozgósításkor is bevonult és a világháboru kitörésétől annak befejezéséig volt a harctéren. A 84. bécsi gyalogezreddel vonult be, először Szarejevóban járt, majd Belgrádban és innen kikerült az olasz frontra. Harctéri sebesülése nem volt, kitüntetéseket szerzett, mint a Károly csapatkeresztet, a bronzérmet a szallaggal, stb.

— Megszoktuk a golyók fütyölését, — mondja, — néztük a halottakat, hogy milyen nemzetiségűek. **Az egész ezredben hárman voltunk magyarok, mind a Tiszántúlról.** Az ezred igen vegyes nációból került ki, voltak benne törökök, horvátok, csehek. Nagyobb eseményekről nem igen tud beszámolni, de egy-két érdekes epizódot felemlít háborus emlékeiből.

A Doberdón olyan nagyfoku volt a vízhiány, hogy a pocsolyákból ittak. Itt történt, hogy egy éjszaka egy sürű erdőben táboroztak le és a kávéhoz egy mocsárból hoztak vizet. Mivel többet főztek belőle a kelleténél, másnap reggel megkérdezték a legénységet, hogy ki akar még az esti kávéból. Többen jelentkeztek is, de **amikor levették a fedőt az edényről, melyben a kávé el volt téve, nem kis rökönyödéssel látták, hogy tele van pondróval. Persze, mert mocsári víz volt csak a környéken és az éjszaka sötétjében nem vették ezt észre és férges kávét ittak.**

— De nem lett semmi bajunk — mondja, — azért csak magyarok maradtunk ... Az egész idő alatt háromszor volt itthon szabadságon nyolcnyolc napra. Az egyik alkalommal olyan sürű téli ködben futott a nyitott teherkupé, hogy valósággal sarkköri lakóknak látszottak, amint ott egymáshoz szorulva gubbasztottak. Valósággal hullott a köd, amint elmeséli és végül is tüzet gyujtottak a kupé közepén és annál melegedtek. **Mind a hárman magyarok együtt jöttek akkor szabadságra Törökmitrovicáról, amikor Nis közelében összeütközött a vonatjuk egy másikkal. Hét halott és kétszer annyi sebsült maradt a helyszinen. Maga Gazdag Károly is megsebesült, mert a kocsi ütközője az oldaldeszkát bedöfte a derekába.** Csontot szerencsére nem sértett meg, de a sebet a felesége kötözgette még akkor is, amikor hazaérkezett.

Különös összejátszása a véletlenek, hogy amikor az egyik tiszántuli társával visszafelé indult a harctérre, ismét történt egy vasuti szerencsétlenség. Amikor **Pestről el akartak indulni az esti kilenc órás vonattal, Gazdag azt mondta társának, hogy várják meg az éjféli belgrádi vonatot. Igy is tettek. Alig ment a vonat néhány kilométert, amikor egyszercsak nyilt pályán leállt. Kitünt, hogy a kilenc órakor elindult vonat összeütközött egy másikkal és forgalmi akadály lépett fel.** Igy lett a két magyarnak szerencséjévé, hogy elhalasztották az utazást, mert különben talán ott lelték volna sirjukat a kerekek alatt, mint annyian, akik ezen a vonaton utaztak.

Egy másik érdekes emléke, amit elmondott 1918-ban történt. Ennek az évnek első felében kapta harmadik szabadságát s amikor már indulásra készen állt, **egy cseh tábori pap azt mondta neki, hogy ne jöjjön már viszsza a frontra. Csodálkozva kérdezte meg a papot, hogy miért ne, aki erre azt válaszolta, azért, mert októberben már vége lesz a háborunak.** Persze a szabadságidő letelte után még vissza tért az olasz frontra, de **a cseh pap jóslata bekövetkezett**, mert a háborunak tényleg vége lett. Mindenesetre jellemző ez a kis epizód arra, hogy a csehek már régebben tudták, mikor lesz vége a háborunak és amint ma már megállapitható, azt is tudták, hogyan lesz vége ...

Amikor ez a hír eljutott a frontra, **az olaszoknak átadták felszerelésüket.** Érdekes, hogy a leszereléskor az olászok **nem bántották hátizsákjaikat, de az osztrákok Grácban még ezt is elvették tőlük, mikor hazafelé jöttek a katonák.**

Elmondta Gazdag, hogy a fronton mindig jó beosztása volt s az idegen környezetben soha nem történt különösebb baja.

A szobákból lekerülnek a falról a régi fényképfelvételek, melyeken a legénység egy része — köztük Gazdag Károllyal — sörös hordók mellett van levéve. A halószobában függ Gazdagné szüleinek mintegy 50 év előtt készült arcképe, mely a férfit magyar viseletben, körszakállal, az asszonyt akkori női viseletben ábrázolja. A másik szobában van elhelyezve ugyancsak Gazdagné édesanyjának fiatalkori képe. Ezek a mult levegőjét s annak tiszteletét árasztják szét a lakásban.

Még megmutatja a férfi a házukhoz tartozó kis gyümölcsös kertet s fajgalambjait, melyeknek tenyésztésében leli örömét.

— Nem iszom, nem dohányzom — jegyzi meg, — inkább galambokat tartok azon a pénzen, mit más elköltene.

Igy él ez a család, meghitt csendes nyugalomban. Észrevétlenül érkeztek el a házasélet 25. évfordulójához is, mely most már ezüst csillogással borítja be az megtett utat.

Főnyárban

Regény — Irta: Szalacsy Rácz Imre

(10. folytatás.)

— Ön is vadászni volt? — kérdezte egyszerre minden átmenet nélkül az asszony, mikor már hosszabb ideig nem szóltak egymáshoz

— Nem asszonyom, én csupán utas vagyok s véletlenül kerültem a házához... Nagyon sajnálom, hogy akaratom ellenére meg kellett zavarnom háza nyugalmát... én igazán nem tudhattam...

Ugy beszéltem vele a tapasztaltak után és a belőle sugárzó finom hangulat következtében, mint egy nagy uri dámával.

Meg se lepődött, de annyit elárult a szeme, szája, arca, hogy végtelenül jó esik neki ez az emberi jóság, ami véletlenül virágzott ki belőlem paraszt gunyája ellenére is.

Megigazította haját, s most két órával a találkozásunk után láttam rajta először valami zavartság jelét. Kicsit elvesztette a fölényesség biztonságát maga alól. Rám nézett s kicsit dadogva mondta:

— Semmi, semmi, kérem. Igazán szóra sem érdemes, utas embernek különben is mindig nyitva áll a házam.

Nem tudta tovább mondani azt, amit akart, mert Bujdosó Bálint idegesen szavába csapott, türelmetlen, kegyetlen, ellenmondást nem türő fölénnyel:

— Elvégre valamire a mult is kötelez, hát itt vagyunk!...

Az asszony rebbenten nézett rám, most először viselkedett ugy a Bujdosó Bálint előtte mérhetetlen kijelentései után, hogy restelli a kettőjük közötti titokzatos multat. De csak pillanatig tartott rebbentsége, mert nyomban uralkodott magán s fölényes fensőbbséggel mondta:

— Engem semmiféle mult nem kötelez...

— Hiszen nem ugy mondtam, — tett egy türelmetlen mozdulatot Bujdosó Bálint.

— Nem is fontos, hogy mondta, de én azt állitom s most talán mégis ez az irányadó, — szólott ismét hozzám az asszony, mintha csak előttem akart volna mentegetőzni.

Bujdosó Bálint felemelte búsan, nagy fejét, majd köhintett, holott semmi szüksége sem volt arra, hogy köszörülje a torkát s hirtelen ujra jókedvvel kezdett beszélni, mintha az előbbi percek durva feszültsége egyszerüen kihullott volna az emlékezetéből. Nevetett, sőt kacagott, gavallér volt, olyan ember, aki nem felejtheti el, hogy hölgy van a társaságában:

— Tudod kérlek, amint meghallottam, hogy a 110-es őrház csak egy füttyre van, mindjárt az jutott eszembe, ni, ni, hiszen itt van Florica, hát miért ne mennénk oda. Ez az én kedves fiatal barátom pedig egy szóra velem tartott. Remélem, nem haragszol Florica?

—Isten őrizzen!...

—Hát csak azért, tudod, nem szeretném, ha,...

— Ennyire már ismerhetne, doktor, de már mondtam is, hogy jól tették, sőt el is vártam magától, hogy ilyen helyzetben első sorban hozzám nézzen be...

Nem birtam tovább nyugodtan ülni.

Éreztem, hogy már régebben ezt kellett volna tennem.

Felpattantam, az asszonyhoz lépten és bemutatkoztam:

— Bőnyei Tamás!...

Meg se lepődött.

Ugy nyujtotta a kezét, mintha a főváros valamelyik előkelő szalonjában találkoztunk volna először az életben.

— Kedves, hogy eszébe jutott! — nézett a szemembe.

Nem tudtam, de nem is akartam gondolkozni, mert ugy megkapott nemes egyszerüségének varázsa, és az a pár dalamosan kiejtett szó.

Lehajoltam és megcsókoltam a kezét.

Nyugodtan türte a kézcsókom és éreztem, hogy ajkam érintése alatt egy szemvillanásnyit megremegett a keze.

Engem is forróság járt át s talán a kelletténél valamivel tovább tartottam kezét a tenyeremben a nélkül, hogy szándékolt lett volna ez az összekapcsolódás. Mert az volt, összekapcsolódás, őszinte egymásratalálás, a nélkül, hogy tisztán éreztük volna ennek a perenek boldogtalan és őszinte voltát.

Amint felemeltem a fejem, tekintetünk találkozott, de már valami lüktető indulat arra kényszerített, hogy a kőbálvány-képpen ámuló Bujdosó Bálinra nézzek. Olyan irtózatosan torz volt ebben a pillanatban ennek az embernek az arca, hogy végig futott a hátamon a hideg. Idegszálaim megfeszültek és szememben gyülölet tüze vetett lobbot. Még fogtam az asszony kezét, de már éreztem, hogy ezzel a kézzel sujtani tudnék arra az emberre, akiről nem is sejthetem, hogy ki lehet, milyen kapcsolat füzi ehhez az asszonyhoz, aki a paraszt gunya mögött is őrzi valami távoli előkelőség elpusztíthatatlan varázsát.

A kinti vihar fellobbanó erővel feszült neki a faalkotmánynak és a vén malom minden eresztéke reszketett, ropogott és hirtelen arra gondoltam, hogy most omlik össze felettünk minden.

Megszorítottam az asszony kezét aki viszonozta a szorítást, aztán hirtelen elereszttettem. Egyszerre hidegnek, üresnek éreztem az életem...

A szobácska ablakának rámáját feszegette a szél.

Recsegett ropogott a vén malom és ablakának ugy neki feszült a csikorgó idő, hogy minden pillanatban összeroppanást véltem.

(Folyt. köv.)

A debreceni kolduló gyermekeket az „egyke" által sujtott dunántuli területekre telepitik

A koldusinvázió elleni küzdelem terén jól látható az a szembeszökő eredmény, mely a debreceni belvárosi utcáknak a koldusoktól való megtisztitását jelenti. Nem igen találni már koldust az uccákon, nem molesztálják könyörgésükkel a sétálókat, mert az éber koldusellenőrök azonnal elfogják és beviszik őket a rendőrségre, ahol tiltott koldulás miatt eljárás indul ellenük, de egyidőben a város szociális ügyosztálya is érdeklődik a kolduló személyi adatai felől és ha rászorul a támogatásra, segélyben részesitik és népkonyhai jegyet is kap. Ezzel az inkább közrendészeti módszerrel sikerült megtisztitani a város uccáit a koldulóktól.

Eltüntek a kolduló gyermekek seregei is az uccákról, de itt már nem a rendőrségi fogdával való operálás volt a segitő eszköz, hanem tisztán szociális intézmény segitségével vették pártfogás alá a gyermekeket, akiket mostoha sorsuk arra kényszeritett, hogy koldulni voltak kénytelenek.

A KIE akciója sok szegény gyermeket szedett össze az uccákról és helyezett el a napközi otthonban, ahol élelmet is adtak nekik, amellett, hogy az elhanyagolt nevelésü gyermekeknek erkölcsi oktatást is adtak.

Ezen a téren igen szép eredményt ért el a Patronáge Egyesület, mely a Bethlen uccai székházában otthon rendezett be az uccáról összeszedett gyermekek részére. **Tömöry** Gyula, az egyesület agilis titkárának irányitásával olyan szép munkát fejtettek és fejtenek ki ma is, hogy példát lehet venni és alkalmazni kellene az ország többi városaiban is.

Azokat a gyermekeket, akiket koldulason, csavargáson érnek az uccákon, összeszedik és elhelyezik a Bethlen ucca 37. számu házban lévő otthonban. Külön szobában vannak a leányok és külön a fiuk. Egy tanitó felügyelete alatt vannak és iskolába is járnak az otthonból, ahol rendszeresen kapnak enni és gondoskodnak a tisztántartásukról.

A gyermekek szüleit minden egyes esetben értesitik arról, hogy gondozás alá kerültek az apróságok. Kikérdezik a szülőket is, környezettanulmányt készitenek és ha a szülő megbizható, gyermekszerető és olyan környezetben élnek, hogy nyugodtan visszalehet adni a gyermeket, akkor visszakapják, de ellenkező esetben megtagadják a gyermek kiadását. A sorsát már az árvaszék útján az egyesület intézi tovább.

Megtörténik gyakran, hogy rendes szülőknek a gyermeke rossz társaságba keveredik és kis csavargókkal, koldulókat tart, csak azért, hogy moziravalót szerezzen, mert pénzt nem kap odahaza. Az olyan szülők, akik gyermekük eltartásáról gondoskodni tudnak és nevelni akarják őket, az otthonból elvihetik a megtévedt csemetét, ha megfelelő házifenyités utján elejét veszik annak, hogy beleszokjon a rossz társaságba.

Vannak esetek, amikor hiába követeli vissza a szülő a gyermekét, nem kapja vissza, mert megálapitották, hogy a környezet, ahová a gyermek visszakerülne, nem kivánatos a számára és további züllését eredményezné.

Ha megállapitják, hogy a szülők **kezében a gyermek csak romlásnak van kitéve, az árvaszék utján elhagyottnak nyilvánittatják és intézetben helyezik el. Elküldi a gyermeket erről a vidékről, hogy szülei nyomába se jussanak és káros hatásuk alá ne vonhassák.**

A legtöbb ilyen elhagyottnak nyilvánitott gyermeket a Dunántulra helyeznek ki, hogy ezzel is javitsanak az „egyke" pusztitásával szemben.

Megdöbbentő esetek bizonyitják, hogy milyen elvetemült emberek vannak és milyen szörnyü sorsa van sok szegény ártatlan gyermeknek. Egy téglavetői házaspárnak két kis gyermeke bekerült koldulás és csavargás miatt az egyesület gyermekotthonába. Megállapitották, hogy a szülők nem alkalmasak arra, hogy gyermekeiket neveljék, mert ők kényszeritik őket a koldulásra.

Szomszédok vallomása szerint, ha nem vittek haza elég pénzt és élelmet az apróságok, **hát elverték őket kegyetlenül és kicsukták éjszakára az uccára a siró gyermekeket. A két elvetemült ember nem csinált semmit és teljesen arra rendezkedtek be, hogy abból éljenek amit gyermekeikkel össze koldultatnak.**

A gyermekek elvonását a szülei felügyelet alól közölték a téglavetői házaspárral, de azok nem nyugodtak meg abban, hogy már gondoskodnak a két gyermek eltartásáról, hanem mindent elkövettek, hogy visszakapják a két gyermeket és újra hinozhassák, koldulni küldhessék. Megjelentek a Bethlen uccai ház előtt és valóságos ostrom alá vették a házat. Lármázva, ordítozva követelték vissza a gyermekeket. Verték az ajtót, ablakokat és olyan kitartóan ostromolták a bezárt kaput, hogy kénytelenek voltak rendőrért telefonálni. A két gyermek néhány nap mulva az otthonból a gyermekmenhely utján egy dunántuli faluba került, ahol jómódú kisgazdák vették őket át, mint nevelő szülők.

Ilyen módszerrel emeli ki a fertőből a Patronage Egyesület a kis gyermekeket és menti meg őket a teljes pusztulástól. Ez a módszer lehetővé teszi, hogy minden olyan szülőtől, aki nevelni képtelen, vagy nagy szegénysége, vagy gonoszsága következtében a gyermeket elvegyék és megfelelő környezetbe helyezzék el, ahol ember lesz belőlük és nem parazitája, ellensége a társadalomnak.

Igy megszünik teljesen a gyermekekkel való visszaélés és azok felhasználása a korhely szülők szolgálatára.

A munka szakadatlan tart ezen a téren és az elmult hónapban 40 gyermeket vett már gondjaiba a Patronage Egyesület gyermek otthona.

(—)

Hova utaznak Debrecenből az emberek

A debreceni rendőrség útlevélügyosztályán egy év alatt Európára 2239 útlevelet állitottak ki, mig Északamerikába kivándorlásra csak hatot.

Az utazás az emberi élet szenzációi közé tartozik. Kilépni a megszokott környezetből, megfürdetni az embernek lelkét uj élményekben, uj benyomásokban, örök vágya volt és marad az emberiségnek.

A mindig újra vágyó természet a modern élet keretei között az utazásban élheti ki minden kaland és romantikaszomját. A hétköznapok robotjában őrlődő ember szinte szárnyakat kap uj tájak, városok és népek láttára. Érdemes lenne egyszer tanulmányban kimutatni, hogy mit köszönhet például a művészet az utazásoknak? Csak a magyar irodalomban is Eötvös, Jósika tehetsége nyugati utazásaik után kap szárnyakat. Ady Endrében párisi útja bontotta ki az igazi egyéniséget és elég Oláh Gabor Keletiek Nyugaton útleirását elolvasni, ezt a lángoló, élményektől megmámorosodott emberi vallomást, hogy lássuk micsoda katharziszt vált ki a lélekben az, ha ámulatba ejti egy ismeretlen táj.

De eltekintve a művészektől az egyszerű, hétköznapi emberben is életfelforgató hatást idézhet elő egy utazás. Érdekesnek tartottuk riportban beszámolni arról a hivatalról, ahol ezek az utazások voltaképpen kiindulnak. Mert az útlevélügyosztály az első állomása minden külföldi útnak. Itt könyvelik el annak az embernek az adatait, aki egy ország zárt egységéből ki akar lépni a nagyvilágba, a külföldre. Kiváncsiak voltunk rá: hova lép ki az erősen helyhez kötött debreceni magyar ember, ha egyszer, bar csak pár hétre is, maga mögött hagyja megszokott magyar világát...

A debreceni rendőrség első emeletén a 61-es számu szoba az útlevélügyosztály. Nagy József rendőrfőtanácsos úr lekötelező szivélyességgel engedélyezi számunkra az információt. Dr. Malkó Lajos, az útlevélügyosztály vezetője, aki bámulatos energiával s a magyar hivatalnoki karra jellemző udvariassággal végzi hatalmas munkáját, bocsátja rendelkezésünkre a szükséges adatokat:

— Az elmult esztendőben Európa államaira kiállitottunk 2239 útlevelet látogatási és üzleti ügyben való utazásra. A kivándorlási láz, mely már az utolsó évtizedben szinte grafikonszerüen csökkent, azt lehet mondani: teljesen eltünt. Az Északamerikai Egyesült Államokba mindössze hat darab útlevelet adtunk ki kivándorlásra. Ezeknek az útleveleknek az elintézése a leghosszadalmasabb.

— A fenti útlevélforgalom úgyszólván junius elsejétől augusztus közepéig bonyolitódik le, vagyis hatvan nap alatt. Ekkor esedékesek ugyanis a nyaralások, a szabadságok folytán ilyenkor kerülnek sorra a rokoni és baráti külföldi látogatások. Ez okozza az útlevélkiállitások nagy számát ebben az időpontban.

— Egy darab útlevélkiállitásához és a vele kapcsolatos eljárás lefolytatásához, útlevéllap felvételéhez, nyilvántartásokon keresztülvezetéshez stb. legkevesebb negyed óra szükséges. Ezen kivül van még az útlevéldijak elszámolása. A közönség érdekében áll ennek természetesen, hogy mindenki minél hamarabb megkaphassa útlevelét, ha nem hagynák az emberek ezekre a zsufolt nyári hónapokra passpatoujok kiállitását, illetőleg meghosszabbitását — fejezte be a beszélgetést dr. Malkó, az útlevélhivatal vezetője.

Az útlevélügyosztály, mely egyike a leghatalmasabb munkát végző hivatalainknak, hatalmas, megfeszitett munkával igyekszik mindenkit a legrövidebb idő alatt útlevelehez juttatni, mert az utazó ember, a maga élményekre szomjazó lelkével ideges és türelmetlen. A nyári hónapokban az útlevélkiállitásokon még éjszaka is dolgoznak az útlevélügyosztályon, ahol egy kis, füzetszerű könyvecske kiadásával megnyitják az utat a képeknek, színeknek, élményeknek abba a nagyszerüen zsufolt panoptikumába, amit nagy világnak, vagy külföldnek mondanak.

(K. I.)

A legmerészebb fantáziát is felülmulják

szépségben azok a gyönyörü fényképek, amelyeket: gyermekről, női és férfi fejekről, csoportokról, ifjú párokról készitenek a Liener Béla utóda Tőkés Ica mütermében Csapó utca 1. szám alatt. — Hathavi hitel: Takarékosság. Amatörmunka! Fotocikk!

Dr Gottenhuber Sándor előadása az északi országokról

A Szárnyaskerék Vasútas Önképző és Önsegélyező Egyesülete rendezésében szerdán este tartotta meg élvezetes előadását dr *Gottenhuber Sándor* MÁV főtiszt az északi országokról. Az egyesület Barna uccai székházának nagy dísztermét teljesen megtöltötte az érdeklődő közönség, amely a várakozásában nem is csalódott, mert egy mindvégig lebilincselő útleirást hallgathatott végig.

Dr *Gottenhuber Sándor* bevezetésében utalt arra, hogy előadásával főként az a célja, hogy a fiatal tényleges vasútasokat buzdítsa az utazásra. Ezután megkezdte érdekes előadását, mely Budapestről kiindulva Berlinbe vezetett, melyyel kapcsolatban színes képét adta a nagyvárosi életnek. Ezután ismertette a Stockholmba vezető érdekes útazást és részletesen beszélt a svéd főváros pompás épületeiről. Megemlítette, hogy Stockholm a telefonok városa, mert *a hatszázhúszezer lakosú városban kb. százötvenezer telefon van.* Svédországon keresztül útazva a további útazás a legfelsőbb északra vezetett és az előadó a közönség fokozott érdeklődésétől kisérve vázolta az éjféli nap fényében tündöklő Narvigot. Innen Nidarosba vezetett az út, majd a norvég főváros, Osló következett. Dr Gottenhuber Sándor pompás megfigyelőképességre való előadásban mutatta be Osló nevezetességeit. Bergen után Koppenhága következett, a bicíklik városa. Itt is rengeteg látnivalót fedezett fel az előadó és gazdag és szép tapasztalatokkal eltelve hagyta ott a dán fővárost és indult haza Magyarországra.

Dr Gottenhuber Sándor előadását különösen érdekessé tette az, hogy térképen mutatta az útat, amerre járt és fényképfelvételei, valamint képes levelezőlapjai közről kézre jártak a közönség között.

Az előadás előtt és után a MÁV Horthy Dalegylet két szép dalt adott elő Forray István vezényletével. A nagysikerü előadásért *Molnár József*, a Szárnyaskerék Egyesület elnöke mondott az előadónak és a dalárdának szép szavakkal köszönetet.

Magyar élet Törökországban

A megújhodó Törökország építésénél magyar kezek segédkeztek a rokon népnek — Mi az oka az utóbbi idők tömeges kiutasításának? — Szöllössy Dániel érdekes adatai a török megújhodás koráról

Hosszabb cikkben számoltunk be arról, hogy **Szöllössy** Dániel, a kormányzó egykori tengerésze egyike volt azoknak az iparosoknak, akik a megújuló Törökország hatalmas állami munkáit végezték. Szöllössy Dániel érdekes dolgokat beszélt el a továbbiakban a török állam reneszánszáról. Arról az évtizedről, mely alatt Kemal pasa intézkedései nyomán új korszak fakadt a rikonfajú török nép történelmében. Ezek az intézkedések, szakítva a fejlődést gátló hagyományokkal, teljesen átváltoztatták ezt a sok értékes tulajdonsággal rendelkező, de Kemal fellépéséig ázsiai tunyaságba dermedt népet. A nagy változás külső jeleiként hatalmas épületek szökkennek magasba, merész modern stilusu paloták emelkednek Ankara és Istambul utcáin, elárulva az idegennek, hogy itt egy nemzet élete a történelem új sinjein indult el a jövő felé.

Ebben a munkában, mely az új Törökországot bámulatos rövid idő, alig **egy évtized alatt elővarázsolta a régi müezin világból, hathatós segítséget nyertek a törökök a kint élő magyarságban. Az ipar terén a magyarság vált tanítómesterévé a török népnek, mely mohó gyorsasággal tanult. A Szöllössy Dánielek keze alatt egy török generáció fejlődött ki, mely egyszerre hozta be emberöltők mulasztásait.** A fejekről lerepül a fez és a lelkek kitárulnak az új ismeretek felé. Magyar mérnökök vezetik a nagy munkálatokat, melynek nyomán lerombolódik egy nép multja sok színes, romantikus hagyomány mesélő emlékeivel, hogy a Kemal pasa józan, reális, nagy koncepciójú tervei alapján épüljön fel a jövő. Az elpusztult háremek, női arcokról lebullt fátylak csak külső jelei ennek a nagy átalakulásnak. Mély, szociális jelentősége egy felszabadult nép-réteg sorompóba állításában nyilvánult meg igazán. Az addigi török élet elveszett a háremek hangyos, illatos homályában, tétlen férfi karokban, mialatt a nép ezrei éheztek, asszonyaikat eke elé fogva szántották a földeket.

Ennek egyszerre vége szakadt 1924-gyel. A fellendült ipar és gazdasági élet, az addig nyomorba sütyedt nép friss erőket mozgató karjai csakhamar a szellemi élet terén is érezetik hatásukat. A színházak még inkább artistamutatványokra vannak berendezve, minthogy lelkiszükségletet akarjanak kielégíteni. De eljön szellemi téren is csakhamar a reneszánsz. És ez is magyar ember nevéhez fűződik, a Debrecenből elkerült Ceglédi az, aki Istambulban megindítja a filmgyártást. Ezek a filmek a török filmgyártás művei különálló fejezetet jelentenek a film történetében. Kelet színes fantáziája kap szárnyakat a kino-technika bravurosan kihasznált lehetőségeiben. Azt a sok színes mesét, amit kitermelt az arabbá olott török költészet, amit kivirágzott a nagy Ázsia szive, ezeket varázsolta vászonra cselédi és érdeme az, hogy rájött arra, hogy ezek a buja gazdagságú mesék a film eszközein át tudnak igazán megelevenedni. Kelet izzó, exotikus történeteit varázsolta a muzulmán lélek elé s ezzel a páratlan és beláthatatlan jövőjü utat vagott neucsak a török nép, de az egész Kelet müvész életének. Igy vált magyar ember a török szellemiség tanítómesterévé, mintán olyan sok magyar iparos munkája és útmutatása nyomán virágzott fel a török ipar. Cseédinek nagy része volt a török művészet ujjáteremtésében a szinház és irodalom terén is. A magyarság számára páratlan értékü propagandisztikus munkát végzett. Igy török nyelven megjelent „keleti fajog szerepe Európa történetében" páratlan jelentőségü munka, mely a magyarság sorsara is döbbenetes nyilllsággal világit rá. Több munkájában fejtegette, hogy meg kellene Európában teremteni a keleti fajok nagy szövetségét a kultúr magyarság bekapcsolásával, hogy ez a szövetség védje meg a keleti fajták érdekeit Európával szemben. Egy finn-észtlett-török-magyar-bulgár szövetség terve volt ennek az elgondolásnak magva s az ugyanesak általa alapitott „keleti egyetemen" számos előadásban igyekezett e tervének pártot szervezni. Aztán pár évvel ezelőtt eltávozott Törökországból az egykor Hajdúságból kiszakadt magyar ember s áttelog Kina, vagy Oroszország felé vette útját. De hatása ma is érzik a török irodalmon, zsurnalisztikán és főleg az Istambulban szép sikerrel dolgozó, bár európai szempontokból véve kevésbé jelentős török filmgyártáson.

Kemál pasa.

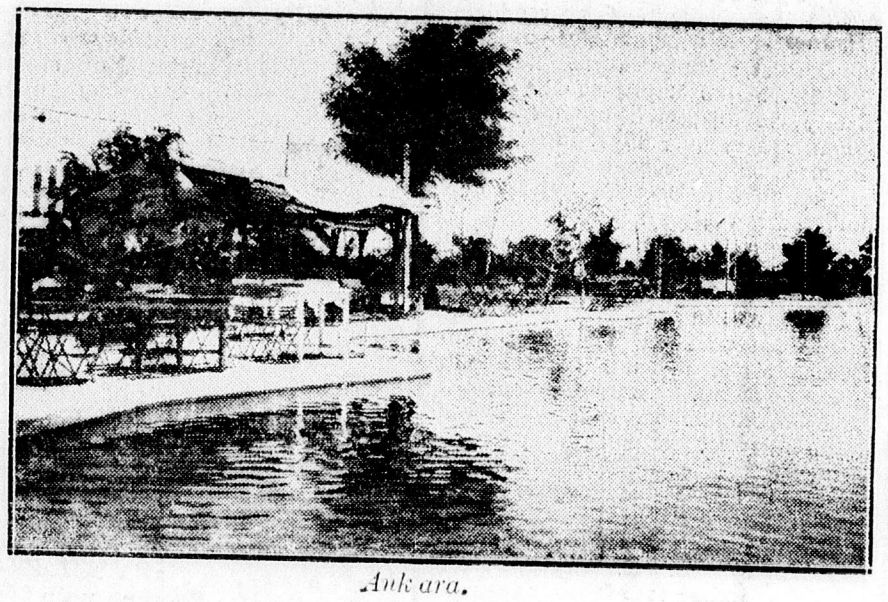
hogy a külföldiek, igy köztük a nagy számban ott élő magyarok is kénytelenek elhagyni az országot. Nem kiutasítás ez, csupán a munkavállalás lehetőségének megakadályozása. És meg kell érteni. **A török nép vendégszerető, rajong a magyarságért, de a mai hely-**

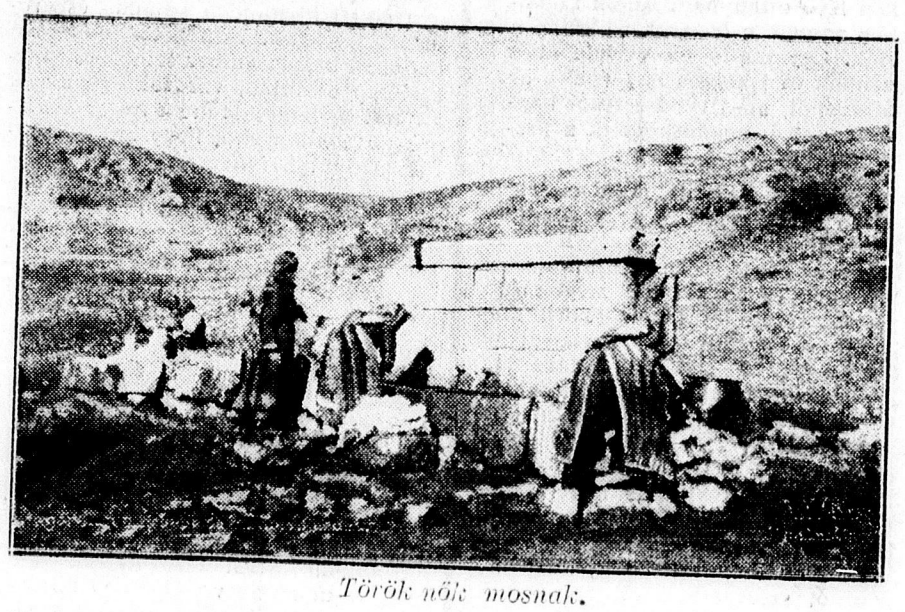
Szöllössy Dániel családjával Kemál pasa birtokán.

Törökök nemzeti viseletben.

Ankara.

Török nők mosnak.

Az utóbbi években a nagy gazdasági krizis Törökországban is éreztetni kezdi hatását. Bár még nem érkezett el ez a gazdasági sülyedés a Közép- és Nyugat-Európai méretekhez, de már is komoly aggodalomra adott okott a török kormánynak. **Ez idézte elő azt,** **zet életbelépetésére fontos államérdekek késztették. A magyarság tömegei azonban elhagyhatják a török földet, de a magyar kezek és magyar szellem munkája ott ragyog a megújhodott Törökország épületein** és mindea magyar ember csak őszinte örömöt szerezhet, hogy az európai nagy rengetegben közeli testvérünknek, a török népnek mi lehettünk sok téren a tanító mestereivé.

Uri helyen elegáns lakás

rövidebb, vagy hosszabb időre KAPHATÓ. Utcai magasföldszint, telefon, fürdőszoba Budapest, VI., Izabella u. 70. földszint 7. jobbra lépcsőház. Freissler.

„A DEBRECZEN" képes melléklete szenzációs

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A mezőgazdasági termelés átszervezése az Alföld szempontjából

A mezőgazdasági termelés átszervezése szőnyegre került. Napról-napra találkozunk ennek a gondolatnak különböző formákban történt feltálalásával. Ugy vagyunk vele, mint a lavinát okozó kis kővel. Gurulni kezd a hegy tetején. Utközben újabb és újabb rétegek tapadnak rá a ragadó hóból. A hosszú uton, mialatt a völgybe ér, görgeteg lesz belőle. Dönti a fákat és ha útjába esnek, ontja a házakat.

Igy vagyunk a mezőgazdasági termelés átszervezésével is. Valaki felvetette ezt a gondolatot és tovább adta. Megindult az átszervezés nagyszerünek látszó gondolata és ma már ott tartunk, hogy átvette a sajtó és zeng bele az egész ország. Még csak az van hátra, hogy egy szép napon hivatalos rendelet irja elő, hol, mit és mennyit szabad termelni. Mindaddig, amíg ez meg nem történik, nincs és nem lesz baj. Legalább a termeléssel nem. Hogy ezzel a rosszul képzett szóval: átszervezés — mit csinálnak a nyelvészek, az az ő dolguk. Elvégre mi csak azt tudjuk, hogy a magyar ember felépit és nem leépit, megszervez, de nem átszervez. Az igekötők helyes használatára, az ilyen szavak gyártóit külön kellene kioktatni.

Az átszervezők nemcsak a magyar nyelv törvényeivel, hanem a magyar gazda helyesen felfogott érdekeivel is ellentétbe kerültek. Ennek igazolásául rámutatunk a következő megtörtént, tehát el nem vitatható tényekre.

Az irányított gazdálkodás nem új keletü. Emlékezzünk vissza a 20 pengős körül buzaárak idejére. Minőségben és mennyiségben sikerült buzatermésünk volt. Cséplés után a buzaárak lassan bár, de állandóan estek. Az akkori földmivelésügyi miniszter, Mayer János kiadta a jelszót, tartani a búzát, mert az árak emelkedni fognak. Egy másik hivatalos szerv tisztviselője könyvet irt, amelyben bizonyitja és igazolja, hogy minden más terménnyel szemben főterményünk csak a buza lehet, tehát ebből kell mennél többet termelni. A harmadik hivatalos szerv külön felhivásban mutatott rá a buzatermelés fokozásának szükségességére. És mi lett a nóta vége? A búzaárak rendületlenül és állandóan zuhantak ugyannyira, hogy volt idő, amikor nemcsak a rozs áránál, hanem a tavasziak áránál is alacsonyabb volt a buza ára. Ebben a végső szükségben az árrombolást hatósági uton bolettával, kisebb maximálással kellett megállitani. Ez irányitott gazdálkodás volt. Meg is fizette a miniszteri irányitás tandíját a magyar gazda.

Ugyancsak hasonló volt a helyzet a modern gazdasági gépek és eszközök ügyében. Ennek is az lett az eredménye, hogy a traktorokon és más drága gépeken sok kis gazdaság elúszott.

Igy volt ez és igy lesz ezután is, amikor az irányitás csak a termelés okszerüségét látja maga előtt és nem számol az észszerüséggel. Irányítsunk, de csak a lehetőség korlátai közt.

Ma már a nem is olyan régen oly melegen ajánlott buzatermelés ellen irányul az átszervezés. Zokogó siránokat hallunk arról, hogy 1923-ban még csak 2,315.548 k. holdon araltunk buzát, 1930-ban pedig 2,944.635 k. holdon volt buzával bevetve. Ezután csökkent a buzatermő terület 1935-ig, amikor újból 2,816.377 k. holdat vetettünk be buzával.

Egyik nagy napilapunk neheztelően mutat arra, hogy „még mindig a gabonatermelés a gazdálkodás alapja." Éppen ezért azon javaslatot teszi, hogy: „csökkentendő a buzavetés területe, helyette a könnyebben és biztosabban értékesithető... mák, len, borsó és lencse termelésére kell áttérni." A továbbiakban a zöldség és takarmányfélék temelését ajánlja. Az alföldi gazdálkodást pedig elitéli, mert nem vesz példát a túlnyomóan takarmánynövényeket termelő Dunántultól.

Theoria sine praxis,
Est rota sine axis.

Elmélet gyakorlat nélkül, test éltető lélek nélkül. — Ez az, amikor más az okszerüség és más a lehetőség. Debrecenben és vidékén egész nyáron át nem esett 200 mm. eső a mult évben és 50 évi átlagban is az egész évi csapadék 600 mm. És ennek is háromnegyedrésze az őszi és téli hónapokban hull le.

A buza a téli és tavaszi nedvességgel termést ad. Ez jelent kenyeret, 50 millió értékü kivitelt, szalmát, töreket és pelyvát. Ha sovány és ha szükös is, de van amiből trágya készüljön és a termő erő redukált minőségben bár, de fenntartassék. Az ajánlott növényekre való áttérés mellett az egész Alföldön ma a szó szoros értelmében éhinség volna.

Mindaddig, amíg Alföldünk kötött alluvialis talaján, csak az elszikesedési folyamat növekedik, a csapadék pedig a minimális szükségletet sem éri el és amíg a Nyírség diluvialis homokját a szél hordja, a nagy átszervezők hagyják a fekete földön a búzát, a homokon a rozsot és a krumplit főterménynek.

Ismerjük mi is a német rendszerre felépitett okszerü vetésforgókat, de tudjuk azt is, hogy az idő a gazda. Még mindig jobb a mai nyomoruságos helyzetben ötven százalékon buzát aratni, mint a jó négyes vetésforgó mellett 75 százalék területről semmit sem kapni. És hol vannak a termelési költségek óriási különbségei?

Nincs kifogásunk a termelés irányitása, az átszervezés foganatositása ellen. Jöjjenek az átszervezők és irányitsanak tetszésük szerint, de csak anyagi felelősséggel. A termelők fizettek már tandijat az irányitásért, próbálják meg ezt egyszer az irányitók is. Mindezekkel nem azt akarjuk igazolni, hogy a mai termelési rend a helyes, hanem azt, hogy megfelelő előzetes feltételek nélkül óvatosan kell a termelésben nem az át-, — hanem a megszervezést kezelni. Ezek az előfeltételek pedig az öntözés, a biztos piacok és az általános, minden termelőre kiterjedő szakoktatás.

Csatószegi József.

Erdekes terv a sertéspestis elleni oltások általánossá tételére

Csongrád vármegye több községében mozgalom indult, hogy a sertéspestis elleni védekezést általánossá tegyék és olyan módját alkalmazzák, mely nem jelent sok kiadást a gazdának. A mozgalom megindítója Szentes város volt.

Az irásos javaslat szerint szükség van sertésvédelmi alap létesitésére. Ehhez minden mezőgazdasággal foglalkozó egyén (birtokos, bérlő, felesbérlő, harmados stb.) évenként közadók módjára beszedendő egy kilogramm búza árával járulna hozzá kataszteri holdanként. A búza árát az esedékességkor levő piaci ár szerint szabnák meg. Ennek ellenében szabályrendelet biztositaná, hogy a fizetési kötelezettségüknek eleget tett egyének tulajdonában levő sertéseket a hatóság évenként beoltatni sertésvész ellen.

A bizottság számitása szerint több mint 600 mázsa búza állana a város rendelkezésére és ebből az összegből megvehetnék az oltásokhoz szükséges szérumot, valamint díjazni tudnák az oltásokat végző állatorvosokat. Szentes város egész sertésállományát biztositani tudnák a sertésvész elől.

A mezőgazdasgi bizottság arra kéri a polgármestert, hogy kézsittessen ilyen értelemben szabályrendelettervezetet és terjessze azt a városi közgyűlés elé.

A magyar ember észrevételei februárra

2-án. Gyertyaszentelő Boldogasszony, ha fénylik a nap és megesordul az eszterhéj, hátra van még a hideg tél.

24-én Mátyás, ha nincs jeget csinál. Elrontja, bontja, ha talál.

Februárban.

Ha a hóolvadás megtörtént és az ősszel megszántott talaj megszikkadt, megkezdjük azok fogasolását. Ugyancsak ez az idő a legalkalmasabb a rétek és a legelők megfogasolására. A veteményes kertben megkezdjük a melegágyak elkészitését, a gyümölcsösökben a hernyófészkeket leszedjük és enyhe napos időben bordói lével és ez után néhány nap mulva dendrinnel permetezünk. A szőlőben megszedjük az oltáshoz szükséges vesszőket. A pincében a borok fejtését és feltöltését elvégezzük. A korai baromfi nevelésért, ha kotló akad, tojásra ültetjük, vagy ha keltető gépünk van, azt kitisztitjuk és működésbe hozzuk. Az istállóban különösen az igás állatokra kell nagy gondot fordítani, hogy a tavaszi nehéz munkákat elvégezhessék.

EGYÉVES MÉNCSIKÓK ÖSSZEIRÁSA

A Debreceni Gazdasági Egyesület felhívja a hortobágyi közlegelőn lovat tenyésztő gazdákat, hogy amennyiben 1935. évi születésü méncsikóikat a tavasz folyamán tenyésztési célra eladni hajlandók, szíveskedjenek ezirányú szándékukat a titkári hivatalban február 5. napjáig bejelenteni.

HIRDETMÉNY

Közlöm a város érdekelt lakósságával, hogy a m. kir. Miniszterium 10160—1935. M. E. számu rendeletével a mezőgazdasági munkások munkaereje jogosulatlan kihasználásának meggátlásáról szóló 1923. XXV. t. c. 2—14. §§-ainak hatályát az 1936. 1937. és 1938. év tartamára kiterjesztette.

A hivatkozott törvényhely szerint semmis a gazdasági munka teljesitésére nézve kötött az a szerződési megállapodás, melynél fogva a munkásnak arányos, külön dijazás, vagy meghatározott ellenszolgáltatás nélkül kellene valamely munkát, vagy szolgálatot teljesitenie. Ha a munkás a munkát vagy a szolgáltatást a semmis szerződési megállapodás alapján mégis teljesitette, a megfelelő bért követelheti.

Semmis az olyan megállapodás is, amely a szerződésileg hosszabb időre lekötött gazdasági munkással szemben a munkaadónak biztositja azt a jogot, hogy a munkás időközi munkahiány esetén megfelelő ellenszolgáltatás nélkül időközileg elbocsátható, kivéve a munkaalkalmat megszüntető elemi csapások esetét, ha a munkásnak a jogtalan elbocsátásból kára van, annak megtérítését követelheti.

Ha a mezőgazdaságban alkalmazott gazdasági munkások (napszámosok) részére készpénzben vagy terményben fizetett napszámbérek a bérek évszakonkénti változását és az adott gazdasági viszonyokat is figyelembe véve, oly alacsonyak, hogy ezen bérek fenntartása a napszámbérért dolgozó gazdasági munkások és családja munkaerejének tulhajtott és jogosulatlan kihasználását jelentené és ennélfogva a munkás és családja megélhetését nem biztositaná, bárki kérelmére, lehetőleg a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara véleményének meghallgatása után a Földmivelésügyi Miniszter Ur a gazdasági munkások (napszámosok, részére időnként fizetendő legkisebb napszámbérek megállapitását elrendelheti.

Ez a rendelkezés nyer alkalmazást akkor is, ha a részes szerződésekkel kapcsolatban napszám, vagy természetbeni járandóság értéke a összes számitásban vehető körülmények figyelembevétele mellett nem éri el annak a legkisebb munkabérnek az értékét, amelyet a munka teljesitésének az idején és helyén hasonló munkáért a napszámos részére rendszerint fizetnek.

Polgármester

x **Menyasszonyok:** Tökéletes esküvői képeket készit a Liener Béla utóda Tőkés Ica műterme. Csapó ucca 1. sz.

Takarékosság.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Irodai,
asztali, előjegyzési naptár 50 fillér, **Springer** foto és papirüzletében főuccán. Könyvtárak s egyes könyvek állandó vétele. Kotta- és könyv csere-összes.

Magánnyomozó iroda
Szabó nyug. detektiv, nyomoz, megfigyel, informál, Kigyó ucca 57. Méliusz-tér-sarok.
603 3. 1.

Bridgezni
tovább tanulna két kezdő hölgyjátékos. Levelet „Bridge" jeligére a kiadóba. 826

M.
leveled van a kiadóban,

Szereti
a szép portrét? Vétesse le magát a Liener Béla utóda, Tőkés Ica műtermében, Csapó ucca 1. sz. alatt. Takarékosság. 1234

Házasság

Férjhez mennék,
bútorrai, kelengyével, 22 éves leány. Lehetőleg vallásos, finom lelkü, komoly egyének válaszoljanak, kinek állása biztos megélhetést nyujt mindkettőnknek. „Nyugodt otthonra vágyom" jeligére levelet a kiadóba kérek. 682

30 éves,
ref. vallású, józanéletű ki a gazdálkodáshoz is ért és fűszerkereskedésben jártas, párszáz pengővel benősülne, esetleg olyan hozzáillő leányt venne feleségül, ki biztos keresethez juttatná. Választ „Rossz egyedül" jeligére a kiadóba kérek. 665

Alkalmazást nyer férfi

Fogiechnikus-
segéd, jó munkás, állandó munkára azonnal felvétetik, Homok ucca 87. szám. 771

Gyermektelen,
rendszerető házaspárnak (keresettel birjon), szép pincelakást, szoba konyha, kamara, padlás, adok takarításért. Barna ucca 4. 770

Cipésztanuló
felvétetik és egy hegedű eladó, Bocskai-tér 7.

Cipészsegéd
állandó munkára felvétetik, Méliusz tér 11. sz. 783

Házmesternek,
gyermektelen házaspár felvétetik, 9 órától. Cserepes ucca 8. sz. 702

Asztalostanuló
felvétetik, Bálint asztalosnál, Rákóczi ucca 13. szám. 742

Vidéki,
nőtlen fiatalember, bármilyen alkalmazást elvállalt, írásban s számadásban jártas, 100 pengő biztosítékkal, kezdő. Virág János, Monostorpályi. 646

Jó családból
való kifutót, ki rádió szakmában jártas, keres, Bárány Szent Anna ucca 1. 1234

Háromszáz pengőt
adok annak, aki biztos nyugdíjas állásba, vagy gazdaságba elhelyez, — végzett gazdászt. Leveleket „Okl. gazda" jeligére a kiadóhivatalba kérek. 739

Gyári
képviselőt keres budapesti villamos cikkeket előállító részvénytársaság, ki bizományi lerakatot is ad. „Nem szakmabeli" ajánlatát kérjük Blockner hirdető irodába, Budapest, Városház ucca 10. 43

Fűszerkereskedő-
segéd, elsőrangú referenciákkal, aki kirakatrendezéshez is ért, — azonnali, vagy március elsejére való belépésre kerestetik. Értekezni lehet: Neumann cipőüzlet, Svetits-palota.

Rövidárú
segéd, a szakmában tökéletesen képzett, aki vevők látogatására is alkalmas, azonnali, — vagy március 1-i való belépésre kerestetik. — Értekezni Neumann cipőüzlet, Svetits-palota.

Azonnal
felveszünk kereskedelmit végzett, könyvelésben jártas, gépirni tudó fiatalembert fizetésse. Jelentkezés Unió ker. Rt., Diószegi út 10. délelőtt 9—11 óráig. 680

Kifutófiú
azonnal felvétetik, Hatvan ucca 55. Róth. 828

Fiatalember
kocsisnak felvétetik, Csapó ucca 25. szám, kapualatt, jobbra 2 ajtó 809

Perfekt
hölgyfodrásznő, 14 évi gyakorlattal, — azonnali belépésre ajánlkozik jobb üzletbe. Ajánlatot fizetés megjelöléssel, — Kassa ut 29. sz. G. 41. kéretnek. 796

Intelligens
idősebb nő elmenne német nevelőnőnek, vagy idősebb uriaszszony, vagy ur mellé ápolónak, háztartási munkákat is vállal. Cim: Supkáné, Deák Ferenc u. 13. 662

Kifutófiu
felvétetik Nap u. 27. füszerüzlet. 795

Alkalmazást keres férfi

Gépész-kovács,
bármilye traktorkezelés és lóvasalásban gyakorlott, uradalomban állást keres. Honvédtemető ucca 2. 800

Alkalmazást nyer nő

Cipőüzembe
perfekt agyusztáló nő felvétetik Csapó u. 28. Kovács. 731

Női
tex munkásokat felveszek, Weinberger cipőgyár, Csapó ucca 58. 564

Tanulóleány,
aki az ondulálásban jártas és nem szabadult fel, felvétetik, vagy segédleány jelentkezzen — Baross ucca 6. sz., III. ajtó. 781

Bejárónő
munkaszerető, megbizható felvétetik — Burgondia 14. 802

Mosogató
asszony felvétetik — Bethlen u. 56. 827

Fiatal
bejárónő azonnalra felvétetik Garai u. 18 félemelet, 3. ajtó. 732

Keresek
önállóan dolgozó segédkisasszonyt özv. Borossyné kalapszalon, Batthyányi 4. 649

Szoptatós dadát
gyermek nélkül keres család. Kálvin-tér 5. Keresztépület, balra. 668

Keresek
egy önállóan dolgozó kisasszonyt (mamzellt) azonnali belépéssel. Kenyeressy női kalapüzlet, Miskolc. 671

Tanulóleány
felvétetik hétfőn 8 óától Füstös kézimunkaüzlet. 758

Gyermekgondozásban gyakorlott intelligens nőt keresek délelőttre. Cim a kiadóban. 760

Munkásleány
állandó munkára. — ugyanott gyermek mellé fiatal leány felvétetik. Garay 16. 769

Kevés
házimunkára mindenes lányt azonnal felveszek. Jelentkezni lehet 11-ig, Gönczi u. 3. sz. Uccai lakás.

Kifutóleány,
felvétetik, nagyobb, — Csapó ucca 25., bútorüzletben. 810

Kézileány,
ki konfekcióban jártas, felvétetik Szepességi 12. sz. 785

Alkalmazást keres nő

Kifogástalanul
mosok, vasalok. Házaknál, vagy lakásomon. Pesti ucca 27. sz. harmadik ajtó. 578

Ajánlat

Kútfúrást,
javítást vállal Kiss Lajos kútfúró, kútszivatyúk eladók, János-i út 7. szám. 651

Fornérok,
cnyvezett lemezek nagy választék, Tauber, Debrecen, Rákosi Jenő ucca 4. sz., (volt Király ucca) 576

Óceakavasat,
elhasznált cséplőgarnitúrákat, legmagasabb áron veszek, Ráfokat, s tetőbádogot, singerendát, tűzhelyeket, kályhákat, fürdőkádat raktáron tartunk. Levelező lap hivásra vidékre és házakhoz megyek. — Steiner Csapó ucca 85 Eötvös ucca 110. Telefon: 26—86.
1230 2. 1

Cipőszükségletet
legolcsóbban **Nagy Béla** cipőüzletében szerezhet be. Női, férfi, gyermek, duplatalpu vadászcipők nagy választékban Dégenfeld-tér 11 szám.
1638 vv

Különleges
téli arcapoló krémek s szappanok, finom tömény illatszerek, kitünő rum és likőrkivonatok a Földes illatszertárban, Bikabérház, — Vigmozinál. 1169 2 6

Fehérneműt
ágyneműt, gyönyörű kivitelben gombluykazást külön is olcsón vállalunk, **„Favorit"** Csapó ucca 24. szám.
1579 2. 9.

Nagymennyiségü
raktáron levő férfi ingeket 1.50-től piacra dobom, Steuer divat. ház, Csapó ucca 10.
248 2. 25.

Február 10-ig idényvégi árakon
TÉLIKABÁTOT, bőrkabátot, öltönyöket mindenkor legolcsóbb árakon WEISZ SÁNDOR férfiruha árúházában, Csapó ucca 10.
560 12. 31

Kazánkovácsmester
mindenféle gőzkazánok javítását, újítását felelősséggel vállal, 30 évi gyakorlottal, Kolozsvári Nyilastelep Arnold ucca 12. szám. 583

Figyelem!
tökéletesen villanygéppel fest cipőt, retikült, s bőrkabátot, Batthyány ucca 10. sz. 686

Mogános asszony
jó házikosztot ad, kihordásra is, Pacsirta u. 7. szám. 689

Papermetezők,
kertiszerszámok, kerítésfonatok, fakanapék acélkefék, lugasdrótok, fürdőkádak. Nagy vasüzletében, Csapókanyar 805

Lépesőházi
elegáns bútorozott, s komfortos szoba kiadó, Péterfia ucca 42., földszint, balra. 1234

Kereslet

Keresek
megvételre hintót, kocsi szerszámot, priccs nyerget, önmelegítő fürdőkádat, bármas vashengert, tengeri darálót Hatvan u. 60. 666

Keresek
azonnali megvételre író asztalokat, állófogasokat, régi formájú székeket és fotelieket, zenélő verkeket, órákat, jobb kivitelü nádszékeket, Ingóságközvetítőnél. 839

Tejet
naponta 20 litert keresek. Weigandné Kut u. 29. 591

Tejet
15 litert állandóan, napi fizetésre veszek., Füszerüzlet, Cegléd u. 2. 645

Elelmiszer ital

Sajáttermésü,
szentannapusztai fajboraim literenként is kapható, Ungvár ucca 4. szám, volt Dobozi-temető, Baranyai uccából nyilik. 444 2. 28

Kitünő
zamatú cegédi fajborok 44 fillértől literenként, termelőnél, Péterfia 30. 141 2. 6.

Kitünő
házikoszt, olcsón kapható, kihordásra is. Ajtó ucca 6. 696

44 fillértől
mérem, sajáttermésü ujlétai rizling, delavár, zöldszilváni, nemes kadar boraimat, Barna u. 10. szám. 786

Vámospércsi
kitünő bor eladó, Csokonai ucca 13. 712

Pénz

Kölcsönket folyósitunk
elsőhelyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott termenyre, s kurrens árúkra s finanszirozási célokra. Magyar Általános Takarék pénztár, Piac ucca 81.
340 vv

Keresek
kétszáz pengőt, fedezetre, május 1-ig, 40 pengő kamatot fizetek. Cim a kiadóban. 622

Keresek
kétszáz pengő kölcsönt biztos fedezetre. Cim a kiadóban. 117

Betétekre
a megállapitott legmagasabb betét kamatot adja Gazdák Bankja, — Kossuth ucca. 693

Pénzt
házra, földre folyósitok, kényszer hadikölcsönt, részvényeket veszek — József királyi herceg ucca 44. szám. Mandel. 718

Kényszerkölcsön-
kötvényt vásárol, — Kölcsönt földre, házra folyósittat Bleuer Imre Bankháza Piac u. 87. 700

1500—2000
pengő kölcsön, vagy ennyi összeggel csendes társat keresek, jó jövedelemhez. Cim a kiadóban. 724

Kényszerkölcsön-
kötvényt óvadékképest ötvenmilliót veszek, — Deutsch, Miklós ucca 13. szám. 825

Társ

Betársulhat
szabadalmazott tömegcikkhez. Biztos üzlet. Cim: István út 23. sz. lakatosnál. 838

Oktatás

Szabni-varrni
urinők legjobban megtanulhatnak — snittet mérték szerint olcsón kaphatnak dr Balazsnénál, Piac ucca 89.
1697 4 12.

Középiskolások
tanitását vállalja számtan, fizika és kémia tanárjelöltnő. Cim a kiadóban. 696

Középiskolás
diákok, német, francia és más tantárgyakból tanit. Cim a kiadóban. 717

Született
francia nyelvmesternő jutányosan ad órákat, Batthyányi ucca 5. 775

Nyelvszakos
tanár középskolások korrepetálását, magántanulók előkészitését vállalja Nyomtató u. 16. 818

Tüzelő anyagok

Tüzifát, szenet kokszot és brikettet, a legjobb minőségben száz kg-ot már **házhoz szállitva,** katonatiszteknek, altiszteknek, Unio tagoknak havi részletfizetésre is, **készpénzron** szolgálja ki **„Margit"** tüzifa és szén kereskedelmi vállalat, a Margitfürdő mellett. — Telefon: 10-24.
1601 vv

Olcsó akácfa,
aprítva, hazaszállítva. 2.90 P, Bethlen ucca 5. szám, fatelepen. 616

Négy öl
fűzfa, nagyobbmennyiségü tengeriszár eladó, Batthyány ucca 18. 765

Száraz
bulladékfa, nagyobb mennyiségben, mázsánként 2 pengő. Kapható Csapó ucca 73. szám. 835

Rádió

Philips-Junior,
2+1 új állapotban, jutányosan eladó. Csapó ucca 19., varroda. 754

2+1 lámpás
hálózati rádió, megbizásból eladó, Szücs, Király ucca 3. 829

Hangszer

Zongora
jó márkás, fekete kereszthúros és egész olcsóbb fajta zongorák, olcsó áron eladók. Hangolás, javtás, legolcsóbb és a legjobb képesitett szakmunkával Tonté L. zongora- vonós hangszerkészitő, Hunyadi u. 18. szám. 694

Kifogástalan,
koncertzongora, gondos helyre bérbeadó. Megtekinthető Ujságiró Club, Gambrinus passage. 837

Zongora,
hosszú, jó karban eladó, Rákóczi ucca 65 Megtekinthető délután 4—5 óra között. 667

Zongora,
kereszthúros, fekete eladó. Veres ucca 20. 659

Teljes ellátás

Teljes ellátásra
úricsaládnál, jó házikoszt, egyetemi hallgatóknak, vagy tisztviselőket elfogadok. Rothermere (Darabos) u. 1. sz., emeletn. 790

Középiskolai,
tanulót, teljes ellátásra elfogadok, tanári felügyelet. Miklós ucca 7. 831

Iroda

Svetits
bérpalotában, irodahelyiség, azonnalra is kiadó. 737

Autó, motor kerékpár

Teherautó
6 hengeres, Chevrolet 1.7 tonnás teljesen jó állapotban eladó. Telefon: 15—55. 559

Kétüléses
kis sportautó eladó, Árpádtér 18. 778

Autó
remek motorral eladó Csapó u. 10. 823

Bútor

Bútorok
garantált, féregmentesek, elutazás miatt eladók, Homokkert, Oláh Károly ucca 8. 528

Gyermekkocsik,
biciklik, modern csőbútorok, kerti bútorok, stb, legjobb minőségben, ágyári áron, kedvező fizetéssel. Vas- és Rézbútorgyár, Ispotály 5. sz., és a városi lerakatában, Royal épületben beszerezhetők. vv

Háló,
ebédlőbútor, magyar perzsák eladók, Szent Anna ucca 5., udvarban balra. 589

Eladó
szalon garnitura, Széchenyi ucca 86 sz. alatt. 585

Eladó
diófaháló, 3 ajtós, tükrös szekrénnyel, kifogástalan állapotban Sas ucca 3. Megtekinthető 2—3 óráig, emeletn. 677

Eladó
teljesen új, világos keményfa háló, egyéb bútorok, Wesselényi 99. 687

Modern
ebédlő eladó. Megtekinthető: Szücs Károly házmesternél, Hatvan ucca 1. 3. 681

Eladó
elsőrendü modern uj dióháló butor Szoboszlai ut 4. — Széll asztalos. 725

Butorok
szabadkézi, hálószobák, elsőrendü, olcsón eladó Deák Ferenc 10. asztalosnál. 740

Eladó
egy fehér ruhaszekrény Faragó 19. 757

Egyszerü
funéros hálószoba butor olcsón eladó darabonként is Késes u. 24. Kovács. 755

Világos
hálószoba, berkenyebetéttel, toilette nélkül, helyszüke miatt, minden elfogadható áron eladó, Károly Ferenc József út 4. 792

Ebédlőbutor
teljesen uj, különleges szép, a legmodernebb fazonban, jutányos árban eladó — Hatvan ucca 23. sz. kapualat jobbra. 824

Antik
arisztokrata gyönyörü butorok eladók — Nyil ucca 59. sz. 815

Modern konyha 60
félhálő 30, szelon 24 P, modern ebédlő eladók, Széchenyi 6. sz. 830

Recamiék
hencserek, madracok s könyvszekrények, iróasztalok, perzsa, moketi, tehénszőr, buklé s futószőnyegek, rézágyak, vendégágyak, s etazserek, facsillárok s vitrinek, székek, különböző magános bútorok, igen olcsó áron eladók az ingóságközvetítőben. 840

Vegyes

Kezdő üzlet,
finanszirozót keres Cim a kiadóban. 756

Nőstény
komondor kutya találtatott, Tulajdonosa jelentkezzen Szabónál, — Székely ucca 5. 766

Atadó üzlet vendéglő

Cukorkaüzlet
berendezéssel és áruval vezető hiányában, eladó. Szent Anna u. 6. 643

Füszerüzlet
forgalmas, átadó. Cim a kiadóban. 685

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Egy üzlethelyiség
kiadó, május elsejétől Piac ucca 63. sz. 513

Üzlethelyiség
füszernek kiadó Csapókert, János u. 40. 779

Üzleti
vitrin, szekrény eladó. Kézimunkaüzlet, Piac ucca 18. szám. 780

Üzlethelyiség
azonnal kiadó, Rákóczy ucca 7. szám. 716

Füszerüzlet,
forgalmas helyen, árúval, berendezéssel eladóban. 701

Füszer-csemege-
üzletet, kisebb zsánerüt központtól nem messze átvennék. Ajánlatokat „Füszerüzlet" jeligére a kiadóba kérek. 801

Egy negyven éve
fennálló füszerüzlet mellékhelyiséggel, április elsejére kiadó. Értekezhetni Mester ucca 45. sz. kocsma. 812

Füszerüzlet
helyiség berendezéssel azonalra kiadó — Boldogfalva u. 2. 644

Kapualja
árusitásra kiadó — Csapó u. 10. 823

Kiadó lakás egyszobás

Udvari
szoba és egy butorozott szoba kiadó, Gólya utca 11. sz. A23

Kiadó
március 1-re 2 szoba, konyha, speiz, pince, mellékhelyiségekkel — Hadházi u. 31. Lugossy u. 2. 657

Kiadó
szoba, konyha, kamara kerthasználattal — Dorotlya u. 1. 672

Egy
utcai szoba, konyha és spájz kiadó. Bekecs utca 3. szám. 673

Egy
szoba konyhás lakás 15-re kiadó. Lorántffy u. 20. 691

Egy uccai
parkettes szoba, bútor nélkül kiadó, Simonffy ucca 32. sz. 719

Uccai
egy szoba, előszoba, s konyha, márciusra kiadó, Eötvös ucca 11. 720

Svetits
bérpalotában, garson lakás, teljes komforttal kiadó. 737

Szoba-konyha,
spájz, azonnalra kiadó, szép tiszta, Árpádtér 5. 745

Uccai
földszintes szoba, fürdő szobával kiadó, József kir. herceg ucca 6. sz., 782

Egy szoba,
konyha, spájz és ezenkivül bútorozott szobák azonnal kiadók, Zúgó ucca 4., reáliskolánál. 761

Egy szoba,
konyha és istálló kiadó. Gyöngyvirág ucca 11. 811

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
azonnal kettőszobás lakás mellékhelyiségekkel, Luther utca 26. 664

Hatvan u. 6. sz.
bérházban májusra kiadó egy kétszoba, konyha, kamara cselédszoba, elő- és fürdőszobából álló lakás központi fütéssel, állandó melegvíz szolgáltatással, dijmentes lifthasználattal. 676

Kétszobás
konyhás, spájzos lakás kiadó, Miklós ucca 25. 707

Kiadó májusra
tágas kétszobás, fürdőszobás modern, — minden mellékhelyiséggel, cselédszobával ellátott elegáns, parkranéző lakás és garage, raktár. Péterfia 48., uccai emelet. 817

Svetits
bérpalotában kettőszobás lakások teljes komforttal kiadók. 737

Egy- és kétszobás
uccai lakás, újonnan festve, azonnal kiadó, Apaffi ucca 16. sz, 789

Kétszobás,
egyedülálló kertes lakást keres, városi tisztviselő, villamosjárat és a Nagyerdő közelében május elsejére. Cim a kiadóban. 797

Uccai
kettő szoba, konyha, Péterfia részen kiadó. Eötvös ucca 25. 807

Kiadó
modern két szoba, fürdő-, előszoba tartozékaival, kerttel. Kardos ucca 13. Értekezhetni Cserepes ucca 7. 834

Kétszobás
egyszerü lakás, vizvezetékkel, kerttel, csendes lakónak, májusra kiadó. Megtekinthető 10-12 óráig és 3—5 óra között, Rothermere u. 44. szám. 735

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó
uccai 3 szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségeivel, Teleky ucca 5. szám alatt, májusra. Gáz, villany bevezetve. 595

Kiadó
május elsejére, Nagyerdő szélén, 3, vagy négyszobás, komfortos lakás, Poroszlai út 82. 666

Másodemeleti
kétszer háromszobás, s összkomfortos uccai lakások azonnalra, — vagy májusra kiadók. Werbőczy ucca 14. sz. 587

Háromszobás,
fürdőszobás modern utcai lakást keres nyugdijas tanár májusra villamoshoz közel, esetleg kertségben. Cim a kiadóban. 228

Utcai
nagy háromszobás, fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel, gázzal — májusra kiadó. Rothermere utca 45. 661

Svetits
bérpalotában 3 szobás lakás, teljes komforttal május elsejére kiadó. 737

Uccai
3 szoba, előszoba, mellékhelyiségeivel, májusra kiadó, Lorántffy u. 46. sz., Cegléd ucca sarkon. 750

Háromszobás
komfortos lakás azonnal kiadó. Vörösmarti ucca 2. szám. 706

Villalakás
háromszobás, teljes komforttal, Horthy Miklós út elején, májusra kiadó. Értekezni lehet Nap ucca 4. szám. Telefon 12-83. 710

Három
udvari szoba, konyha, éléskamara, pince, padlás, havi 40 pengőért, azonnalra kiadó, Miklós ucca 11. szám. 728

Három
parkettes nagy szoba, nagy csukott veranda s fürdőszoba, konyha, s cselédszoba és mellékhelyiségekből álló földszintes lakás, kis kerttel kiadó. Miklós ucca 11. 729

Kiadó
egyetemi központtal szemben 3 szobás lakás Poroszlai út 82. Ugyanott tengeridaráló eladó. 730

Háromszobás,
lakás, mellékhelyiségekkel, külön udvarral kiadó, József kir. herceg ucca 25. 774

Háromszobás,
modern udvari lakás, fürdőszoba és összes mellékhelyiségekkel kiadó, Ferenc József út 10. számú házban. — Közelebbi házfelügyelőnél. 806

Három szobából
álló lakás csak üzleti célra kiadó Csapó u. 10. sz. 823

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
lakás teljes komforttal, parkos udvarban kiadó. Kossuth 61. 655

Négyszobás
fürdőszobás teljes komfortos lakás azonnal kiadó, Piac u. 72. 674

Kiadó
Poroszlai út 61. számú, 5 szobás modern lakás, szép nagy, parkirozott kerttel, május elsejére. Értekezhetni Bartha István, Ispotály ucca 3. Telefon 27-85. 753

Négyszobás
alápincézett, massziv adómentes ház eladó, erdőhöz, klinikához közel. Cim a kiadóban. 776

Négyszobás
uccai lakás, május 1-re kiadó, Péterfia ucca 17. 734

4—5 szobás lakás
Hatvan ucca 38. alatt, külön udvarral és kerthasználattal kiadó. Értekezhetni Hódy ügyvédnél, Széchenyi ucca 1. szám. 793

Ötszobás
modern lakás, minden komforttal ellátva, május elsejére kiadó, Piac ucca 68. szám. 803

Ötszobás,
komfortos lakást keresek, november elsejére, „Komfortos" jeligére a kiadóba. 804

Négyszobás
emeleti lakás teljes komforttal kiadó — Miklós ucca 4. Érdeklődni dr Rényi ügyvédnél ugyanott. 822

Lakást keres

Májusra
háromszobás, fürdőszobás lakást keresek. Lehetőleg kerteset, földszintest. — Pontosan fizetek. — Ajánlatot kér Trón, nyug. máv. felügyelő, Kandia tizennégy 614

Keresek
belterületen négy nagy szobás földszinti lakást kerttel, vagy fásított udvarral. Ajánlatokat Toroczkai, Bethlen u. 58. szám. 547

Különbejáratú
fürdőszobás, csinosan bútorozott szobát keresek belvárosban. — „Tisztviselő" jeligére a kiadóba. 593

Keresek,
május elsejére háromszobás parkettes modern családiházat vagy villát bérbe. Ajánlatokat „Száz pengőig jeligére a kiadóba kérek. 1234

Központban
2 és 3 szobás lakást keres gyermektelen tisztviselő, Soltész, — Domb ucca 18. 151

Nagyerdőn
május vagy junius 1-re 2—3 szobás fürdőszobás konyhás nyári villalakást keresek. — Wiener György Rákosi Jenő ucca 2. Telefon 31-97. 723

Villalakást
három - négyszobást keresek villanegyedben, teljes komforttal, parkkal május elsőre. „Katonatiszt" jeligére. 711

Kétszobás
modern lakást, lehetőleg nagy előszobával keresek, május 1-ére, „Nyugdíjas" jeligére. 784

Villalakást
három— négyszobásat keresek villanegyedben, teljes komforttal, parkkal május elsejére „Katonatiszt" jeligére. 767

Butorozott szoba

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária penzióban. Szobák napokra és hónapszámra Ferenc József út 59. 1304 2. 3.

Női kvártélyos
felvétetik, Kar ucca 22. második ajtó. 619

Egy
földszinti butorozott, parkettes, cserépkályhás szoba kiadó. Kossuth 61. 656

Különbejáratu
udvari butorozott szoba azonnal kiadó 1—2 személynek. Miklós u. 26. 544

Különbejáratú
uccai szobal, konyha, bútorral is, azonnalra kiadó. Meszena ucca 6. 738

Különbejáratú
uccai parkettes szép bútorozott szoba, József kir. herceg ucca 35. sz. I jobboldal. 746

Csinosan
bútorozott uccai szoba kiadó, Rakovszky ucca 17. szám. 751

Bútorozott
szoba kiadó, Varga u. 24. szám, keresztépület. 703

Női,
vagy házaspárt, kvártélyba felveszek, Bocskai-tér 7. szám. 75[illegible]

Király kávéi mégis a legjobbak!
Aromás, zamatos kávét! Király üzletében a vevő előtt pörkölik
Dégenfeld-tér 11. szám.

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, február hó 15-ére kiadó, Tompa Mihály u. 8 szám. 715

Kiadó
bútorozott szoba, esetleg lakótársat keres egyetemi hallgató, Nyil ucca 62. 733

Kiadó
butorozott szoba légfütéssel, fürdőszoba használattal február 15-re Bika bérház I/4 764

Elegáns
butorozott szoba — esetleg butor nélkül fürdőszoba használattal kiadó. Piac u. 39. sz. II. lépcső. I. emelet. 773

Különbejáratú
szoba kiadó. Ugyanott fekete zongora eladó, Lorántffy ucca 21. 752

Bútorozott
szoba olcsón kiadó, szabónak való kályha eladó, Csapó ucca 49. 808

Nagytemplom mellett
szép világos bútorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 833

Uccai
különbejáratu parkettes butorozott szoba kiadó Nap u. 15. földszint. 832

Ingóságvétel

Pelyhet
elsőrendű ujat veszek. Vidovich, Kálvin tér 11. földszint. 653

Tövestől
kidöntött vastag diófákat megveszek. Tauber Rákosi Jenő u. 4. 577

Gyermek
sportkocsit jókarban keresek Apafi u. 139. Saliné. 714

Oldalkocsis
motorkerékpárt keresek megvéltelre kizárólag priváttól. — Cim a kiadóban. 695

Varrógépet
használtat, jókarban levőt veszek, „Styl" szalon, Széchenyi ucca 11. 787

Ingóság eladás

Férfi,
szürke nadrág, teljesen jó állapotban, olcsón eladó, Cegléd ucca 8 sz. masodik ajtó. 396

Eladó
egy nagyon szép Gobelin 50x40 kép, legapróbb öltésű, Nyugati ucca 50. szám. 550

Szép jelmez-
és estélyi ruha, olcsón eladó, Faragó ucca 7. 546

Eladó
szürke rövid bunda, teljesen új, olcsón. — Honvéd ucca 56. szám. harmadik ajtó. 625

Rumburgi
kézzel himzett női ingek, vadonatujak, lendamaszt törülközők, inlettokok eladók, Garai ucca 25., udvari lakás, megnézés vasárnap délig. 633

Antik,
arisztokrata, gyönyörű bútorok eladók, Nyil ucca 59 szám. 668

Erős,
új henceser olcsón eladó. Magos György tér 4. sz. 679

Gyepüsor 25.
szám alatt ócska fa, cserép, ajtó van eladó. 684

Hodály
elsőrendü anyagból készült, kitünő karban levő cseréppel fedett Boda-szőlőben eladó. Értekezhetni: a Rexgyár ban, Fürdő utca 4. sz. naponta 8—4 óráig.

Eladó
egy ócska bicikli, egy kétkerekű kézi kocsi, péknek, füszeresnek, fa kereskedőnek alkalmas. Cim: Csapó u. 9. 118

Eladó
többféle butor, ágynemű olcsón, Szepességi u. 7. 660

Négy méter
hosszú vasvályu, autógumikerekek eladók. — Bundi 9. 663

Eladó
egy alig használt modern mély gyermekkocsi, Csapó utca 19. sz. alatt, kályhásnál. 670

Eladó
két pult, márványtáblás, Klár, Gázgyár u. 4. 675

Elsőrendü
varrógép eladó, Hajnal uteai bérház, A) lépcső. 2. sz. lakás. 678

Egy
cipészberendezés — kaptafával olcsón eladó. Cim a kiadóban. 698

Eladó
egy darab használt juhászbunda Mester u. 25. sz. 704

Butorok
falióra, festmények, edények, házieszközök, diódaráló Rákóczi ucca 29. 722

Eladó
10 kilós mérleg, füszerberendezés olcsón Varga u. 45. 727

Hálószoba
butor keményfából olcsón eladó Eötvös u. 67.. 647

Kaptárak,
keretek, negyvenkettesek, mézesbödönök, asztalos felszerelés eladók Árpád tér 18. 777

Függönyök,
ágyteritő olcsón eladó Függönyvarroda, Csapó u. 31. 762

Eladó
jókarban levő drapp gyermekkocsi 35 pengőért. Megtekinthető 11—3 óráig, Cegléd u. 8. szám. 794

Szép porcellán
ebédlő szerviz, vizes és boroskészlet jutányosan eladó, Rothermere ucca (Darabos) 1. emelet. 788

Műhimzőgép
eladó Rákóczi u. 62. 743

Szmokingöltöny
teljesen kifogástalan állapotban, középtermetű úrnak eladó, Vár ucca 4. szám. 814

Eladó
olcsón hibátlan komplett mosdó, ugyanott használt hatméteres épület vasgerendák, s boroshordók vaskerekü targoncák, határkőoszlopok, ócska gépöntvény, Károly Ferenc József út 4. 799

Eladó házhely

Monostorpályi úti
Kabar uccában parcellák ezer pengőjével eladók, Eötvös ucca 9. sz, korán délután. 530

Eladó
házhelyeknek 2200 négy szögöl föld, vagy kiadó bérbe, egy kis lakással. Vargakert 24. szám. Szoboszlai ut. Értekezni, Késes 86. 654

Hajduszoboszlón
Madarász utcában piac és fürdő központján 800 négyszögöl telek eladó. Értekezni Nagy Ferenc mérlegelő, Debrecen, István-malom. 592

Eladó,
házhely, a Katz-telepen Czeczilia ucca 1. szám. Értekezni lehet Honti ucca 4-B. 800

Eladó ház

Poroszlay út
legelején négy szoba, s fürdoszobás villa, gáz, vízvezetékkel, parkkal gyümölcsössel eladó, Konez, Péterfia 30. 253 2. 25

Adómentes
üzletes szép ház, 300 négyszögöl gyümölcsös olcsón eladó, Temető ucca 14. szám. 407 2. 12

Olcsón
eladó egy ház Halasytelepen. Érdeklődni lehet Nagynál, Garai u. 15. szám. 493

Eladó
a Gólya u. 8. sz. alatti ház. 816

Házeladás.
3 szoba modern mellékhelyiségekkel, — házmesteri lakással, parkirozott udvar, villamos mellett, előnyös bankteher. Kazinczy ucca 4. 158

Eladó
kis családi ház hosszulejáratu kölcsönnel Kuruc ucca 69. 688

Eladó
esetleg kiadó Böszörményi ut 7. számu vendéglősház, fedett kuglizóval, szép kert helyiséggel. Jogfolytonosság van. 136 III. 2 ig

Egyletkert
ucca 10. sz. ház 1936 február 12-én birói árverelésen lesz eladva. Feltételek megtudhatók Kovács Béla Artbur ügyvéd irodájában, Piac ucca 73. sz 705

Február 4-én,
árverésen előnyös bank teherrel megvásárolható:
Petőfi-tér 9—10. sz. vendégiő és szálloda,
Diószegi ut 22. számú ház és sertéshizlaló,
Dicsőffy ucca 2. sz. ház és telek.
Értekezhetni dr Nviri Ernő ügyvédnél, Piac ucca 28. szám. 821

Házak
és házhelyek kedvező feltételekkel eladók. Erdeklődni lehet Gazdasági Takarékpénztárnál. 736

Sürgősen
nagyon olsón eladó Dióía ucca 28. számu szép 3 szobás ház Megbizott Samu János Hunyadi ucca 24 813

Eladó
sürgősen István malom mellett nagyon szép 4 szobás parkettes lakásokból álló urivilla, — vételár 16.000 P, felével megvehető. — Megbizott Samu János Hunyadi ucca 24. 813

Nagyjovedelmü
ház Szoboszlói ut 41) alatt eladó. Értekezni Nap 22. 820

Nagyjovedelmü
ház Nap és Baross ucca sarkán eladó. Nap 22. 819

Eladó
Dobó u. 18. sz. részben adómentes ház. 644

Eladó
Budai Ezsaiás uccán szép 4 szobás fürdőszobás lakás, vételár 8000 P, 3000 P-vel átvehető, a többi bankteher. Megbizott Samu János, Hunyadi ucca 24. 813

Kerekes Géza u. 16.
számu ház olcsón eladó. 652

Eladó sürgősen
Budai Ezsaiás uccán szép 2 szoba, előszobás ház 300 öl gyümölcsössel, 4200 pengőért, 1800 P-vel átvehető, — Megbizott Samu János, Hunyadi u. 24. 813

Földbérlet

Bérlet
kiadó Kisszepesen három hold föld tanyával. Értekezni lehet Szoboszlói utfél 694

Kondoros
melletti két hold földemre feles dinnyést keresek Kut ucca 30. 726

Kisszepesen
tiz hold gyep, kilenc szántó kiadó Eötvös ucca 80. 721

Kiadó
Kassa úton 2 hold 500 négyszögöl majorsági föld. Eötvös ucca 10. 759

Haszonbérbeadó
Elepen 166 katasztrális hold tanyás ingatlan 1936. október hó elsejétől. Értekezés Arany János ucca 4. sz. ügyvédi iroda. 798

Bakóczy László
ingatlanforgalmi irodája
Werbőczy-u. 8. szám.
Telefon: 28-26 szám. **(Saját ház)**
Járásbiróság mellett.

Földek, házak, telkek, szőlők, mindenféle nagyságban és minőségben a legnagyobb választékban.

Pár hét mulva kezdődik a szokásos tavaszi ingatlanvásárlás, felkérek tehát mindenkit, aki ingatlanát komolyan el akarja adni, — hogy minél előbb fáradjon be hozzám és bizza meg az eladással a Bakóczy irodát.

Megosztatlan ingatlan részek eladását is vállalom, még ha peres viszonyban levő tulajdonostárs, vagy válófélben levő házastársaké is.

Minden vevőnek saját érdeke, ha felkeresi a Bakóczy irodát, mert ott olyan nagy választék van, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíteni.

A nagyerdő alatt nagyon szép villákat épít a saját telkein, vevő kívánsága szerinti kivitelben, a legkényelmesebb részletfizetésre.

Miért fizet hát lakbért, mikor azért a pénzért adómentes, modern saját villájában is lakhatik.

Mindennemü felvilágosítás díjtalan.
763

Eladó föld

Gyümölcsös-
szőlőskert lakott helyen olcsón eladó. — Érdeklődjön Kut ucca 86. 543

Boldogfalvai
kertben gyümölcsös eladó. — Értekezni Csóka ucca 16. szám.

Tégláskertben
kéthold prima fekete föld házzal, ezenkivül Macson, Bellegelőn kisebb-nagyobb földbirtokok eladók. Máté ingatlaniroda. Rendőrpalotával szemben. 596

Eladó
7 hold föld Fancsika 45. szám. 10 km. és nyolcszáz méternél jobbra. 683

Eladó
vagy kiadó Ondódon 6 és fél hold föld. Értekezni: Gólya u. 8. sz. alatt. 816

Eladó földek!
Biharban 1500, 200 hold prima buzatermő. Homokon 19. 18. 4. 3. Ondódon 7. 3. Macson 7. Ebesen 7. Megbizott Samu János OFB engedélyes, Hunyadi 24. 813

Martinkán
eladó 5 nyilas szőlő, fele termő szőlő, vételára 850 P, felével átvehető. Megbizott Samu János, Hunyadi ucca 24. 813

Gazdasági termények

Takarmányrépa
nagyobb mennyiségben eladó. Értekezni Vigkedvü M. 57. Utolsó ajtó. 690

Szőlővessző,
porbujtás és egyévts gyökeres rizling, ezerjó és saszla beszerezhető. Hajdusámson, Tanya 88 Molnár Imre. 492

Eladó állatok

Eladó
három darab zsirsertés Ötmalom ucca 2-C. 553

Hizott sertés,
kettő darab, 160 kilós, eladó. Nemes ucca 21. 580

Két darab
fiatal hizott sertés eladó, Kincseshegy, Kincseshegy ucca 33. 525

Azon úr,
ki him farkaskutyát akart elhelyezni a Springer könyvkereskedésben, forduljon Rabowav Ervin őméltóságához Kisvárda, ki szivesen magához veszi. 1254

Eladó
kilenc darab fiatal zsirsertés, egyenként is. 160—180 kilós. Honvédtemető utca 33. 650

Homok u.
32. sz. Pincsi kutya eladó. II. ajtó. 611

Kettő
darab 120 kg-os prima sertés eladó, Kishegyesi út 8. szám. 692

Négy darab
fiatal zsirsertés eladó. 120 kg súlyúak, Jókai ucca 22. szám. 713

Prima
zsirmalac. 3 drb. 120 kilósak, eladók, Vigkedvü Mihály ucca 46. 708

Eladó
4 zsirsertés 160 kg. Honvéd u. 35. régi szám. — Prém kovács m. 768

Kövér malac
140 kilós, kihasitva is eladó, Sinay Miklós u. 29. 749

Zsirsertések
150—200 kg. eladók Vigkedvü M. 58. sz. 741

Hizott sertés
eladó 90—160 kg, Berek ucca 6. 791

Fiatal
200 kg sertés, kihasítva fele eladó, Arany János ucca 58. 836

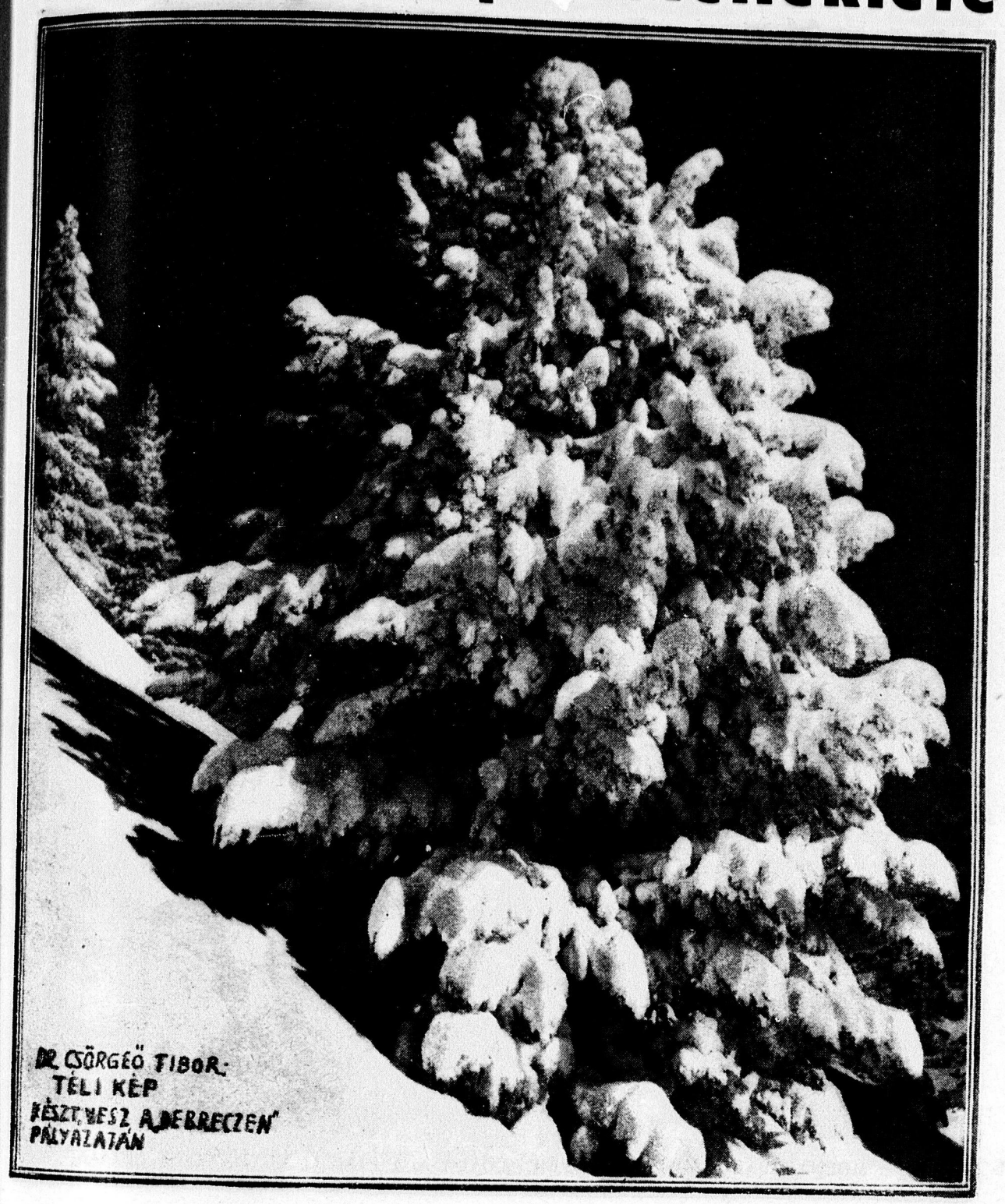
Felelős szerkesztő
PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása

XIII. ÉVFOLYAM, 26. SZÁM. 1936 FEBRUÁR 2.

DEBRECZEN

Vasárnapi Képes Melléklete

M. N. MÚZEUM HÍRLAPOSZTÁLYA

GAZDAG KÁROLY EZÜSTLAKADALMÁRÓL.

MOLNÁR MÁRIA MISSZIÓS NŐVÉR ELŐADÁSA A PIAC U. EGYHÁZRÉSZ TEÁJÁN.

Világrekord utazás a villámrepülőgépen

Berlin, január hó.

Ritka eseményben volt részem nekem és még néhány kollegámnak, mert a német Lufthansa jóvoltából rész vettem azon a próbarepülésen, amelyen a világ legújabb és leggyorsabb utasszállító repülőgépét próbálták ki, **Heinkel 111.** számú gépet. Ennél gyorsabban utasszállító repülőgép még nem repült. Négyszáz kilométer óránkénti sebességgel zúgott át a légen, a tízszemélyre kényelmesen berendezett karosú gépmadár. Valami leírhatatlan fenséges érzés fogja el az embert ha a gép, mint egy könnyű lepke, minden földi vonzóerőtől megszabadulva mint a kilőtt nyil fetzúg a magasba, hogy négyszáz kilométeres sebességgel vigye utasait a kitűzött cél felé.

Repültem már kezdetleges gépeken, melyeken az elért gyorsaság maximuma 130 kilométer volt. Többször tettem meg az utat a motoros **Ju. 58.** jelzésű gépen, melyben 32 utas helyezhető el, a két pilótán, montőrökön és pincéren kívül, aki a fehér abrosszal leteritett asztalokra szolgálja fel útközben a hideg, vagy meleg ételeket és italokat. De ezt az érzést, melyet ez a repülés belőlünk kiváltott, egyhamar nem lesz elfeljthető,

A német Lufthansa tizéves fennálásának megünneplésére, a tempelhofi repülőtéren kiállítást rendezett azokból a gépekből, melyek 1919 óta, tehát a német Lufthansa megalapítása óta szállítja a világ minden részébe repülni óhajtó utasokat. A világ első utasszállító gépe 1919-ben került forgalomba **Junkers F 13.** jelzéssel. Ez a gép még ma is Németország különböző helyein pótszolgálatot teljesít, mely izonyíléka annak, milyen hatalmas technikai fejlettséggel készült el már 1919-ben az első repülőgép, mely utasszállításra lett elkészítve. A **Dornier »Merkur«**, mely a Friedrichshafeni gyárban készült, már hat utast vitt magával. Az első háromotoros repülőgép 1925 nyarán készült el Junkers mérnök gyárában és a **G 24.** jelzést kapta. Ezzel a géppel bonyolította le a német Lufthansa az első nemzetközi repülőgép szolgálatot. Miután a forgalom egyre nagyobb lett, szükség volt több utasszállító gépre. Ekkor készítették el a **Junker G 31** jelzésű gépet, mely 16 utasra volt berendezve és kényelem szempontjából is magasan túlhaladta az előző gépek primitív berendezését. Az 1500 lóerős gép volt az első, melyen egy steward gondoskodott az utasok élelmezéséről. A **Rohrbach »Rolan«** géppel végezték az első alpesi hegyek átrepülését. Később menetrendszerű pontossággal repülte át naponként az alpeseket.

Hosszú kisérletek után jelent meg a legnagyobb szárazföldi repülőgép, a **Junkert 38.**, melyben már több kabin volt, dohányozni lehetett és 34 utast vitt magával. Ez a repülőgép óriás az egész világon a szenzáció erejével hatott és a Lufthansa elrepültette Európa majdnem valamennyi országába, hogy megmutassa a német technika legnagyobb csodáját. A **Ju 38.** gépet négy nagy Junkers Jumo 4 nyersolajmotor hajtotta és így ez volt a világon az első nyersolajjal hajtott repülőgép, mely rendszeres utasforgalmat bonyolított le.

A **Ju 52** utóda a G 31 jelzésű géptipusnak azzal a különbséggel, hogy ezek már óránként a kétszáz kilométeres sebességet is elérték. Ma már az egész világon ezek a gépek repülnek és viszik az utasokat Európába, Ázsiába és Amerikába. Eddig a világ leggyorsabb utasszállító repülőgépe a **Heinkel 70.** volt, mely négy személyt vitt belföldi repülő útjára. Ezek a gépek 300 kilométerrel repültek óránként és biztonság tekintetében utolérhetetlenek voltak. A Heinkel 70. gépének a kerekeit a start után behúzták, hogy minél kisebb legyen az ellenállás. A Köln – Berlin közötti tégtávolság 485 kilométer. — A Heinkel 70. ezt az utat 90 perc alatt tette meg, nem teljes sebességgel.

Már a Heinkel 70. a villámgép elnevezést kapta, most meg ezt a gyorsaságot is felülmúlja a német Lufthansa legújabb alkotása, a **Heinkel 111.** jelzésű gép. Az előző egy motoros, a Heinkel 111 két BMW motorral van felszerelve, mely óránként 400 kilométer sebességgel repül. De ezt a gyorsaságot is fokozni tudják, mert a Lufthansa előadója ismertette velünk a tervet, mely szerint a közel jövőben ezek a gépek a 450—500 kilométeres sebességet is el fogják érni.

Tízen szálltunk be a vadonatúj gépbe, melynek egyik részén dohányzófülke van berendezve kényelmes karosszékekkel. Az első utat velünk **báró von Gablenz,** a Lufthansa egyik igazgatója, aki maga is kiváló pilóta, tette meg. Olyan repülési trükkökben gyönyörködtett bennünket, hogy sajnáltuk a közeli egyórás repülés végét. Csak az egyik kollegám, a japán Oguma, aki híres állandó jókedvéről és arcáról soha el nem tűnő mosolyáról, volt az egyetlen, aki a leszállás után rohant a kijárat azon része felé, ahol a toiletek vannak. Az már biztos, hogy Oguma kollegám nem fog a Heinkel 111. gépen többet repülni.

Gáspár László dr.

KÖLCSÖNÖS SZIVESSÉG

Pompás a ruhád. Nem adnád meg a szabód címét ?

— Szivesen, de csak egy feltétel alatt. Ha te viszont nem adod meg neki az én címemet.

A FÉRJ SZEMPONTJA

A feleség: Nézd csak, drágám ezt a gyönyörű gyémántot a kirakatban. Az ember szinte megvakul a fényétől.

A férj: Igazad van, drágám, gyerünk inné.

A „fekete kabinet“ szerepe Amerikában

Régen jelent meg olyan indiszkrét könyv, ami most került ki a sajtó alól Amerikában. Ebben a könyvben Herbert A. Yardley őrnagy nem kisebb dologról számol be teljes részletességgel, mint arról, hogy az Egyesült Államok külügyi és hadügyi hatóságai hogyan kémleltették ki az idegen államok legféltettebb titkait, nem csak a világháború idején, hanem a háborút követő esztendőkben is, egészen addig, míg két év előtt Stimson külügyi államtitkár nem szakított ezzel a rendszerrel. A siker titka igazán egyszerű volt: a washingtoni kormányzó »fekete kabinetet« állított fel, amely a washingtoni diplomaták egész levelezését ellenőrizte és a féltve őrzött katonai és diplomáciai titkokat ilyen módon könnyű szerrel kileste.

Yardley őrnagy volt ennek a sötét intézménynek az alapítója és az állandó vezetője is. A »fekete kabinet« a háború idején született meg és olyan nagyszerűen bevált, hogy a washingtoni kormány nem szüntette be működését a békekötés után sem, hanem arra használta fel, hogy a Washingtonban akkreditált követek és különböző külföldi delegációk hazaküldött sifirozott jelentéseit megfejtse.

A könyvből kiderül, hogy nincsen olyan code- sifreirás, bármilyen bonyolult legyen is az, amelyet szakértők ne tudnák előbb-utóbb megfejteni.

Yardley őrnagy egész sor szenzációsnál szenzációsabb esetet mesél el könyvében az amerikai »fekete kapinet« történetéből. — A legérdekesebb az a fejezet, amely elmondja hogy az 1921-es washingtoni tengeri lefegyverezési konferencia megegyezése, hogyan született meg. Mint ismeretes a washingtoni tengeri leszerelési konferenciának Anglia, az Egyesült Államok és Japán jövendő jövendő flottaprogramjáról kellett döntenie. A két angol-száz nagyhatalom hamar megegyezett, de az amerika—japán tárgyalások során váratlanul nagy nehézségek bukkantak fel: Amerika ragaszkodott ahhoz, hogy Japánnak minden 10 amerikai csatahajó után csak 6 Dreadnoughtot szabad építenie, ezzel szemben a japánok körömszakadtáig harcoltak, hogy az arány 10:7 legyen. Mind Yardley őrnagy el mondta, már kitűzték a konferencia záróülését is. De miután a japánok törhetetlen szívóssággal ragaszkodtak a követeléseikhez, a washingtoni kormány végül is úgy döntött, hogy hozzájárul a 10:7 arányhoz.

Ekkor következett be a fordulópont: Éjszaka ugyanis hosszú sifrirozott távirat érkezett Tokióból a japán delegáció vezetőjéhez és a posta ennek a titkos írással írt telegrammnak másolatát nyomban megküldte a »fekete kabinet«-nek. Yardley őrnagy emberei azonnal hozzáfogtak a távirat megfejtéséhez és borzasztó izgalom fogta el őket, mikor azt látták, hogy a távirat a tokiói kormány utolsó instrukcióit tartalmazza a japán delegáció számára. Az utasításokban az állt hogy a japán delegáció a legutolsó pillanatig maradjon meg követelései mellett és olyan magatartást tanusítson a záróülésen, mintha inkább készek lennének felborítani az egész konferenciát, ha nem egyeznek bele a 10:7 arányba, de — és ezután következett az igazi szenzáció — ha úgy látják, hogy Amerika még akkor sem hajlandó engedni, végül mégis csak egyezzenek bele a 10:6 arányba.

Másnap délelőtt ünnepélyes külsőségek között megkezdődött a tengeri leszerelési konferencia záróülése. A delegátusok szoborszerű merev arcáról semmit sem lehetett leolvasni. Az amerikai delegáció vezetője néma csend közepette bejelentette, hogy Amerika semmiesetre sem hajlandó eltérni eredeti álláspontjától, majd szólásra emelkedett a japán delegáció főnöke és komoran, méltóságteljes hangon bejelentette, hogy Japán ebbe semmiesetre sem mehet bele. A »fekete kabinet« jóvoltából azonban a washingtoni kormány tisztában volt azzal, hogy az egész japán fenyegetés csak blöff. Az amerikai delegáció vezetője ezért hidegen kijelentette, hogy ilyen körülmények között ő is tényleg jobbnak látja, ha befejezik a tárgyalásokat és a konferencia eredmény nélkül oszlik szét. Az amerikai blöff teljes sikert aratott: A felkelő nap országának fiai először elképedten bámultak egymásra, aztán izgatottan suttogva tanácskozni kezdtek, majd végül is bejelentették, hogy miután Japán nem akarja veszélyeztetni a megegyezést, feláldozza magát és beleegyezik a 10:6 arányba.

— A póker nem is olyan nehéz játék — jegyzi meg a történet elbeszélése után Yardley őrnagy — ha az ember belenézhet az ellen fél kártyáiba is ...

Mi a Magyar-Gondolat

Mint völgyben nyiló illatos ibolya
Magyar-Gondolat éltető-reményünk vezére,
Mint győzedelmes zászló kiáltva-kiáltja
Magyarok előre!

Mint örökké nyiló fehér liliom
Magyar-Gondolat lángra gyujtó szikra
Hazánk a »Gondviseléstől« megszabott
Fel nem darabolható szikla.

Mint virágoskertnek gondos kertésze,
Magyar-Gondolat fiaink bátor nevelője
Hegyek-völgyek sivár mezőink,
Rabló-hordának lesz a temetője.

Mint elfáradt szegény vándor
Magyar-Gondolat a türelem útját rója,
Már felragyog a hajnali szép csillag,
Mely szenvedéseitől megóvja.

Mint megszentelt égő szövétnek,
Magyar-Gondolat egy szent-harsona,
Lelkesülve várjuk a harci riadót,
Hazánkat feldarabolni nem hagyjuk soha!

ANONYMUS.

A vágyak vonata

Irta: WAGNERNÉ SZÜTS ADÉL.

A vonat hosszú kocsisora kígyózva futott át a napfényben fürdő alföldi rónaságon. — Vitte Erzsit. Vitt sok más utast is, de egyik sem utazott olyan teljes odaadással, egyiket sem boldogította annyira a technika vivmányainak ez a kilométereket fogyasztó mozdonyszörnyetege, mint éppen őt, aki háta mögött hagyott csalódásának keserű emlékével és a tudat alatt bimbózó reményeinek lelkes simogató édes sejtelmével törtetett előre, egy ismeretlen város felé, új arcok, új emberek, másforma egyéniségek közé, eddig még nem látott körengetegek masszív birodalmába. — Nem fárasztotta a sokáig tartó utazás, sőt, felüdítette, mert a test erejét a lélek akarata táplálja, kormányozza, látja el kitartással, mint a kötelességtudó fűtő a kazán örökké éhesen tátongó roppant torkát szénnel.

A kerekek váltókon zötyögtek át; éles, kattogó hangok jelezték, hogy állomás jön. Az utasok a megszokott kapkodó mozdulattal szedelőztek, gémberedett végtagjaikat nyujtogatták. Erzsi is felállt. Nyugodtan, öntudatosan, nem sietve. Közvetlen a cél előtt ennek nincs semmi értelme s az utazás jelenlegi céljának neve már szeme elé tünt, egyforma, impozáns, fekete betűkkel. Megérkezett végre ..

A perronon fiatal nagynénje várta. Egy alig huszonnyolc éves szép asszony. Évek óta nem látták egymást, üdvözlésük bensőséges volt, őszinte, meleg szeretettől átfűtött, minden póz nélküli, teljesen eltérő a perronok nagyrészén tapasztalt, túlhangos viszontlátási jelenetek megjátszásánál. Taxiba ültek. Vigan röpültek haza. Sok megbeszélni valójuk volt. Levelekre nem bizható férfiproblémák, asszonyszájból kirívó nagy életbölcseségek; schopenhaueri megvilagitásban elmondott egyeni felfogások kölcsönös kicserélése; szavak jelentőség nélkül; események, melyeket már kikezdett a feledés rozsdája ...

Erzsi vallott. Ugy buggyant fel lelkéből a panaszkodásba öntött visszaemlékezés, mint a zsilipet szakított, sokáig medrébe zárt viz rohanó árja, hogy kivesse magából mindazt, ami nem oda való, hogy aztán megnyugodva folytassa rendes utját a számára megszabott kötelékek között.

Most látta csak, milyen egyszerűen semmi az ő kis regénye, mennyire megszokott, gyakran ismétlődő szerelmi komédia; most, mikor nem magával, hanem mással, egy asszonytársával vitatta meg a nüanszát; egy okosabb, érettebb nővel, aki már igazán asszony volt, a beteljesülés biztos tudatával.

Szeretett. Csalódott. Nagy szerelme, az első férfi penzt sóvárgott; számot vetett egy gazdagon való nősülés véletlen szerencsével kínálkozó, csábos lehetőségével és Erzsinek nem éppen önzetlen, de maradéktalan szerelmét, intim barátságát ajánlotta fel arra az esetre, ha megalkuszik egy bizonyos ósdi felfogással: egyszóval áldozatot kíván attól, kinek elnyeréséért ő nem lett volna képes semmilyen áldozatra — a tisztesség határain belül...

A csalódás kétszeresen fájt, mert megalázatással párosult. Egy hiszékeny, leány-képzelet alkotta bálvány hullott a porba, melyet összevegyültek Erzsi könnyei és az igy képződött sár szürkére mázolta a nemlétező diesfényt azon a bizonyos homlokon, amely mögött ilyen csúnya kivánságokba öntött gondolatok tanyáztak.

Már bánta is, hogy elmondta mindezt ... Kriptát bolygatott. Sirok között járt. Felesleges en őszintévé tette a régen nem látott rokon közelségének varázsa és önkéntelenül levette a lakatot személyes titkainak tárházáról. Csak arról érdemes beszélni, ami fáj, de ez már begyógyult, a felháborodása lehiggadt a lelke megnyugodott, a nagy reményekből kis epizód lett, kár volt miatta a múltba visszafordulni.

Nagynénje okos asszony volt. A ma embere. A nagy magyar Alföld szülötte, aki tiszta levegőt szívott és nyitott szemmel járt. Gondolkozva élt. Olvasott Erzsi lelkében, de már ő sem fedezett fel ott szerelmet.

— Tartósan csak becsületes embert lehet szeretni — mondta mély meggyőződéssel. Az ingadozók, a jellemgyöngék mellett csak megszédülni lehet... It nem a szerelem, — a kiábrándulás a tartós.

Erzsi igazat adott neki ebben is, mint másban. Több száz kilométert tett meg ezért, hogy meghallgassa ezt az egyetlen életigazságot. Hogy végre tisztába jöjjön önmagával. Hogy hinni tudjon a teljes gyógyulásban. De megérte. Érdemes volt ide jönni, mert jó annak a boldog tudata, hogy mögöttünk van valami. Hogy örökre elutaztunk tőle ... Visszatérés nincs, mert a vágyak vonata csak egy irányban halad: előre, — vissza nem fordul soha!

A lélek tükre

Ha a szem a lélek tükre,
Amint mondják,
Ha senki sem kerülheti
El a sorsát:
Reám akkor szép szemedből
Fehér lelked fénye árad;
Sorsom rejtett édes titkát
Megtaláltam akkor nálad!

Ha mutatja szemem, amit
Lelkem érez,
Ha igáz, hogy ember tervez,
Isten végez:
Látod akkor bájos arcod
Belevésve a lelkembe;
S milyen szépet írtak rólad
Odafönt a végzetembe!

MATHÉ JÁNOS.

Csevegés a divatról

Ilon asszony: Óh, édesem, minden kezdet nehéz, ez igaz, de nekünk, hála Istennek annyi kiváló művészünk van és olyan lelkes asszonyaink ! És a magyar társadalom oly példásan áldozatrakész. A »magyar szív« oly nagy, amikor a magyarság érdekéért és a hazáért kell áldozatot hoznia ! Bizonysága ennek a múlt ! A jelen pedig koldusan is úr ! Ma a társadalom az igazi Mecénása minden nemes ügynek. Csak rájuk kell bízni ... Ez az országnak szép jövedelmet jelenthetne, mert új vonzóerő lenne a külföldieknek egy fényes »Magyar Est«, egy »Magyar Bál« megtekintése. Természetesen mindezt helyes propagandával. Előbb a fővárosban adni belőle »ízelítőt« reklámnak, összetömörülve, mint a »Gyöngyös Bokréta«, aztán vidékenként, illetve városonként, kibővítve egy egész estét betöltő programmal és utána tánccal.

Ilon asszony: És most halljuk a másik eszmét ! ... Mit látnál még helyesnek ? ...

Juliett: Azt, hogy a régi magyar divatból és a magyaros motivumokból ezentúl is vegyenek át divattervezőink, de ne túltengően hangoztatva a »magyaros«-t, csak módjával és stilusosan. Úgy modernizálják át, mint, ahogy pld. a párisi nagy divattervezők átvették az idén az antique és renaissance-kor viseleteiből azt, amit szépnek, jónak találtak az átstilizáláshoz. Egyes ötleteket, redőzéseket, vonalakat és motivumokat átvettek a díszítésekhez. Az antique görög istennők szobrai és a renaissance-kori olasz festmények inspirálták őket.

A régi görögös tunikák festői redőzete látható egy-egy pompás estélyi ruhán.

Láttam egy Worth creaciot, amely egy Paul Veronéze kép hatása alatt lett alkotva, zöld bársonyból, renaissance csipke motivummal és agraffal a derékon és övön.

Schiaporelli finom arany hálóeskákat tervezett gyönggyel hímezve, vagy zsenilienből, strasskövekkel ékesítve, amit szintén fejkötőszerűen viseltek nagy estélyekre. Ez is teljesen a renaissance képek hatása alatt készült.

Így lehetne alkalmazni átstilizálva a mi gyönyörű, magyar gyöngyhímzéses, aranycsipkés fejkötőinket, pártáinkat. A mi iparművészeink, szabóink, masamódjaink a külföld előtt is elismerten kiválóak, nemkülönben a magyar nők szépsége és ízlése ! Ő általuk, ő hozzájuk kell átstilizálni modernizálva azt, ami magyaros ízlésű.

Ilon asszony (elkesen): Mindenben igazat adok neked Juliettem !

Juliette: Én nem vagyok soviniszta, de mégis merem állítani, hogy az összes európai nemzetek közül a francia nők után a magyar hölgyek öltözködnek a legsikkesebben, a legízlésesebben, még szűkös anyagi viszonyaink között is. Értem ezalatt azokat, akik »öltözködnek« és nemcsak »ruhát viselnek« !...

Ilon asszony (mosolyogva): Mulatságosan és kedvesen disztingválsz !... Nagyon jól esik hallani, főleg tőled, aki annyi ideig élté külföldön és oly sok országban utazgattál. Köszönöm a magyar hölgyek nevében, hogy ilyen jó véleménnyel és elismeréssel vagy irányunkban. A te véleményed irányadó.

Juliette: Ezzel önmagamra is bókot mondtam, hiszen és is magyar nő vagyok ! De éppen ezért leszek olyan bátor, hogy őszintén rámerjek világítani majd a hibákra is. Azokra, akik nem tudnak jól öltözködni, bár módjukba állana, vagy nem mernek semmi merészebb újítást elfogadni a divat terén. Tulságosan konzervatívok, maradiak, ósdiak, vagy pedig ízlésük fejlesztéséhez nem vesznek annyi fáradtságot, hogy tanulmányozzák kissé nem csak azt, ami a divat, hanem azt is: mi a szép és mi volna egyéniségükhöz illő. De erről majd más alkalommal ... Most kevés az időm ... mennem kell.

Ilon asszony (ijedten): Oh, csak nem akarsz már eltávozni, édesem ? !... hiszen még alig hallotunk valamit tőled Párisról, élményeidről és a divatról ! ... és alig élvezhettük még jelenlétedet Juliettem ! Vagy talán terhedre van kérdezősködésünk ?

Juliette: Oh nem ! Mindenre örömmel válaszolok és mindenkinek szivesen adok felvilágosítást (mosolyogva). Gondolhatod, most sokan megostromolnak kérdésekkel ... már szinte betanultam a »leckét«.

(Mindnyájan nevetnek.)

Ilon asszony (tréfásan): Nem mondanád fel nekünk is ?

Juliette: Most csak dióhéjban. Legközelebb részletesebben és több mindenről.

Mici asszony: Igazán hálásak leszünk érte.

Juliette (a hölgyek felé): Nos, tehát elsősorban miről ?

Juliette: A nagy couturinek most még lázasan terveznek és még hét lakattal őrzött titkok az új modellek. De februárban már meg lesz a tavaszi bemutató. A modellek készítésére kell három-négy hét. Most a nagy szalonok sport és estélyi collekciókat mutatnak be. De imprimé ruhák már most is készülnek délre, a Riviérára utazó hölgyek számára. — A virágos és tarkamintájú selymek már is a tavaszt és a nyarat varázsolják elénk. Igen divatosak lesznek az idén tavaszra a délutáni ruhák anyagán a különféle kertivirág motivumok szeszélyesen, szétdobáltan, sok új ötlettel, tapétamintákra emlékeztetően. Az új virágminták nappalra aprók. Nagy divat lesz az állatminta, ami eddig csak japánselymeken, butorkelmén és tapétákon volt látható. Repülő madarak és pillangók, fehér sirályok kekete alapon. Mindenféle figurális minták. Táncoló párocskák, ballerinák. Vannak selymek, melyeket eper, málna, cseresznye, sőt kerti vetemény ékesít. Még az érett piros paradicsom is szalonképes lesz ! (Mindnyájan nevetnek.)

Ilon asszony: Nem tréfálsz, Juliette ?

Juliette: Nem, higyjétek el ! Még stilizált gombamintát is láttam !

Mici asszony: Bolondgombákkal ? (Általános kacagás.)

Juliette: Azt majd a fejükön fogják viselni. A kerti virágok minden fajtája és változata látható az új anyagmintákon.

(Folytatása következik.)

Magyar népdal-gyüjtemény

Összeállította: RÁCZ JANCSI, az Angol Királynő primása.

ÁLMOMBAN AZ ÉJSZAKA...

— Népdal. —

Álmomban az éjszaka, mást öleltél karodba:
Amikor őt ölelted, úgy dobogott, úgy sajgott,
Majd megrepedt szegény szívem érted;
Könnyeztem is, zokogtam is, hogy a szívem
feledted.

ÁRVALÁNY HAJ...

Árvalány haj, árvalány haj, a süvegem
bokrétája
Árva kislány, árva kislány, a szerelmem
violája
Az egyiket kinn a pusztán szakasztottam,
A másikat a faluba szeretőmnek választottam

ÁRVALÁNYHAJ LENGEDEZ A HEGYTETŐN...

— Népdal. —

Árvalányhaj lengedez a hegytetőn,
Árva vagyok elhagyott a szeretőm.
Szememben is csak egy árva könny ragyog
Érzi szívem nemsokára meghalok.

ÁRVA VAGYOK, DE IGAZI ÁRVA...

— Népdal. —

Árva vagyok, de igazi árva,
El vagyok én a babámtól zárva.
Mért nem lettem zöld erdőben kis virág,
Arra szállnék, amerre a rózsám jár.

BUJDOSIK A KIS ANGYALOM...

— Népdal. —

Bujdosik a kis angyalom valahol,
Ahol még a dalos madár sem dalol
Ne bujdossál édes rózsám messzire,
Érted megyek el a világ végére.

HIVOM KI, CSALOM KI...

— Népdal. —

Hivom ki, csalom ki, de nem akar kijönni,
Megállj te szép leány, megbánja ezt valaki.
Tizenhárom faluban se találsz olyan legényre
Ki téged, amint én, oly igazán szeretne.

KESERŰ A BOROSTYÁNFA LEVELE...

— Népdal. —

Keserű a borostyánfa levele,
De keserűbb az én rózsám szerelme.
Elfeledném minden bűt és bánatot,
Hej, csak az fáj, hogy a rózsám elhagyott

KÉK VIRÁGGAL VIRÁGZIK...

— Népdal. —

Kék virággal virágzik a temető,
Szőke lányba nincs igazi szerető.
Mert a szőke mind hűtlen szokott lenni,
Csak a barna tud igazán szeretni.

KÉT UT VAN ELŐTTEM...

— Népdal. —

Két út van előttem, melyiken induljak,
Két szép szeretőm van, melyiktől búcsúzzak
Ha egyikhez megyek a másik haragszik,
Igy hát az én szívem soha meg nem nyugszik

SŰRŰ CSILLAGOS AZ ÉG...

— Népdal. —

Sűrű csillagos az ég,
Majd eszedbe jutok még,
De már akkor késő lesz,
De már akkor késő lesz,
Mert a szívem másé lesz.

Liliencron: Az uj vasut

**A koponya így kiált: »Nagykövet
vagyok és báró, s én közvetítettem
a békét a dán és holland között.
Ki rázza márvány koporsóm falát?
Ki dörög fedelén? Föltámadás van?
Aljas jobbágynépség, rongyháziak
tépik mellemről a kék szalagot,
a magas elefántrend kék szalagját.
Sőt jó királyom, ötödik Frigyes
nagyságos arcképét is, amelyet
elefántcsontra festve, ő maga
adományozott kegyes pillanatban,
elrabolják tőlem! Semmirekellők!«**

**De a vasuti munkások, — kibontva
az állam-kisajátította kriptát, —
röhögnek a jajos vén koponyán.
Egy közülük a király képe-mását
a bódé szurtos Lizkájának adja,
ki ágyhelyet bérel és snapszot árul,
s ezentúl már a képpel ékesítve
táncol vasárnap a munkás karokban.**

**A koponya kiált: »Én nagykövet
vagyok és báró, s én közvetítettem
a békét a dán és holland között.«
Nem segít. A félrészeg férfiak
fölteszik az ide-oda nyikorgó
homokos talyiga lőcsére. Aztán
goromba öklök labdáznak vele.**

**A koponya kiált: »Én nagykövet
vagyok és báró, s én közvetítettem
a békét a dán és holland között.«
Nem segít. Ha ráunnak, elhajítják
egy döglött macska mellé, a szemétre**

**A koponya kiált: »Én nagykövet
vagyok és báró, s én közvetítettem
a békét a dán és holland között.«
Mind nem segít már. Túlsüvíti őt
legelső füttyével az új vasút.**

JUHÁSZ GÉZA.

Fotó

Rovatvezető: ASZMANN FERENC.

Apróságok az előhívás körül.

A kezdő amatör rendesen elolvassa a lemezes dobozban mellékelt előhívó-receptet, megszívleli a tanácsot, megveszi az alkatrészeket, feloldja és hív vele híven, sőt éveken keresztül mindig ugyanazzal az előírás szerint összeállított vegyszerrel. Ha képei rosszak, szidja a gépét, a lemezt, a fotokereskedőt, a gyárost, sőt kételkedik a vegyszerek minőségében is, csupán arra jön a legvégén rá, hogy a hiba a helytelen felhasználásban rejlett.

Végeredményben minden hívó jó, ha rendeltetésének megfelelően használjuk fel. Azok a receptek, melyek a lemezes dobozba csomagolva vannak, feltétlenül megfelelnek a lemez egy bizonyos célra történő felhasználása esetén. Legtöbb esetben azonban az amatőr maga sem tudja előre, hogy mit fog lefényképezni, a gyáros pedig még csak azt sem sejtette, ki lesz a vásárló, így aztán a sablon néha telitalálatot, néha bosszúságot okoz. Pedig az előhívás olyan érdekes és a maga misztikusságában szórakoztató is, hogy méltán számíthatna minden amatőr érdeklődésére, ami kevés gyakorlattal, néhány kísérlet után mindig több és több örömet, azaz jó képet eredményezne. Kezdjük mindjárt a dobozban talált recepttel. Ezek az átlag amatőr témáinak és felvételi módjának megfelelően vannak a lemez vegyi tulajdonságaival egyeztetve. Az átlag amatőr leginkább tájat, csoportot, vagy arcképet fényképez, majdnem mindig ráeső fényben (beállításnál a napnak hátat fordít, a nap viszont a fényképezendő személynek a szemébe süt) és szereti, ha a kép erős fekete-fehér kontrasztokból áll. Ezeknek nem is volna jó a lemez, ha a hívó nem eredményezne *kopogós* kemény képet. Persze nem is tarthat a művelet soká, 2—3 perc alatt készen kell lenni a hívással. Ezeknek az amatőröknek készülnek a gyárreceptek, melyek kevés kivétellel *rapid-hívók*.

Az emlékfotografián túl vége a rapidhívó hasznos alkalmazásának. Mihelyst az amatőr felvételeiben a szép fényhatást keresi, a levegőtávlat által térbe akarja helyezni figuráit és a fekete-fehéren kívül a féltónusok gazdag variációjára is számot tart, akkor már nem elégszik meg a rapid hívóval. Az ellenfénynél készült felvételek, különösen, ha gyors mozgásban lévő személyeket, vagy tárgyakat ábrázolnak, rendesen röviden vannak megvilágítva. A fényekkel nem volna baj, de az árnyékos részek kb. négyszeres megvilágítást igényelnek. Mit tehet az amatőr, ha viszont az elmozdulás veszélye miatt csak egy bizonyos expozicióig mehet? Ketté vágja a differenciát, lehetőleg úgy, hogy az árnyék csak kissé maradjon alul, a fények viszont bővebben lehetnek tulexponálva. Rapid hívóban ezek a képek gipsz-fehér fényeket és szurokfekete árnyékrészeket kapnának. A kiegyenlítő hívó áthidalja a nagy fényellentéteket, lassan dolgozik (10—40 perc) és nem ad nagy feddettséget. A fényrészek nem lesznek átvilágíthatatlanul sötétek a negatívok, az árnyék tele lesz rajzzal a negatívon, az árnyék tele lesz rajzzal a pozitívon.

Rengeteg jó recept van forgalomban, a Brenzkatechin különféle összeállításban, a Rodinál 1:100-as higításhoz, a Metol-hívók számos variációban, stb, stb... Nagyon jól bevált a törzsoldatokban (romlás veszélye nélkül sokáig elálló) tartott és közvetlen az előhívás előtt összeállított metol-szóda hívó. Törzsoldatok: A) 1000 grm. víz + 15 grm. metol + 150 grm. kristályosszulfit. B) 1000 grm. víz + 200 grm. szóda (kr). C) 1000 grm. víz + 20 grm hydrochinon + 100 grm. szulfit (kr.).

Előhívó normál exposicióhoz: 100 víz + 10 A + 5 B.

Tulexponált negatívhez: 100 víz + 5 A + 10 B + 10 C + 3—5 csepp Brómkáli.

Szerkesztői üzenetek. B. S. Pályázatunk díjainul kitüzött 40, 30, 20 és 10 pengős utalványainkkal a nyertesek tetszésük szerinti cikkeket — természetesen fotocikkeket is — vásárolhatnak valamelyik hirdető cégünknél.

Cs. T. Köszönjük a propagandát. Képei szépek, rövidesen közlünk még néhányat.

Külföldről egymásután érkeznek meghívók a nemzetközi kiállításokra. Közlünk néhányat és ajánljuk versenyzőink figyelmébe.

VII. Salon International d, art Photographipue de Bruxelles 1936. Beküldési határidő február 25. Nevezési díj 7 belga. Cim: Musées Royaux d. Art et d. Historie, Salon Internationale d, Art Photographiquer, avenue des Nerviens, Bruxelles. Beküldhető 6 kép, Arany ezüst, bronz és oklevél díjak.

I. Nemzetközi Művészi Fényképkiállítás Karlsbadban, VII, 18 — VIII, 9-ig. Beküldési határidő június 18. Nevezési díj 30 Ke. 6 kép küldhető, Hugo Heyer, Karlsbad, Schulgasse 26 címre. Arany, ezüst, bronz érmek és diplomák.

PÁLYAZATI SZELVÉNY

Részt veszek a „Debreczen" fényképpályázatán tulotdali
című képemmel.

Név :

Lakás :

JÓ MADARAK.

Peti és Pali reggel feküsznek az ágyban. Egyszer csak meszólal Peti:

— Ha öt percen belül nem keltenek föl bennünket, megint el fogunk késni az iskolából.

AMI BIZTOS — BIZTOS

— Mit gondolsz papa, mi legyek? Fogorvos, vagy szemorvos?

— Természetesen fogorvos.

— Miért?

— Mert az embereknek csak két szeme van ezzel szemben harminckét foga.

Egyről-másról

A SZÉKELYEK ÉS CSÁNGÓK

A romániai Moldvában kétféle magyar faj él: a székelyek és a csángók. A székelyek a Tatros folyó völgyében laknak, míg a csángók a Szereth folyó mellékén, — az utóbbiak nagyobbrészt elrománosodtak. A Szereth-melléki csángók Dragas és Bogdán vajdákkal, a Magyarországról kiköltözött románokkal egyidőben: Nagy Lajos uralkodása alatt Máramaros és Besztercenaszód vármegyékből költöztek ki Moldvába. Uj hazájukban mint földmivelő nép telepedtek le a székelyek és csángók, mégpedig a városok közelében, mint szabad parasztok, vagy pedig mint »rezesek« (részesek).

MI NÉPSZERÜSITI A FUTBALCSAPATOT?

Természetes, hogy a futball-csapatot mi sem népszerűsíti jobban, mint elsőrendű játékosai. Rajtuk kívül azonban nem egyszer járult már népszerüségük fokozásához egy egy mulatságos csatakiáltásuk, egy-egy sikerült jelvényük is.

A futball-kedvelők mind ismerik például a prágai Szlávia-csapat vörös csillagát, a münchéniek »oroszlánját«.

A csapatok elnevezése is fontos. Többnyire hazájuk után nevezik el a futballozókat, de előfordul az is, hogy egy-egy nemzeti hős nevét örökíti meg a csapat neve. A hamburgi Arminia például a teuton Arminiustól nyerte nevét, a Rio de Janeiroi csapatnak pedig a nagy világutazó Vasco de Gama a keresztapja. De feleleveníti a futball az ókori görög és római világot is. A Sparta—Praga például az ókori Görögország egyik államáról nyerte nevét s ugyangyi a londoni Corinthian.

UJ CSILLAG, AMELYEN AZ EMBERI TEST SZÉTFOLYNA, MINT A VIZ

A kaliforniai Wilson-hegyi csillagvizsgáló új csillagot fedezett föl, amely — jóllehet, térfogata csak a föld térfogatának harmadrésze — olyan sűrű, hogy anyagának súlya köbcentiméterenként közel 40 tonna, vonzóereje 3,000.000, 400 000-szer nagyobb, mint a földé, de légi köre csak 4 méter magas. — A »Fehér törpé«-nek elnevezett új csillagon egy tenniszlabda súlya 1000 tonna volna, míg egy középtermetű, a földön 75 kg. súlyú ember a »Fehér törpé«-n 254.625 tonnát nyomna. Az emberi test ilyen irtózatos tömegvonzóerő súlya alatt szétfolyna, mint a víz.

MÁRIA TERÉZIA ÉS A METÉLTTÉSZTA

Amikor 1741-ben megkoronázták Mária Teréziát, nagy ünnepségek voltak országszerte. Igy Pozsonyban is, ahol a legmeggyökerosedettek németül beszélők is ki akarták mutatni egyszerre, hogy biz magyarok ők is, tudnak magyarul.

Egy derék cipészmester például különös súlyt helyezett a magyar tudományára. Este, mikor a város minden házában gyertya égett az ablakban, ő is kitett egy képet, melyet előbb olajjal mázolt be, hogy átlátszó legyen. A kép Mária Teréziát mutatta, ölében gyermekével, a kis Józseffel, aki — különös ötlet — egy tál metélttésztából falatozik. (Ugy látszik, a jó ember szemében a metélt-evés tartozott az élet legnagyobb örömei közé.) — A királyasszony és a kis trónörökös mellett nagy pudlikutya is látható volt a képen. — A pudvi vágyakozva nézett a tésztás tányérra, mely Mária Terézia előtt füstölt az asztalon.

Ez volt a kép. Aláírása azonban még a képnél is mulatságosabb. Bizonyítani akarva, hogy milyen remekül tud magyarul, a pozsonyi varga a következő verset irta a kép alá:

Ertekatta coki pudl
Nem neked van a jó nudl.
Nudli tudvalevőleg metélttészta németül.

Spanyol ballada

Messze Spanyolhonban egy rácsos kapunál,
Komor tekintetű, fiatal férfi áll.
Balfelől gitárját simogatja karja,
Homloka redőit búfelhő takarja.
De mégis oly vonzó az arca, a lénye,
Szeméből kicsillan lelke meleg fénye
És fel-felparázsiik egy-két megbújt sugár,
Amint tekintete egy ablakra talál,
S, hogy egy barna lány az ablakot kitárja,
Megpendül kezében régi hű gitárja,
Mint a fájó panasz sír, zokog az ének,
Keserű fohásza csalódott szívének:

„Bús életemnek rövid boldogsága,
Lelkemnek nyiló fürtös májusága,
Madárdaltól hangos vadvirágos nyár,
A szivemre omlott rózsaillatár.

Aranyló napsugár életem kék egén,
Édes harmatcsepp, ha szomjuhoztam én,
Ábrándkép, melyet bűvölten néztem,
Szivárvány, amit soha el nem értem.

Lelkemnek selymén futó bárányfelhő,
Lágyan ringató alkonyati szellő,
Titkolt vágynak fényes tündérálma,
Ajkamra csókolt örök mosolygása.

Szivemnek messze konduló harangja,
Érzelmem nemes panasza, parancsa,
Az elsírt könnyek fájó, pergő gyöngye,
Pogány örömök ragyogó könnyöse.

Megalkuvásban a buzgó énekem,
Az egész Nagyvilág Te voltál nekem,
Örök szerelmem, örök Ideálom,
Százszor visszasírt gyönyörű szép álom.“

Oh mily szerelmesen suttogott a platán
Ezen a bűbájos májusi éjszakán,
Mig vértelen ajkán elhalkul az ének,
Utolsó panaszként meggyötört szivének.
S erőtlen kezéből földre hullt gitárja:
„Donna Carissima“ . . . suttogja még szája,
Maga is mellé hull . . . egy utolsót remeg . . .
Fájó szív, hű gitár egyrerre repedt meg.

VITÉZ SOLTÉSZNÉ GULDÁN OLGA

A jog és gazdasagi élet kölcsönhatásai

Irta: László Béla.

— Folytatás. —

Bármilyen nagy is a tiszteletünk a klaszszikus római és görög világ iránt azokért az értékes szellemi kincsekért, amellyel a világot megajándékozta, amikor azonban arra gondolunk, hogy a testi munkát nem tekintették szabad emberhez méltó foglalkozásnak és ezért azt rabszolgákkal végeztették. Csak az volt a szabad ember, aki megjelenhetett az Agorán, az Akademos kertjében. Gazdaságról beszélni ekkor még nem lehetett, mert a helyes szempontoktól vezetett gazdaság és termelő munka szükségessé tette az egyéni felszabadítást, az egyéni érvényesülést, a tehetségek, a rátermettségek érvényesülését, az ellenszolgáltatás alapján történő munka végezhetését. A rabszolgafelszabadítást a jog tette lehetővé és ez által az ember emberré lehetett, tudta, tudhatta már, hogy gazdasági jellegű munkáját miért végzi, mi lesz az eredménye, a látszata. A jognak tulajdonítható, hogy a gazdasági munka szabályozást nyert, amikor 1847 után kiadták a gyári munkát szabályozó törvényeket.

Nem érdeknélküli, ha fellibbentjük a még nem is egy század előtti időkről a fátyolt.

A termelésnek és így a gazdasági életnek a természeti erőn és a munkán kívül hatalmas tényezője a tőke, — amely a géppel való termelés korszakában urrá lett, oly diktátorrá, mint amilyen hatalom voltak a Faraók Egyiptomban.

A tőke lenyügöző erejét érezte a társadalom, e nagy fájdalom megható hangja rezgett át az egész társadalmon és nyert kifejezést arra az 1833-iki nagy munkásügyi ankéton, amelyen a kapitalizmus okozta kinövések, visszaélések napvilágra kerültek, amikor reámutattak azokra a körülményekre, amik a tőkés uralom következményeként fizikai, gazdasági és erkölcsi tekintetben mutatkoztak. Ez az ankét egy nagy potestáció, egy a szélroham erejével egyenlő heves tiltakozás volt a munkások sorsának javítása, a termelés megfelelő űzése érdekében.

Szomorú lapokról tárok most fel eseményeket: Gyermekeket 3-ik, 4-ik életévükben a legkedvezőtlenebb körülmények között alkalmaztak különféle munkákra 16—18 óra hosszat nagy hőség közepette, olyan körülmények között, amelyek feltétlenül az emberi szervezet tönkretételét vonják maguk után. Nem volt ritka a 18—20 órás munkaidő sem.

A nagyipar hazájában, Angliában voltak e visszataszító jelenségek.

Egy ebből az időből származó jelentésből olvassuk a következőket: Marie Annie Walkley 26 és fél órát dolgozott megszakítás nélkül 60 más leánnyal együtt 30-ával egy szobában, amelyben a szükséges levegőnek alig egyharmada volt meg, éjjel pedig kettesével háltak egy ágyban azokban a fullasztó rekeszekben, amelyek a hálótermet deszkákkal elosztották. És ez egyike volt London legjobb divatüzletének. Marie Annie Walkey megbetegedett pénteken és vasárnap meghalt, — amint a feljegyzések írják anélkül, hogy a tulajdonos Elise asszony csodálkozására munkáját előbb befejezte volna.

Meghatóan írja le Abbe professzor a híres mathematikus és fizikus, egyben vállalkozó és szociálpolitikus, apja küzdelmes élete folyását:

»Apám fonómunkás volt Eisenachban és az 50-es évek kezdetéig minden istenáldotta nap 14—15—16 órát kellett munkában állnia, 14 órát reggel 5-től este 7 óráig normális üzletmenetben, 16 órát, reggel 4-től este 8-ig jó üzletmenetnél éspedig megszakítás nélkül, ebédszünet nélkül. És én ott álltam, amikor apám géphez támaszkodva vagy egy ládára kuporodva a füles csuporból nagy sietve megette ebédjét, a csuprot nekem visszaadta és rögtön újra munkához látott. Atyám alakra óriás volt, kimeríthetetlen erejű, de 48 éves korában tartásra és külsőre aggastyán, kevésbé erős társai már 38 évvel aggastyánok voltak.«

A jog az embereknek ezt a rabságos életét javította a 12 órai munkaidő megállapításával. És ha elgondoljuk, mit adott a jog ez által az emberiségnek, a társadalomnak? Embereket, visszaadta az önérzetet, a lelket, a lelki frissességét, a gazdasági életnek az észszerüen dolgozó munkást, aki végeredményben viszonylagosan mellérendelt munkatársa lett a munkaadónak, a családnak tagja, a társadalomnak hasznos polgára.

A kapitalista termelés már korán az önköltség és általában a rezsiköltség leszállításának elvét igyekezett gyakorlatilag keresztülvinni. Erre többek között segítséget talált az olcsó munkaerőkben, a gyermekekben. Amikor a munkaszervezésről, a munkamegosztásról, az atomizált munkamegosztásról beszélünk, előnyként említjük, hogy a gyermekmunka is érvényesíthető ily módon. Egy neves közgazdasági író, Roscher említi meg, hogy a kisgyermekek finom ujjaikkal oly ügyességre tudtak szert tenni, hogy egy hajszálat át tudtak lyukasztani és az így keletkezett lyukon egy másik hajszálat képesek voltak keresztül húzni. — A jog, akkor, amikor szabályozta a gyermekmunkát, a tanonc-szerződés feltételeit és ezt korhatárhoz kötötte — tekintettel volt a jövő nemzedékre, az egészségre, a társadalom és a gazdálkodó társadalom, a kultúra érdekeire.

A történelem, a gazdaságtörténelem lapjai e tekintetben is visszariasztó képet tárnak elénk.

Az 1833-ik évi munkásügyi ankét eredményeként derült ki, hogy igen nagy tömege a munkásoknak semmiféle ismerettel nem bírt, a legegyszerübb számolási műveletek elvégzésére képtelen volt. A saját nevét nem ismerte sok egyén és a legtöbbnek fogalma sem volt arról, hogy az embernek a társadalomban neve van.

(Folyt. köv.)

Asszonyoknak

Az adakozás

kétségkívül a legszebb jellemvonása az embereknek, Asszonyom, mert ugyan bizony mi volna a világból, ha azok, akiknek több adatott a sorstól, nem adnának azoknak, akiknek semmijük nincsen. Már a nagy apostol is megmondta annak idején, hogy a hit jócselekedetek nélkül semmit se ér. Még a hit se, a hegyeket megmozgató hit is úgy igaz, úgy őszinte és úgy emberi és Isten szíve szerinti, ha jócselekedettel együtt éli ki magát. A jó cselekedetek között természetesen első helyen áll az, hogy éhezőknek ételt kell adni, ruhátlanokat ruházni, betegeket ápolni, vagyis ahogy azt a mai modern élet nyelve mondja, ha a szociális kérdések megoldásában tevékenyen veszi ki a részét mindenki, aki csak teheti.

Igen, Asszonyom, mindenki saját anyagi helyzetéhez mérten, úgy, olyan mértékben, ahogy azt teheti, de semmi esetre se úgy, hogy saját magának kárát lássa és vallja, mert embertársainkat kell szeretni, de nem jobban, mint magunkat. Ön pedig, Asszonyom, azt írja, hogy a megajánlott összeget bizony sok esetben meg kell nélkülöznie, de azért meghozza ezt az áldozatot, mert kötelességnek tartja, emberi cselekedetnek tartja a segítségnyújtást. És addig nem is volt semmi baj, míg meg nem tudta, hogy a szomszéd, a több házzal, földdel, részvényekkel rendelkező gazdag ember is ugyanannyit ajánlott meg, mint az ön által megajánlott összeg. Azóta nincs békessége, boldogsága és arra gondol, hogy ime, még itt is kijátszák a törvényt, a rendelkezést, sőt a szeretet parancsát is. Valami igaza van, Asszonyom, mert az valóban helytelen, igazságtalan, hogy az ön szerény jövedelmének, mely a megélhetést is alig fedezi, ugyanolyan értékű szeretetadója legyen, mint azének, aki ezt a morzsát meg se érzi. Igen, Asszonyom, érzik, hogy fájdalma jogos, de sajnos semmi köze nincs se Önnek, se nekünk ahhoz, hogy ki mennyit szánt jótékony célra. Ez adomány, melyet ki-ki lelkiismerete szerint igért meg s adott meg. És más oldalról, egészen bizonyos az is, Asszonyom, hogy az ön keservesen kuporgatott filléreinek értéke mégis csak sokkalta több és értékesebb a mindeneket számontartó Isten előtt, a szegények igazi atyja előtt, mint azé a gazdagé, aki a talságosan nagy vagyonból is csak fillérekét juttat. Más szempontból meg, honnan tudja ön azt, Asszonyom, hogy az az ember esetleg más oldalról, más irányból nincs-e igénybevéve s talán vagyonához mérten tesz eleget a jótékonyság nemes cselekedetének?

Mert ma is és mindig igaz, hogy az adakozónál ne tudja a jobb kéz, hogy mit csinál a bal ...

sz. r. i.

Az olasz nők új kozmetikája

A társaságbeli olasz hölgy jóideig tartózkodott attól, hogy hivatalosan és bevallottan alkalmazza a kozmetika varázsszereit. Ebből szempontból az olasz nő annyira konzervatív volt, hogy például a ruzs használatát akkor is igyekezett tagadni, amikor szemmel látható tények bizonyították a stift tevékenységét. Egy idő óta azonban ez a tartózkodás egy csapásra megváltozott. Ma egyszerre nagy divat lett a hajfestés, a legkülönbözőbb krémek és puderek használata, sőt az olasz nő ma már kozmetikai ujdonságok feltalálójaként is szerepel. Az olaszellenes szankciók életbeléptetése természetesen ezen a téren is érezteti hatását, hiszen a kozmetikai ipar nyersanyagainak jelentős része külföldről származik. A hazafias olasz nők éppen ezért most elhatározták, hogy új kozmetikát teremtenek maguknak. Néhány nappal ezelőtt egy római folyóiratokban nagy vita indult meg a kérdésről: vajjon szabad-e olasz nőnek kozmetikai műtéteket igénybevenni. Orvosok, ügyvédek, egyetemi tanárok és társasági hölgyek nyilatkozatai után végül is abban állapodtak meg, hogy a kevésbé előnyös külsejű asszonynak mindenáron és minden körülmények között szépnek kell lennie, mert csak az a nő élhet zavartalan lelki életet, akit nem nyom saját csökkentértékűségének tudata. A vitának azonban bizonyos gyakorlati eredménye is volt. Ma már igyekeznek az olasz hölgyek lemondani a szájruzsról és a szempillák festéséről, ehelyett újból áttérnek egy nagyon régi szépítési módra: a tetoválásra. Turinban már meg is nyilt egy nagyon jól vezetett tetoválószalon, amely az olasz hölgyek szájának egyszersmindenkorra megadja azt a színt és vonalat, amelyet a száj tulajdonosa kíván. Ilyenmódon a ruzs teljesen fölöslegessé vált, mert az új szín nemcsak csókálló, de egyszerüen lemoshatatlan s fagyban és melegben is változatlan marad.

TÖBB A NŐI KIVÁNDORLÓ, MINT A FÉRFI

Érdekes statisztika jelent meg a napokban a kivándorlásokról. Kiderült, hogy míg a világháború előtt férfitöbblet jellemezte a kivándorlásokat, most egyre több a női kivándorló. A nagy nőtöbblet magyarázata az, hogy a háború előtt kivándoroltak után most kezdenek szállingózni a női hozzátartozók. Míg az 1899—1913. évi kivándorlóknak csak 33.9 százaléka s az 1908—1913. évieknek 41 százaléka tartozott a nőnemhez, az 1935. év első felének statisztikája szerint a Magyarországról kivándoroltak 62.5 százaléka nő.

Heti étlap

HÉTFŐ. *Ebéd:* Sárgarépaleves Nyúl-, szarvas-, vagy őzpörkölt galuskával. Máglyarakás. *Vacsora:* Sóska bevert tojással. Trappista sajt Alma. (Vagy déli maradék.)

KEDD. *Ebéd:* Céklaleves. Párolt borjunyelv burgonyával. Gesztenyéstekeres. *Vacsora:* Sertéskocsonya uborkával. Párolt aszaltszilva. (Vagy déli maradék.)

SZERDA. *Ebéd:* Almaleves. Rizskásás birkahús paradicsommártással. Daráskocka. *Vacsora:* Rántott gombaszelet. Körte. (Vagy déli maradék.)

CSÜTÖRTÖK. *Ebéd:* Zöldségleves. Párolt tíbacomb savanyú káposzta főzelékkel. Rakott palacsinta. *Vacsora:* Májpüré tükörtojással. Mandarin. (Vagy déli maradék.)

PÉNTEK. *Ebéd:* Feketegyökér, vagy karfiolleves. Rántott ponty babsalátával. Stíriai metélt. *Vacsora:* Marinírozott hal. Tejfölös túró. Retek.

SZOMBAT. *Ebéd:* Kaporleves. Füle farka pörkölt fiatal sertésből tarhonyával. Diós pogácsa. *Vacsora:* Lerakott kel. Sült gesztenye mézzel.

VASÁRNAP. *Ebéd:* Aprólékleves finom metélttel. Sajtos burgonyaomlett. Töltött csirke vegyes salátával és befőttel. Gesztenyekrém. *Vacsora:* (Kocsonyázott süllőszelet tekercsekben). Hideg sült délről uborkával és céklával. Püspökkenyér. Narancs vagy mandarin.

Receptek

Lebbencsleves. Rendes tésztát gyúrunk, de több tojással, mint ha metéltnek használnánk. Megszárítjuk és darabokra törjük. Megfelelő mennyiséget kevés, kockára vágott burgonyával együtt forró zsírban megpiritjuk, füstölthús, vagy füstöltszalonna levével föleresztjük, megsózzuk, paprikázzuk és addig főzzük, amíg a burgonya megpuhul. Kolbászkarikákat vagdalunk belé és legalább tíz percig ezzel is főzzük.

Tiroli rántotta. Kifliburgonyát puhára főzünk, vékonyan felszeleteljük, majd apró kockára vágott füstölt szalonna zsírján megpirítjuk. Összehabart egész tojásokat öntünk reá s pár perenyi sütés után, vágott metélőhagymával meghintve azon frissében tálaljuk.

Olasz sonka parmezánnal. Vajjal kikent tüzállótál aljába 5 deka reszelt parmezánt és 6 deka apróra vagdalt sonkát hintünk. Erre ráütünk 6 egész tojást, melyeket meghintünk újból 5 deka parmezánnal és 6 deka sonkával. Az egészet meglocsoljuk 5—6 kanál tejfellel, megszórjuk vajdarabkákkal, majd sütőben felforraljuk.

Turós pudding. 7 deka vajat habosra keverünk 4 tojássárgával, majd 10 deka áttört tehéntúrót és pici sót adva hozzá, addig keverjük, míg a tömeg egészen síma lesz. Ekkor óvatosan hozzávegyítjük a 4 tojás habját. Kikent puddingformában háromnegyed óra hosszat gőzöljük, kiborítva, apróra vagdalt, pirított füstölt szalonnakockákkal meghintve tálaljuk.

rouge **rivoire**

Diszkrét szineivel, tartósságával, különleges fényhatásával, egy új és eddig ismeretlen raffináltságú kozmetikummal ajándékozza meg Önt Asszonyom:

ez az ajkrouge

rivoire

Gyönyörű szinek, rendkívül tartósság, utánozhatatlan fényhatás

rivoire
az igazi lakkrouge

Kérje minden szaküzletben vagy a magyarországi forgalombahozó Dr HOLCZER ILLATSZERTÁRÁBAN, TERÉZ-KÖRÚT 8.

Olvasóim

sok esetben fordulnak hozzám kéréssel, kérdéssel, mely kérésekre és kérdésekre különkülön nem tudok válaszolni, mert ha mindenkinek írnék, akkor mást nem is kellene már írni kis lapunkban. Azt pedig remélhetőleg senki se akarja közületek, hogy csak Imre bácsi postájának levelezését hozza a Gyermekek Debreczenje. Igy aztán most tájékoztatásul üzenem innen mindenkinek, akiket illet, hogy az érkező leveleket érkezési sorrendben olvasom el s azokra, melyekre válasz kell, ugyancsak sorrendben fogok válaszolni. Ismételten kérlek benneteket, hogy a papirosnak csak az egyik oldalára írjatok, még levelet is, mert esetleg akadhat olyan kedves, szép levél is a küldöttekben, melyet közölni akarok. Az pedig kettős munka lenne, mert külön le kellene másolni a nyomda számára a levelet. Verset, mesét, elbeszélést, iskolai beszámolót, ünnepélyekről, szintén csak és kizárólag az egyik oldalára írjátok a papirnak. Hiszen irkalap csak akad, igazán nem jelent súlyos költséget.

A bátortalanoknak pedig azt üzenem, akik szerényen arról írnak, hogy ők még nem mernek felkeresni írásaikkal, mondom, ezeknek azt irom, hogy csak bátran, mert mindenkit válogatás nélkül egyforma szeretettel várok s mindenkinek az írását egyforma szívvel olvasom, mert én csak azt nézem, hogy mit írtok s nem azt, hogy ki írta. Ez a kis ujság a ti lapotok, azt szeretném, hogy minden sorát ti írjátok, ti szerkesszétek, nekem csupán az a munka maradjon, hogy ügyeljek a ti munkátokra. És talán lassan, de biztosan el is jön majd az az idő, mikor minden debreceni diák, kicsi és nagy egyaránt, ezen a kis lapon keresztül kezdi meg szereplését a nagy nyilvánosság előtt. Higyjétek el, hogy ez lesz az én legnagyobb örömem és ezért vár mindenkit változatlanul igaz szeretettel

IMRE BÁCSI.

Nyuszi Nusi iskolája

Mese — Irta: Imre bácsi

A Káposztás Lapostól alig egy jó futásnyira állott az iskola. Igen népes iskola volt ez, mert az összes tapsifülesek ideíratták be nebulóikat. Jó híre volt Nyuszi Nusi néninek, igen jól bánt a kis tapsifülesekkel és sok okos dologra megtanította őket. Leginkább persze olyan tudnivalókra, melyeknek az életben is hasznát vehették a nyulfiókák.

Első sorban persze arról volt szó, hogy mi módon lehet védekezni a nagy veszedelmektől melyek lépten, nyomon fenyegették a tapsifüles társadalmat. Hiszen az nyilvánvaló, hogy ezer ellensége van ám a tapsifüleseknek. Róka Róberttől kezdve a Nagy Vadászig, mindenki pályázik az irhájukra és még a csavargó Kuvasz Kuliék is nyuszi pecsenyét akarnak enni.

Igy aztán az iskolai tananyag is ezen kérdések körül forgott.

Nyuszi Nusi néni feladta a kérdést:

— No, nyuszikák, hát ki tudná nekem megmondani, hogy mit csinál egy ügyes tapsifüles, ha véletlenül szembetalálkozik Kuvasz Kulival, mondjuk ha hazafelé megy az iskolából?

A nyuszikák pislogtak, hegyezték a fülüket, de bizony hallgattak, mert tapasztalatlanok voltak és else tudták képzelni azt a borzalmas pillanatot, mikor szemben állanak a híres Kuvasz Kulival.

— Hát senki se tud felelni közületek, nyuszikák, — csóválta rosszalólag Nyuszi Nusi néni a fejét, mire nagy lelkendezéssel Erdősiri Nyuszi Muki felállott és kivágta nagy bölcsen:

— Tanítónéni kérem, akkor szaladunk, ha összetalálkozunk Kuvasz Kuli bácsival, mert csak így menthetjük meg az életünket!...

— Nem tudtok semmit, — nézett bosszankodó elégedetlenkedéssel Nyuszi Nusi végig az osztályon. — Jó is volna, szaladni, akkor az első lépések után tarkón kapna benneteket Kuvasz Kuli, mert sokkal hosszabb a lába és erősebb is. Olyankor semmi mást nem kell csinálni, mint szépen lelapulni a földre és megvárni, hogy Kuvasz Kuli elrobogjon felettetek, aztán szépen az ellenkező irányban futni, mint a forgószél... Értettétek?

— Igenis, tanítónéni! — zengték nyuszikáék kórusban.

— És mit kell cselekedni, ha véletlenül Róka Róberttel, a híres betyárral találkoztok össze? — adta fel a további kérdést Nyuszi Nusi.

— Akkor azt kell csinálni, — felelte bátran s büszkén Tapsi Teri, — hogy elkiáltja a nyuszi magát, jaj, a hátam megett jön Vizsla Vince, mindjárt eléri a sarkam!...

— Ez már ügyes dolog, jól feleltél Tapsi Terka, — dicsérte meg egyik legjobb tanítványát Nyuszi Nusi.

— Igen, mert akkor úgy el fog futni Róka Róbert zsivány úr, hogy a lába se éri a földet, — akart stréberkedni Füles Feri.

— Akkor felelj, ha kérdezlek, — intette le a tökéletlenkedő legénykét tanítónéni. — In-

kább arra felelj, ha olyan böles vagy, hogy mit csinálnál, ha a Nagy Vadásszal kerülnél össze!

— Én ha a Nagy Vadásszal kerülnék össze, akkor én azt csinálnám, hogy ha összekerülnék a Nagy Vadásszal! — kezdett kertelni Füles Feri, mert nyilvánvalóan egy szót se tudott a leckéből, holott ez már ismétlés volt.

A háta megett ült Tapsi Füles, egyik közeli rokona, aki igen híres tréfacsináló rossz nyuszi volt, így mindjárt sugni kezdett a kertelő Füles Ferinek:

— Két lábra állasz és!...

— Két lábra állasz és! — mondta a szajkó módra Füles Feri szóról szóra a sugást.

— Micsoda butaságot beszélsz te itt? — villámlott nagyot Nusi néni szeme és már vette elő a barkás vesszőt, hogy nyakon legyintse a hanyag fickót, mikor Tapsi Füles ismét sugni kezdett:

— Két lábra állok és megfenyegetem a Nagy Vadászt, aki erre eszétveszetten elszalad!...

— Két lábra állok és megfenyegetem a Nagy Vadászt, aki erre eszétveszetten elszalad! — mondta hűségesen Füles Feri Tapsi Füles álnok szavait.

Roppant hahota tört ki a kis nyuszikból, még a szigorú tanítónéni is mosolygott erre a bődületes ostobaságra, csak Tapsi Füles lapított csendesen a füle tövéig pirult Füles Feri mögött. Az egész osztály kuncogott, vihogott, kacagott s mikor Tapsi Fülesből is kitört a visszafojtott kacagás, Füles Ferit elöntötte az epe, hirtelen hátrafordult és olyan csárdás pofont kent le a beugrató rokonnak, hogy az csak félrefordult a hatalmas ütéstől.

— Mi történt ott, ebadta haszontalanja, — csattant fel Nusi tanítónéni, — hogy mertél ott verekedni! — és már suhogott Füles Feri hátán végig a barkás vessző alaposan porolván a bundát. Most aztán eltört Füles Feri méesese, keserves sirásra fakadt és úgy mondotta:

— Tanítónéni kérem, ez a nyuszi sugott nekem olyan kacagni valót és most még ő is röhögött, tetszik tudni!...

— Nem is igaz, tanítónéni kérem, — állott fel most már zordon arculattal, mint egy sértett nagy, Tapsi Füles.

— De igaz, te egy hazudós vagy, meg különben is tanítónéni kérem tegnap, mikor mentünk hazafelé, ő kiment a gyalogutra és úgy makogta onnan vissza: lássátok, itt megyek, nem is mondott igazat a tanítónéni, nem is jár itt senki, én merek itt is futni, ilyen nyuszi ez a Tapsi Füles, tanítónéni kérem!... — árulkodott Füles Feri és már, már olyan nagy botrány kerekedett a két haszontalan nyuszi nebuló viselkedéséből, amilyen még nem volt, de szerencsére éppen akkor tünt fel nagy rémületére az iskolának Vizsla Vincze barna pofája a közeli út kanyarodónál, így csak annyit tudott tenni Nyuszi Nusi, hogy hirtelen a közeli bokrok tövébe elrejtette a halálra rémült növendékeket.

Egy földrajzóra

Kezdődik a földrajzóra!
Lesz most itten sok szekunda!
Már be is jött Margit néni
És hát a földrajzot kérdi!

Végig nézi a névsort,
Kire kerül most a sor?!
Gyere ki csak Dörgő Margit,
Mondjad milyen ország van itt?

Dörgő mondja Portugál
S a felelet jól bevág.
Jaj Istenem, jaj, hogy fél,
Pedig tudja a leckét!

Mikor elmondta a leckét
Gyorsan elfoglalja helyét.
Margit néni tovább lapoz,
Sok kislány könyvével motoz.

Gyere ki csak Kis Etel,
Ejnye, hol is hagytuk el.
Ős iberek utódai a vackok,
Jaj nem vackok, hanem vakszok!

Jaj, a leckét nem tudod,
Négyest kapsz azt gondolod.
Margit néni helyre küld
S egész órán búsan ülsz.

Ilyés Teréz, II. b. polg.

Édesanyám névnapjára

Édes jó anyámnak a nevenapjára,
Kívánom, hogy Isten áldást küldjön rája.
Kívánok sok egészséget,
Hosszú, hosszú életet.
Szeressék a gyerekek
S jó fiai legyenek.

Szomorúság ne szállja meg a szívét,
Búsulással ne töltse az idejét.
E virágot fogadja el tőlem,
Soha rosszat nárt ne halljon felőlem.

BALOGH CSABA IV. el. o. t.

Tavaszi ének

Nyilik az ibolya ezer szép virága,
Amely a tavasznak legelső futárja,
Dalol a pacsirta hirdetve a tavaszt,
A tél ereje már nem dermeszt, nem fagyaszt.

Ezer virág nyilik a füzesek mélyén,
Mint fényes csillagok szép tavasznak éjén.
Tavaszi szivárvány oly gyönyörű nekem,
Mint egy szép magyar dal kárpáti bérceken.

Német István,
róm. kat. polg. fiu isk. II. o. tan.

Templomcsönd alatt

Zsongó áhítat, szárnyaló ima,
S templomcsönd leng a boltívek alatt
Lelkünk az Ur zsámolyára hull,
Mint megtisztult fehér gondolat...

Bánatát szívünk is eldobogja,
S mint az ujjongó karácsony éjbe
Hólepel a bűnös világra,
Ugy hull szívünkre pihés béke.

Be kár, hogy kint a vad harcos élet
Szitkos szókat, vétket dob szívünkre
S hiába lelkünk szárnyalása,
Szürkék vagyunk mindig, örökre.

BAUKOVACZ FERENC
VII. reálista.

Tél

Esik a hó, oly zord a tél,
A hidegben süvít a szél;
Menekülnek az emberek,
Nem játszanak a gyermekek

Időnk bizony nem kedvező,
Sürün hull a pehelyeső.
Jobb ilyenkor kályha mellett
Melegedni fázás helyett.

De ha nincs már szél, havazás
Kezdődhet a korcsolyázás.
Türelem, míg a jégpályát
Rendbehozzák, alig várják.

Nincs párja a sima jégnek,
Korcsolyázók sohsem félnek:
Habár gyakran fel is buknak,
Node jobban így tanulnak.

Schirf István.

Győz itt az igazság

Fütyölve fú a szél, hideg van a földön,
Számodra ez a hely csak kietlen börtön,
Itt minden elpusztul, nem rügyezik semmi;
De jó volna innen szebb világra menni!
A tavasz megtörte uralmát a télnek,
Csendesen fújdogál meleg szele délnek.
Szép a természet, csak nálunk van örök tél,
Számunkra mindenütt csak a szenvedés él!

De van még reményünk, megsegít az Isten,
Lesz még boldogság, lesz még gyönyör itten,
Bízunk az Istenben, győz itt az igazság,
Elvérzik itt minden, ami nem szent igazság!

MAGYAR SÁNDOR, IV. reál.

Imre bácsi postája

Sallay László. Ezek olyan, de olyan szomorú versek, melyektől minden kis olvasónk háta borsózna, azt pedig nyilván te se akarod, Laci. Hanem tudod mit, próbálj vigabb, derűsebb, nekünk valóbb írásokkal felkeresni bennünket. A te korodban amugy se lehet igazi szomoruságról, bánatról, fekete árnyékokról beszélni. Igaz? Egészen bizonyos, hogy így van.

Béres Lajos: Lajoskám, nem kell ám okvetlen verset írni, ha arra különös belső vágy nem ösztökél, olyan valami, amiről azt mondják, hogy költői hivatás. Egyelőre a beküldött két versed ilyent nem árul el, hanem próbálkozz inkább prózával.

Magyar Sándor. Ezek nem sikerültek. Ügyelj ám, Sanyi, hogy az a vers magyaros legyen nyelvében, szavában, gondolatában. Hát mire való a stilisztika, ha nem arra, hogy megtanulja a magad fajta fiatal ember a helyes magyar fogalmazást?

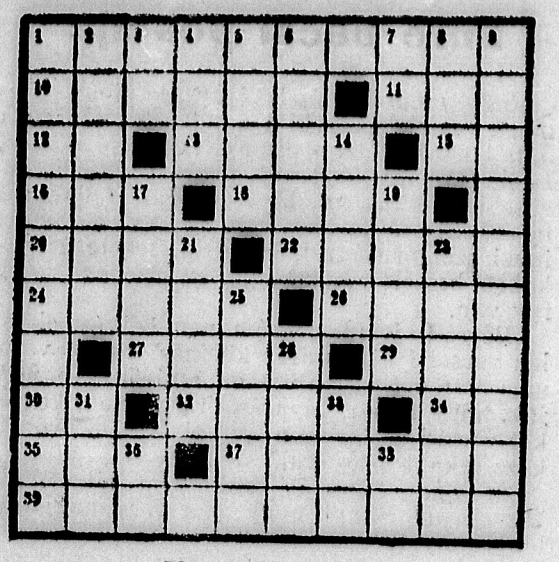
Ilyés Teréz. Hát Teréz ezek a rejtvények olyan, de olyan könnyűek, hogy már nem is rejtvények, mert rájuk néz valaki a második elemiből, aztán azonnal megmondja, hogy miről is van itt szó. Azért próbálj nehezebb, fejtörőbb rejtvényeket küldeni, s még egyet kérek: ne rajzos, képes rejtvényeket, mert azoknak a közlése sokkal körülményesebb. Betűkből álló rejtvények könnyebben sorra kerülnek.

Kovács Tibor. Jól van, jól Tibor, barátom, de nem értem, hogy miért tetted ilyen kegyetlenné azt a szegény embert s elpusztíttatad vele azt a tenger nagy gulyát. Ha mindenki megátkozná azt, aki nem ad munkát, akkor nagyon hamar vége esnék ennek a világnak. Elvégre az a szegény ember kereshetett volna más gazda embernél is munkát, állást. Igy aztán te se tudtál most nekünk alkalamas verset írni, próbálj vigabb, boldogabb verset írni.

Német István. No, Pista, te alaposan elvétetted a helyzetet, hát, hogy gondoltad te azt, hogy ilyen verset várok én a Gyermekek Debreczenjébe. Pedig hát nincs mit tagadni, hogy talán tudnál nekünk valót is írni, de ilyen érzelmekről, a te korodban, nem, Pista, egyelőre mondj le az ilyesmiről. Haj, haj, de mennyire le kell mondanod, s hidd el, nem is fog fájni, aztán olyan, de olyan nyugodt napalo, éjjeled lesz, hogy csoda. El sem hiszed, míg meg nem próbálod.

73. SZ. KERESZTREJTVÉNY.
Beküldte: *ifj. Győri Imre*, Török Bálint u. 15.

Vízszintes sorok:

1. Öt spártai király neve II. (Kr. e. 468—427.) 10. ..... Jenő, híres magyar író. 11. Becézett női név. 12. 200. 13. Ritka férfi név. 15. Szerszám (ékezettel). 16. H. S. E. 18. Barát. 20. Egy betű hozzáadásával virágnév. 22. Kopiroz. 24. M. S. Ö. B. A. 26. Kihalt madagaszkári galambfaj. 27. Magyarországi folyó. 29. Tiltott tudósító. 30. Sed — magyarul. 32. H. D. D. E. 34. Budapesti hullámvasut (rövidítve). 35. Férfi név. 37. Főmondatrész (egy betü és ékezet elhagyásával, fordítva). 39. Gyógymód (fordítva).

Függőleges sorok:

1. Az ókor legnagyobb matematikusa. 2. ..... kapu ..... ablak. 3. Cegiédy Károly monogramja. 4. Visz ellentéte 5. P hijával csehországi falu. 6. Danom párja. 7. Vonatkozó névmás latinul. 8. .d..rol (férfi teszi). 9. Halálra ítéltek háza. 14. K....i (Békés m. falu). 17. A hét vezér egyike. 19. .... ásol, ás. 21. A hét vezér egyike (fordítva). 23. ..... pozgat (fordít egyet). 25. L betüvel svéd orvos. 28. Híres magyar író neve. 31. Férfi név. 33. És, angolul (fonetikusan). 36. Mutatónévmás. 38. Anna, egyrésze.

A 72. sz. Keresztrejtvény megfejtése.
Vízszintes sorok:

1. Labirintus, 10. Akarat, 11. Ász, 12. Sa, 13. Amat, 15. Ao, 16. Zri, 18. Akar, 20. Oázi, 22. Aniko, 24. Rszel, 26. Izor, 27. Ozon, 29. Ssu, 30. Zo, 32. Ivel, 34. Zs, 35. Ára, 37. Aibara, 39. Gomerbeteg.

Függőleges sorok:

1. Laszország, 2. Akarás, 3. Pa, 4. Ira, 5. Rama, 6. Itaka, 7. Ti, 8. Usa, 9. Szomoruság, 14. Tani, 17. Izzó, 19. Rizs, 21. Jezi, 23. Koszre, 25. Lovar, 28. Neib, 31. Oro, 33. Lbe, 36. Am, 38. At.

—

A 71. sz. Keresztrejtvény megfejtői közül a következők kapnak jutalomkönyvet:

Dalmy Gyula V. főreál.

Bércessy Magdolna, Böszörményi ut 17.

A jutalomkönyvek hétfőn vagy kedden este fél 8 órakor vehetők át a szerkesztőségben.

—

Keresztrejtvény tervezők figyelmébe!

Több oldalról panasz hangzott el, hogy a keresztrejtvényünket nehéz megfejteni, mert a régebbi ábra kicsi kockákból állt. Ezen jogos kívánságnak eleget tettünk és megváltoztattuk a keresztrejtvény mintánkat. Jól látható és kevesebb számból álló mintát készíttettünk, hogy olvasóink könnyen, áttekinthetőbben lássák a feladatukat. E rejtvényminta alapján kérünk új, ötletes keresztrejtvényeket. A tervezők is két szép jutalomkönyvet kapnak. Reméljük, pályázatunk sikeres lesz.

Csak egy mosolyt

AZ IGAZI BOLDOGSÁG

— És mondd csak: Pali és Irma boldogok a házasságban?

— Csodálatos módon szeretik egymást. Irma odahallgat, ha Pali elmondja neki, hogy mi volt a futbalmeccsen és Pali odahallgat, ha Irma leirja neki a korzón látott ruhákat.

KÁR.

A fiatal orvos barátjával sétál az uteán.

— Odanézz, — mondja — ott megy az egyetlen nő, akit valaha az életemben szerettem.

— Miért nem veszed feleségül?

— Nem tehettem mert ő a legjobban fizető betegem.

NEHÉZ ESET.

— Mit gondolsz, lehet még a mi kutyánkból rendőrkutya?

— Miért ne lehetne?

— Mert ma ellopott egy szál hurkát a hentestől.

ESTÉLYEN.

A háziasszony (egy vendéghez): Kegyedet sírni láttam, mikor a lányom orosz dalt énekelt. Kegyed talán orosz?

A vendég: Nem, nagyságos asszonyom, csak zeneértő vagyok.

LUDAS MATYI

Felelős szerkesztő és kiadó PÁLFY JÓZSEF.

Bugyi Sándor talyigás esetei

Mihóta Estánnyak porófesszor úr engem megfiatalított, azúta nyíha-nyíha lerándúl hozzám Bécs várossából, csak azír, hogy megtapasztajja, nincs-i a fiatalságomnak valami fogyatkozása, nem akrok-i visszavínülni. Most nemríg ujfent meglátogatott. Másodmagával lípett be hozzám a lúólba. Elébb azt hittem, hogy az utitársa Hamarbuki Izsó szatócs szomszídom, mer olyan köpönyegbe vót burkolóza, mint amilyet ű visel, de azut, mikor jobban szemügyre vettem, meg oszt, hogy a lú is hármat horkantott, vettem észre, hogy egy igazi szőrös majomho van szerencsém. A lú tovább is nyafogott, nyerített, toporzíkolt. Meg vót felhőzve a szőrös vendígtűl. Én oszt megnyugtattam, hogy mondok: ne fíjj girhes, nem te hozzád jött a teknitetes úr, mer te mán olyan lú-Matuzsálem vagy, hogy tíged az ördög se tudna megfiatalítani. Meg is nyúgodott a lú, mikor látta, hogy én velem fog kezet a porófesszor úr, nem ű vele.

A lett oszt belőle, hogy nagyon örültünk egymásnak. Örültem én még a majomnak is. Meg is kérdeztem ettűl is, hogy hogy érzi magát, de nem felelt. Nem tud még magyarúl. A porófesszor úr magyarázta oszt meg, hogy azír hozta magával ezt a nagy szőröst, hogy ha netalán tán vínűltem vóna, hát a majombúl erányoz belém ekkis fiatalságot.

— Nincs arra szüksíg, tekintetes uram, löktem a szót, mert kegyetlen fiatalnak érzem én magamat.

Elmeséltem oszt neki, hogy egy század katonaságot mikíppen vezettem be roppant rövid idő alatt a városba. Ugy vót a, hogy a Nyúlason gyakorlatoztak a katonák. Szörnyen ki vótak fáradva, mán alig húzták az inokat, mikor a százados úr abba fogadott az ezredesivel, hogy ezekkel a fiukkal még így is bemegy a városba félóra alatt az indulástúl számítva. Na jól van, megtörtínt a fogadás. Én is ott vótam, mer én szállítottam ki a katonák sátorlapjait, meg egyéb szekszemontájait. Eccer csak fére hí engem a százados úr, kihúz valami ruhafélit a köpönyegje alól, szítteríti, elibem tartya, kérdi tűllem, hogy ráesmerek-i.

— Én ne esmernék rá, mondok, hiszen ez egy fiatal jányra való bokorugró piros szoknya.

— Eltanálta kend, aszongya

— Mi köze ennek a szoknyának a katonai gyakorlatozásho, százados úr kírem, kérdem tűlle, másfelet kacsintva.

— Hát csak annyi, aszongya, hogy fogja kend a gubája alá, hogy senki meg ne lássa, azut bújjik be vele a harmadik bokorba, a gubát lökje le magárúl, de még az alsó gúnyájait is, vegye fel a szoknyát, semmi egyéb no legyen kenden, oszt mikor én intek, ugorgyik ki kend a bokorbúl és siessen a város felé. Jó napszámot kap írte, a lerugott gúnyájait is megőrzöm vagy megőriztetem a gubájával együtt. Megértette kend?

— Igenis megértettem, mondok. Azut mentem a bokorba átőtözni.

Mikor oszt nagy hírtelen átváltoztam táncosnyővé, arra figyeltem, hogy mikor int a százados úr. Nemsokára intett is, csak előbb menetelísre sorakoztatta fel a katonákat. Mikor kíszen vótak az indulásra, a fejír zsebkendőjivel intett nekem. Nosza, én se vótam rest, kiugrottam a bokorbul oszt elkeztem sietni a város felé. Csakúgy libegett-lobogott, imbolygott rajtam a piros szoknya. Közbe-közbe tánclípíseket is erányoztam.

Mikor távojrúl meglátták a katonák az ugrándozásomat és a siető lípíseimet, úgy igyekeztek utánam, hogy nímelyiknek mán a nyelve is kinn lógott. Nem láttam, mer hátul nincs szemem, de így mongyák, akkik látták.

A százados úr megnyerte a fogadást. Még sokkal előbb beírkeztek a katonák a városba, mint ahogy meg vót mondva.

Na hát ilyen fiú vagyok én.

A százados úr, mikor kísőbb összetanálkoztunk, megdícsírt, megveregette a vállamat és szíp summa pízt fizetett.

Aszonta nékem, hogy na hajja kend, ha megválna a lú vígitül, akkor is megílne, mer ilyen jó kengyelfutó tán még a világon sincs több, mint amilyen kend. De oszt bevallotta a százados úr aztat is, hogy nem első az én esetem a katonákkal, mer más katonatiszt is megtette mán ű előtte ezt a viccet.

Megtapogatta az elbeszílísem után Estánnyak tanár úr az inaimat, oszt elhitte amiket montam neki.

Megkérdeztem azut, hogy hun fogta azt a szőrös majmot.

Aszonta, hogy Kelet-Afrikába fogta az abesszin harctéren, mer ott még a majmokat is besorozták mán. Ez azomba nem bírta a háború fáradalmait, hát megszökött. Ugy tugyam hát meg, aszongya, hogy ez egy abeszszin katonaszökevíny. Egyenesen az ű sátrába futott be, ahun ű a sebesülteket gyógyította. Megszánta, oszt elhozta magával, mer jesz még ennek haszna, aszongya azoknál az öregeknél, akik fiatalodni akarnak.

Melyhez hasonló jókat kívánok a rogyadozó inú öregeknek én Bugy Sándor egylovas.

Uj Parnasszus

Irja: Parvus.

REYMONT

Reymont barátunk, a lengyel
vett egy jó nagy rasztot
és megirta főmunkáját.
Cime: a Parasztok.

PITIGRILLI.

Valakinek forró karja
nyakad táján száldos.
Ő álmodta meg e szüzet,
tizennyole karátos.

MARCELL PAGNOL

Topáztól elkanyarodva
ért Máriusához
s az a csuda sok tantiem
lám egy nagy filmgyárt hoz

Furcsa

Esküvőnkre száz darabos
étkészletet kaptunk
s ebédelni, vacsorázni
csak zacskóból szoktunk.

*

Drága nőm olvasni szeret
de csak ágyba bujva
s ha neki fog egy regénynek
alszik öt pere mulva.

*

Egy hónapja nem dohányzom,
spórolok aggkorra
s amit igy megtakarítok
elköltöm cukorra.

*

Hat szakácskönyvünk is van már
s mondhatom: *Rontom-bontom,*
mire kell a sok szakácskönyv,
ha nem főzünk otthon?.

*

Furcsa az, hogy vacsorára
nőm velőt rendelget
s azt mondja, hogy egy kis velő
nem árt az embernek.

*

Nem furcsa, ha szerelemre
fáj az ember foga,
hát megnősül s fogorvoshoz
nem megy vele soha.

*

Furcsa lenne, hogyha nyáron
mindig hüvös lenne
s télen a nagy hőség ellen
Ön fagylaltot enne.

RANY

Csodálkozunk

Csodálkoznak azon sokan,
felöltőm mil ypompás szabás;
oly egyszerű: pár hét óta
a kávéházam más, más, más...

ANKA.

Csak egy mosolyt

KOCAVADÁSZOK

Csepelka és Pucér vadászatra mennek. Pucér meglát egy nyulat és célbaveszi.

— Magasra célzol! — sugja neki Csepelka.

— Buta! — feleli vissza Pucér. — Nem tudod, hogy a nyul, ha meghallja a dörrenést, magasra ugrik?

EGY OKOS NŐ

A nő: Drágám, ha szerdán szép idő lesz, gyere értem az autóval.

A férfi: Rendben van. De ha csunya idő lenne szerdán?

A nő: Akkor gyere értem kedden.

KAMASZOK

— Ottilia kisasszony, szabad kérnem azt a csókot, amit Pista barátomnak igért? Ő ugyanis eladta nekem tíz külföldi bélyegért.

JÓ AJÁNLÁS.

— És mondja kérem, ez az újdonság nem fakul meg a napon?

— Ez kérem? Három esztendeje van a kirakatban és tessék megnézni, olyan, mint, ha új volna.

ÉRTHETETLEN.

Férj: Mi az ördög van ezzel a borotvával? Össze-vissza van csorbulva az éle.

Feleség: Nem értem, pedig délelőtt, mikor zeruzát hegyeztem vele, egészen jó volt.

ESKÜVŐ

A lelkész: Hajlandó az ön mellett álló hölgyet feleségül venni?

A vőlegény: Mit gondol, miért jöttem ide?

AZ ÜNNEPI VACSORA

Na, hogy ízlett a tegnapi vacsora?

— Hát Istenem, ha a bor olyan hideg lett volna, mint a leves és olyan öreg mint a lúd, ez viszont olyan kövér, mint a háziasszony, akkor semmi kifogásolni valót nem találnék.

ISKOLÁBAN.

Palit egy fél órán keresztül faggatja a tanító a gyerek azonban egy kérdésre sem tud válaszolni. A tanító végre megunja a dolgot. Kivesz a zsebéből 10 fillért, át adja Palinak és igy szól:

Eredj a patikába és kérj tíz fillérért észt.

Pali elindul, de az ajtóból visszafordul.

— Mondjam a patikába, hogy a tanító úrnak lesz?

KÉTÉRTELMŰ.

Panaszom van a fiára, Muláné szomszédasszony. Örökké engem utánoz.

— Hát nem borzasztó kölyök? Mindig mondtam neki, hogy ne csináljon magából bolondot.

FŐTÁRGYALÁSON.

Biró: Hány éves a kisasszony?

Tanu hölgy: Huszonhét éves és néhány hónapos.

Biró: Pontos választ kérek. Mennyi az a néhány hónap?

Tanu hölgy némi gondolkozás után): Százhuszonhét.

AZ ÁRPÁDTÉRI EGYHÁZRÉSZ MAKLÁRY KÁROLY VACSORÁJÁRÓL.

K. J. E. TEA A KOLLÉGIUM DISZTERMÉBEN.

vett. E
Starhem
gyal **a f**
Az alka
dán utaz

Páris,
miniszte
Starhem
Soir jele
kancellá
tott Kár
hemberg
tette, ho
décában
előidézés
burg ké
Starhem
akarja
visszaáll
tasztiku
jedését.

Flandi
külügyn
beszélés
tengeri
kőolajzá

Boris
gár köv
gatta Le
A két á

TAVASZI NAPSÜTÉS A TÉLI KORZÓN.

IPARTESTÜLET TEA-ESTJÉRŐL.

A kliséket készítette és nyomta a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Részvénytársaság Debrecen.